

M. A. Akşit Koleksiyonundan

Kültür

4

Bebek bir kültürel yapı içinde doğar; Doğum ve Kültür Kavramı Üzerine Düşünce*

M Arif AKŞİT**

*B. Güvenç Hocamız, Sosyal Antropoloji Derslerinde her bir olayı, olgu ve oluşumu, öğrendiklerimizi, yayınlardaki bakış açısındaki farklılığı yorumlamamızı öğretmiş, bu Makalede bunlar sunulmaktadır.

** Prof. Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji ve Pediatri Genetik Uzmanı

Doğum, yeni bir canlı olarak insanın doğması, tüm toplumlarda bir kültürel algı yaratmaktadır ve kültürel yapı içinde, aile ve anne boyutu ile bebek, hukuksal açıdan bir vatandaş olarak kabul edilmektedir. Kültürel yapının irdelenmesi burada amaçlanmaktadır.

Hekimler için kültür aktif olarak tanımladıkları bir boyuttur. Mikropların belirli üreme ortamında üreyebilmeleri, belirli kolonilerinin olması, yapıları, etkileşimlerinin birbirinden çok farklı oldukları da bilinmektedir. Dokudan alınan ile görsel tanı doğru olmayacağı, kendi üreme vasatlarındaki yapılarının önemi bilmektedirler. Doku nakillerinin eğer immün/ savunma mekanizması ile uyuşmaması durumunda atıldığı, aynı durumun kültürler arası uyumun oluşmaması ile de gözlenmektedir, bazı kültürler değişime de kapalıdır.

İnsanlarında belirli topluluklar oluşturarak, farklı yapıları olsa bile, bazı benzer yapıları ile bir gruplandırma içine alınabileceği belirtilmektedir. Her mikrobu direnç boyutu farklıdır, bu koloni olarak da aynı karakterleri taşımaktadır. Bu açıklama gibi insan topluluklarında da olan özellikleri tanımlayarak, kültürel parametrelerle irdelenmektedir.

Yaşam canlılar için varlıklarının oluşması olup, bunun belirli esaslar için toplumda korunup gözetilmesi tanımlanmaktadır. İnsan tek başına değil, belirli bir grup içinde yaşamını sağlamakta etkin ve oluşumunu sağladığı için, bu yapı içinde birey olarak bir güvence, takiben o grubun bir elemanı olmaktadır.

Futbol takımlarında olduğu gibi, daha sonra da bu grup içinde olsa bile, yaşamını bile tehlikeye atacak kadar bir nefer olabilmektedir. Kısaca her bir kültürün kendine göre özellikleri, daha belirgin yapıları gözlenmektedir. Bu Makalede de genel kültürel yapı konusu irdelenecektir.

Yazar, B. Güvenç¹ tarafından Tıp birinci sene Sosyal Antropoloji Bilim Dalı temelinde kültür dersleri alması, çeşitli bu konuda romanlar ders verilerek, okuyup, kültürel özet yazması ile birlikte, bu zamana kadar bu konu ilgisini çekmiş, çeşitli kaynakları okuyarak, tarihsel boyutları da bu açıdan irdedeği için, belirtilen fikir ve düşüncelerden farklı görüşleri olmakta ve bunları sunmaktadır. Kültür kavramında insan temelinde oluşan değişimler ve farklılıklar ötesinde belirli birey ve toplumsal özelliklerin, faktörlerin, parametrelerin, öğelerin ele alınması ile yapı değişimi temelinde irdelenmesi

yapılmaktadır. Kısaca kültürler, yuvarlak, üçgen, kare, beşgen ve örümcek ağı şeklinde ele alınmaktadır. Bunların nasıl matematik hesapları ayrı ise, kültürlerin de yorumlanması kendi içinde olmalı, alt-üst ve iyi-kötü olarak yorumlanmamalıdır.

Özet

Bebek bir kültürel yapı içinde doğar; Doğum ve Kültür Kavramı Üzerine Düşünce

Amaç: Her doğan bebek, belirli bir kültürel yapı içinde doğmakta, ailenin buna göre algısı ve farkındalığına göre gelişmekte, eğitim almakta ve kaçınılmaz olarak değişmektedir. Buna karşın, birey sorumluluğu temel olması, suçta bireysellik olup, kültürel gerekçeler ağırlaştırıcı faktör oluyorsa, bireyin bağımsızlık, eşitlik ve kardeşlik/kişilik kazanması açısından kültürel bakışlar yapılmaktadır.

Dayanaklar: Kaynaklar olduğu gibi doğrudan alınmıştır. Karşı çıkılan görüşlerin sunulmasından sonra gerekçeler ve dayanaklar belirtilmektedir. Kaynakların doğruluğu veya yanlış yapısı değil, her görüşün sunulmasının bir hak olarak kabul edilmiş, ancak yorumlar da bilirlkte sunulması bu Makalenin ilkesi olmuştur.

Giriş: İnsanlar birbirlerinden farklıdırlar ama aynı türdürler. İnsanların iç yapısı, fiziksel yapısı ile duyguları yanında sosyal yapısını da ele aldığımızda, kültürel boyut bu açıdan öne çıkmaktadır. Sosyal ve kültürel Antropolojik Bilim Dalı temelinde olay irdelenmektedir. Kültür parametreleri, öğeleri ve kültürel oluşan katmanlar kaynaklar temelinde ele alınarak yorumlanmaktadır.

Yaklaşım: Yaklaşım boyutunda, doğru veya yanlış olmadığı, algılara göre, dayanaklara göre gerekçeler yapılması öne alınmaktadır. Yorumlarda bireyin hakkı, eşitliği ve etik ilkeler temelindeki insanlık, kardeşlik öne çıkarılmıştır.

Sonuç: Birçok kaynakların belirli kültürel açıdan bakarak yaklaşım yapması ile, bireyin daha geniş düşünmesi amaçlanmaktadır.

Yorum: Bu Makale bir kitap gibi geniş yapılanmış olsa da kültürün tanımı olarak tüm parametreleri kapsadığı belirtilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal-kültürel-Antropoloji, Kültür Tanıtımı,

Outline

Newborn baby born in a cultural structure; Birth and About the Culture Concept

Aim: Each newborn infant, born in a specific cultural structure, thus, the family be on perceive and aware of this concept. Thus, the education, the development on progress and differentiation in inevitable one. The personal responsibility, at the crime fact, not be reasoned and grounded on this ve increase the penalty. The liberty, equality and brotherhood or individualized be on cultural view.

Groundings: The references are taken as it is, counter perspectives as noted directly and evaluations are indicated afterwards. The right to indicate, the right to assess is the rule of this Article.

Introduction: People are varies for each one, thus, at the same species as a genus. The inner, the feelings, Id, the physical condition and the social-cultural perspectives configurate each of them. The evaluation based on social-cultural anthropology standpoint. The cultural parameters, specifications and layering and grouping is taken as for the consideration.

Notion: Nothing directly as true or false, or right or wrong, thus about the perceiving, the negotiating aspects are specified. The civil liberties, rights of a person, equality and brotherhood is taken in front line.

Results: As a point of view from cultural aspect, the references, the person be decide extensively on these notions. Though, this Article is like a booklet, all the cultural parameters be as discussed.

Key Words: Social Cultural Anthropology, the description of a culture

Giriş

Kültür konusunda literatürdeki bakış açısı ile B. Güvenç tarafından belirtilen (*B. Güvenç. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018¹*) Sosyal Antropolojik bakış açısı, başka Makalede yayınları değerlendirilecek, burada Literatür temelinde karşılıklı yaklaşımlar irdelenecektir. Değerlendirme gücünü açısından başlıca 3 konuma ele almış; a) Bilgi ve Yayım kaynaklarının

çokluğu ve dağınıklığı, b) Etnoloji ile sosyal antropoloji ikiliği, c) Kuram, kavram ve yöntem karmaşası olduğunu da not etmektedir.

Bir görüş doğru veya yanlış yaklaşımı yapılmamakta, sadece fikirler sunulmaktadır. Kişisel yorumlarla konu değerlendirilmektedir. Aynı fikirler değil, farklı ve aykırı yazılar da ele alınarak, yorumlanmıştır. Aykırı yaklaşımlar düşünceleri geliştirir, doğru olanı tanımlamak zor iken, her bireye göre farklı iken, zarar, ziyan ve diktayı bilebilmek kolaydır. Bu açıdan tüm karşıt fikirler ile konu irdelenmektedir. Bu açıdan görüşler doğrudan yazıldığı gibi sunulması tercih edilmektedir.

Genel olarak özellikler; 8, 88 parametrelerde bir tablo olarak sunulmaktadır.

İnsanlar Neden Birbirlerinden farklıdır ama aynı türdürler

İnsanların 130 bin yıldır aynı Homo sapiens, sapiens türü olarak gelmesine, immünolojik ve DNA yapıları ile aksi ispat edilmemesine karşın, farklılıkların olması, doğal bir değişim olduğu yerine bazı kalıplara dayanılarak, bireyler kendilerince bir sığınacak kalıp, dernek, görüş oluşturmaktadırlar. Bunlar;

- Teolojik Görüş: Yaratıcı öyle yaratmıştır. (NOT: Yaratılıştaki değişim esastır, hiçbir evlat anne babasının karması değildir.)
- Irksal Görüş: Irklar ve renkleri farklıdır. (NOT: İnsanların 130 bin yıl önce Afrika Nil vadisinde görüldüğü, 16 adet farklı Homo erectus olduğu (Neanderthal, Cava, Australopithec gibi), ancak Homo sapiens, sapiens tek tür olarak oluştuğu ve değiştiği Antropolojik bir gerçekçiliktir. Irklar tanımı ayrıca İnsan Haklarına da aykırıdır.)
- Psikolojik Görüş: Akılları ve ruhları farklıdır. (NOT: Eğitim, insan faktörleri ve kültürel yapı ile bunlar etkilenmektedir.)
- Tarihi ve Etnolojik Görüş: Tarihleri ve töreleri farklıdır. (NOT: Varlıklarını devam ettirebilmek için, genellikle galip olan diğerlerini öldürdüğü için, yaşamsal açıdan tek kültüre önem kazanmaktadır.)
- Doğal Çevre Farklılığı Görüşü: Coğrafi açıklama (NOT: Eskimoların aynı yerde yerleşmesi ile benzerlikleri kaçınılmaz olmakta, %11 aynı, %29 benzerlik olduğu ifade edilmiştir.)
- Ekonomik Görüş: Üretim ilişkili benzerlik (NOT: Buğday yetiştiren ile mısır yetiştiren toplumlarda kullandıkları kaplar aynı zamanda yapıları, eşyalarını da değiştirmektedir.)
- Sosyolojik Görüş: Aile, din ve eğitim benzerliği (NOT: Bir toplumda aynı kapsamlar üzerinde durulursa aynı görüşlerin olması beklenmektedir.)
- Siyasal Görüş: Yönetim ve hukuk yapısı farklılığı (NOT: İnsanlar kendi yapılarına göre bazı yaklaşımları temel almaktadır. Kuran'da olmamasına karşın taşla öldürme birçok ülkede din gerekçesi ile uygulanmakta, toplumsal bir baskı unsuru olmaktadır.)

Sonuçta insanlar benzerlik ve farklılıkları oluşturan bir yapıdadırlar.

Başlıca tanımlanan türler

Burada da görüldüğü gibi, İnsan, Homo sapiens, sapiens, tamamen farklı bir türdür ve tek yapıdadır. İlk Afrika Nil orijinal bölgesinde de 130-170 bin yıl önce ilk antropolojik rastlanmıştır, buna karşın 4,5 milyon yıl önce Homo erectus gözlenmiştir. Tamamen farklıdır, kedi ile kaplan gibi ayırırlar. Stafilokok içinde de birçok türler vardır ve ayrılmıştır. Genetik olarak farklı türler birbirleri ile çocuk sahibi olamazlar.

Afrika'da insana benzeyen bir buluntu vardır, bunun ilintisi olduğu düşünülmektedir.

1) Homo sapiens idaltu²

From Wikipedia, the free encyclopedia

Homo sapiens idaltu (Afar: *Idaltu*, "elder" or "first born"^[1]), also called **Herto Man**,^[1] is the name given to a number of early modern human fossils found in 1997 in **Herto Bouri, Ethiopia**. They date to around 160,000 years ago.^[2]

Paleoanthropologists determined that the skeletal finds belong to an extinct subspecies of *Homo sapiens* who lived in **Pleistocene** Africa. In the narrow definition of *H. sapiens*, the subspecies *H. s. idaltu* falls under the umbrella of **Anatomically modern humans**.^[3] The recognition of *H. s. idaltu* as a **valid subspecies** of the anatomically modern human lineage would justify the description of

contemporary humans with the subspecies name *H. s. sapiens*, though some researchers do not consider *idaltu* distinct enough within *H. sapiens* to warrant its own subspecies designation, and instead classify it simply as *H. sapiens*.^{[4][5][6]} Because of their early dating and unique physical characteristics, they represent the immediate ancestors of anatomically modern humans, as suggested by the [Out-of-Africa](#) theory.^{[1][7]}

The [fossilized](#) remains of *Homo sapiens idaltu* were discovered at [Herto Bouri](#) near the [Middle Awash](#) site of [Ethiopia's Afar Triangle](#) in 1997 by [Tim White](#), [Giday WoldeGabriel](#) and [Berhane Asfaw](#), but were first unveiled in 2003.^[1] Herto Bouri is a region of Ethiopia under volcanic layers. According to [radioisotope dating](#), the layers are between 154,000 and 160,000 years old. Three well preserved crania are accounted for, the best preserved being from an adult male (BOU-VP-16/1) having a brain capacity of 1,450 cm³ (88 cu in). The other crania include another partial adult male and a six-year-old child.^{[1][8]}

Morphology and taxonomy[...]

The Herto remains differ from those of chronologically later forms of early [Homo sapiens](#), their [morphology](#) has features that show resemblances to African fossils, such as huge and robust skulls, yet have a globular shape of the brain-case and the facial features typical of *H. sapiens*.^{[1][9]}

Anthropologist [Chris Stringer](#) argued in a 2003 article in the journal *Nature* that "the skulls might not be distinctive enough to warrant a new subspecies name".^{[10][11]}

Location of discovery

These specimens represent the direct ancestors of modern [Homo sapiens, sapiens](#) which, according to the "[recent African origin \(RAO\)](#)" or "out of Africa" model, developed shortly after this period ([Khoisan](#) mitochondrial divergence dated not later than 130,000 BCE^[citation needed]) in [Eastern Africa](#). "The many morphological features shared by the Herto crania and [AMHS](#), to the exclusion of [penecontemporaneous Neanderthals](#), provide additional fossil data excluding Neanderthals from a significant contribution to the ancestry of modern humans."^[1]

A 2005 [potassium-argon dating](#) of volcanic [tuff](#) associated with the [Omo remains](#) showed them to date from around 195,000 years ago. At the time of the dating, this made these fossils the earliest known remains of [anatomically modern humans](#), older than the *idaltu* specimens.^[12] In 2013, comparative craniometric analysis of the Herto *idaltu* skull with ancient and recent crania from other parts of Africa found that the specimen was morphologically closest to the Pleistocene [Rabat](#) fossil and Early Holocene Kef Oum Touiza skeleton. A later study found that Herto man and his contemporaries were cranially similar to Oceanians, with Northern Melanesians being the closest.^[13]

Yorum

İnsana benzeyen türün tarihsel süreç içinde yok olduğu gözlenmektedir. Dolayısıyla, Dünyada insan tek tür olarak bulunmaktadır.

Burada vurgulanan boyut, insan bu evrende yalnız değil, canlı ve cansız varlıklar ile birlikte ve aynı yapısal boyutta; atom ve enerji yapısı ile yaratılış benzerliğidir. Bununla birlikte çevresel etmenler ile tanımlama olarak kültürel yapı olarak ta ifade edilebilir.

Tablo 1: İnsanın ve stafilokokun bilimsel sınıflandırılma karşılaştırılması (Wikipedia)

<p>Kaynak: White et al., 2003³ Kingdom: Animalia Phylum: Chordata Class: Mammalia Order: Primates Suborder: Haplorhini Infraorder: Simiiformes Family: Hominidae Subfamily: Homininae Tribe: Hominini Genus: Homo Species: H. sapiens Subspecies: H. s. sapiens</p>	<p>Kaynak: Rosenbach 1884⁴ Domain: Bacteria Phylum: Firmicutes Class: Bacilli Order: Bacillales Family: Staphylococcaceae Genus : Staphylococcus Species: S. argenteus, S. arlettae, S. agnetis, S. aureus, S. auricularis, S. caeli, S. capitis, S. caprae, S. carnosus, S. caseolyticus, S. chromogenes, S. cohnii, S. cornubiensis, S. condimenti, S. debuckii, S. delphini, S. devriesei, S. edaphicus, S. epidermidis, S. equorum, S. felis, S. fleuretii, S. gallinarum, S. haemolyticus, S. hominis, S. hyicus, S. intermedius, S. jettensis, S. kloosii, S. leei, S. lentus, S. lugdunensis, S. lutrae, S. lyticans, S. massiliensis, S. microti, S. muscae, S. nepalensis, S. pasteurii, S. petrasii, S. pettenkoferi, S. piscifermentans, S. pseudointermedius, S. pseudolugdunensis, S. pulvereri, S. rostri, S. saccharolyticus, S. saprophyticus, S. schleiferi, S. schweitzeri, S. sciuri, S. simiae, S. simulans, S. stepanovicii, S. succinus, S. vitulinus, S. warneri, S. xylosus.</p>
---	--

Tablo 2: İnsan ve insana benzeyen türlerin listesi

<p><i>Homo erectus</i> Homo erectus erectus Homo erectus yuanmouensis Homo erectus lantianensis Homo erectus nankinensis Homo erectus pekinensis Homo erectus palaeojavaicus Homo erectus soloensis Homo erectus tautavelensis Homo erectus georgicus</p>	<p>İlgili türler Homo ergaster Homo floresiensis Homo antecessor Homo heidelbergensis Homo neanderthalensis Homo rhodesiensis Homo cepranensis</p>	<p>Önceki belirtilen taksonomi Homo erectus wushanensis (gerçekte orangutan ile aynı köktendir) İnsan türü Homo sapiens Homo sapiens idaltu Homo sapiens, sapiens</p>
---	--	---

Bilimin Başlangıcı; Sosyal Antropoloji, Kültür Antropoloji, Psikolojik Antropoloji

Bilim, düşünce ile, düşüncenin de sorularla, Ne, Neden, Niçin, Nasıl, Ne şekilde ve Kim gibi felsefe yapısındaki olanlardan oluşmaktadır. Bu açıdan Antropoloji, Kültür yapısına ulaşım aşamalarından söz edilecektir.

Herodot tarihi kitabında insanları kültürel yapıların göre irdelediği görülmekte, bu açıdan tarihsel ad yerine tanımlamalı yaklaşıma gitmektedir. Kültürel etkileşimler görülmektedir.

İnançlarda, Hristiyanlıkta destan ve diğer hikâyelerle oluşması yanında; İncil, Hz. İsa hikâyeleri, diğer destanlar, papaların kararları ile kişinin kendi papazının soruna çözümü öne çıkmakta, kişi bu çözümü uygulamalı, kısaca papazı onun çobanı olmaktadır. Farklar; a) İslam bireyi sorulu görür, b) Eslemna/Müslümanlıkta da Hocaların sözünün öncelik olduğu ve Fars görüşü, c) geleneklere uyulmasının istendiği Arap görüşü ve d) Kuran temelli akla uygun yaklaşım, Türk görüşü olmaktadır. Kuran Türk Ceza Kanunlarında olduğu gibi, cezalar, yoruma, geleneklere ve kıyasa kapalı olup, yazıldığı gibi geçerlidir. Dolayısıyla cezaların Kuran dışında yorumlanması olanaksızdır. Kültürlerde, coğrafi yerlerin etkileşimi belirgin olmaktadır.

Birçok peşin algılar, sorguların kendi benliği üzerinde olduğu için bilim boyutu oluşamaz. İnançta peşin algıların olması kesin görülmesi ile onu o inançta tutmakta, bireyde bundan gurur duymaktadır. Mantık, düşünme gibi algılar, sorgular olması ile inanç ve peşin algıların yeri olmamaktadır. Hristiyanlıkta üçlü gibi Müslümanlıkta da Kuran dışında, çeşitli algılar ve hikayeler ile Yaratıcılık gücü paylaşılmakta, çeşitli güden veliler oluşturulmaktadır.

Kültür Tanımı

Sosyal Antropoloji, Kültürel Sosyoloji gibi Bilim Dalları kültür yaklaşımı yapmaktadır. Ancak öncelikle kültür tanımı incelenmelidir.

1) Kültür Kelime Kökeni⁵

<https://www.etimoloji.com/kelime/kultur>

~ Fr culture 1. toprağı ekip biçme, tarım, 2. terbiye, eğitim ~ Lat cultura a.a. <Lat colere, cult- ekip biçmek, toprak işlemek +tura → **kült**

Kelime Kökeni

Fransızca culture "1. toprağı ekip biçme, tarım, 2. terbiye, eğitim" sözcüğünden alıntıdır. Fransızca sözcük **Latince** aynı anlama gelen cultura sözcüğünden alıntıdır. Bu sözcük **Latince colere, cult-** "ekip biçmek, toprak işlemek" fiilinden +tura sonekiyle türetilmiştir. Daha fazla bilgi için **kült** maddesine bakınız.

Yorum

Burada kelime anlamı yerine Sosyal Antropolojik olarak insanı insan yapan unsurları kapsayan bir boyut ele alınacaktır. Sosyal Antropoloji bir bakıma Kültürel Antropoloji olarak ele alınmaktadır.

2) Sözlükte kültür kelimesinin manası: ⁶

<https://www.sozlukanlamine.com/kultur-24267/>

1. Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmeye kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin
2. Bir topluma veya halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünü
3. Muhakeme, zevk ve eleştirme yeteneklerinin öğrenim ve yaşantılar yoluyla geliştirilmiş olan biçimi.
4. Bireyin kazandığı bilgi.
5. Tarım.
6. Uygun biyolojik şartlarda bir mikrop türünü üretme.
7. Kültür
8. Hücrelerin, dokuların ya da mikroorganizmaların, laboratuvarlarda besi yerinde yetiştirilmesi.
9. Laboratuvar ortamında mikroorganizmaların uygun besi yerlerinde çoğaltılması işlemi.
10. Uygun ortamda çoğaltılmış hücreler.
11. Mikrobiyolojide tek bir bakteriden çoğaltılmış bakteri popülasyonu.

Yorum

Bu yaklaşımda da birinci madde de belirtilen, tarihsel süreç içinde insanın değerlerinin incelenmesidir. Burada gelecek nesillere aktarımından söz edilmesi, Tarım Kültürü yapısında olup, endüstri gelişimi, bilgisayar ve internet ile farklı yapılara dönüşmüştür.

İnsandaki yapı ile bakteri arasındaki ilişki de bir örnek olması açısından öncelikle ele alınmıştır.

3) Kültür Nedir? Kültürün Anlamı, Özellikleri, Unsurları, Etimolojisi ⁷

<https://www.turkedyati.org/kultur-nedir-kultur-hakkinda-kultur-anlami/>

Kültür, kavramının pek çok anlamı vardır.

Kültür, insanoğlunun maddi ve manevi olarak ürettiği, yarattığı her şey: Gelenekleri, görenekleri, dili, dini, edebiyatı, giyimi, mimarisi, yemekleri vs.

Kültür terimi yerine eskiden Arapça kökenli "hars" sözcüğü kullanılmış, TDK bu sözcük yerine "ekin" kelimesini önermiştir.

KÜLTÜRÜ OLUŞTURAN UNSURLAR

- Müzik aletleri
- El sanatları
- Yemekler
- Ahlak kuralları
- Örf ve âdet
- Halk oyunları
- Mimari, Giyim Şekli
- Bayramlar
- Gelenekler
- Düşünler, Din ve
- Din

Dil: Kültür unsurlarının başında gelir, kültüre ait bütün unsurları bünyesinde barındırır. Her millet yaşayışını dile yansıtır ve kültür öğeleri dil aracılığı ile yansıtılır.

Din: İnanışların milletlerin yaşamındaki etkisi açıktır. Bu sebeple din de kültürü oluşturan önemli unsurlardandır.

Gelenek – Görenek: Yazılı olmayan bu kanunlar, toplumun yaşayışı üzerinde etkilidir. İnsanların davranışlarını düzenler. Her toplum kendi gelenek-göreneklerine göre bir yaşam tarzı oluşturur. Bu da kültürün bir parçası olur. Bu açıdan bakıldığında kültürün ulusal bir kimlik taşıdığı söylenebilir.

Sanat: Bir millete ait duygu, düşünce ve zevklerin yansımaları olan sanat, o milletin güzeli bulma ve yaratma çabasıdır. Bu kültür unsuru resim, heykel, müzik, edebiyat vb. gibi kollara ayrılır.

Dünya Görüşü: Bir milletin fertleri ortak bir tutum, zihniyet ve davranış bakımından ortak özellik gösterir. Bu ortak tutum ve davranışlar milletin ortak dünya görüşünü meydana getirir.

Tarih: Bir milletin ortak yaşamışlıklarıdır. İnsanlar arasında kader birliğini temsil eder. Kültür, tarihsel bir süreç içinde oluşur.

Yorum

Burada tanımlananların da bir Tarım ve Endüstri Kültürüne uygun yaklaşım olduğu görülmektedir. Sadece bunlarda geçerli kabul edilebilir.

Kültürün Özellikleri:

1. Millîdir.
2. Tarihîdir.
3. Özgündür.
4. Ahenkli bir bütündür.
5. Canlı ve tabii bir varlıktır.
6. Özü değiştirilemez.
7. Milletin ortak malıdır.

Yorum

Bir kültür ancak yapısında milli olmak varsa, millidir, endüstri oluşması ile değişim göstermiş, tarihi değil, gelişimsel olmuş, her toplumda, bireyde karma kültür olarak özellikli ama Tarım Kültüründe geleneklerde olması dışında, topluma özgün denilemez, ahlak bir kuraldır, felsefe değil, kalıptır, ancak Tarım Kültürü, Kabile Kültürü ve Kurum Kültürlerinde söylenebilir. Bağımsızlığı ortadan kaldıran hususlardır.

Kültür, bir kurallar sistemidir:

Kültür, toplumca benimsenen ideal kural ve davranışlardan oluşmaktadır. İnsanların toplum halinde yaşamalarını belirleyen yazılı ve yazılı olmayan kurallar kültürün bütünlüğünü ve devamlılığını sağlar. Çünkü kurallar sayesinde kültürel birikim sağlanır ve yeni nesillere aktarılır. İnsanlar kurallar sayesinde çalışır ve kültür öğelerini oluştururlar.

Kültür bütünleştiricidir:

Kültürü oluşturan bütün öğeler, uyumlu ve bütünleşmiş bir sistemi oluşturma özelliği taşır. Kültürel bütünleşme sağlanmadıkça toplumda sosyal-kültürel ve ekonomik alanlarda önemli uçurumlar oluşur, insanlar arasında anlaşmazlıklar ve çatışmalar meydana gelebilir.

Kültür, topluma (millete) özgüdür:

İster gelişmiş ister az gelişmiş veya gelişmemiş bir toplum olsun, her toplumun kendine göre bir kültürü vardır. İkel toplumlarda kültürün bütün öğeleri bulunmayabilir; fakat olan toplumlarda, bu öğelerin hepsi tamamlanmıştır ve birbirleri ile işlevlerini tam olarak yerine getirebilmeleri için aralarında uyum ve dengenin bulunması gerekir. Bunlardan bazılarında kendini gösteren aşırılık veya yetersizlik diğerlerine zarar verebilir. Bu da toplumda sarsıntı ve boşluklara sebep olur. Bu bakımdan kültür, uyumlu ve dengeli bir bütünü ifade eder. Ondaki bu dengeli bütünlük topluma sağlık verir, kişinin toplumla bütünleşmesine ve mutluluğuna hizmet eder.

Türklerin yemekleri, giyim tarzları, düğünleri, bayramları, inançları, akrabalık ilişkileri, aile ilişkileri, gelenek ve göreneklere ulusal kültürün alanına girer. Tüm ulusların kendine özgü ulusal kültür nitelikleri vardır. Ulusal kültür özellikleri birbirine benzeyebildiği gibi tamamen farklı da olabilir.

Şu hâlde uluslar birbirlerinin kültürünü etkileyebilir. Özellikle coğrafi yakınlık kültür etkileşimine zemin hazırlar. Örneğin Türk kültürü ile İran kültürü birbirine yakındır.

Kültür, nesilden nesle aktarılır:

Kültür kuşaktan kuşağa aktarılan bir sosyal mirastır. Varlığını ve canlılığını ancak bu yolla sürdürebilir. Aktarma vasıtaları ise eğitim-öğretim, gelenekler, din, dil, sanat, edebiyat, folklor gibi, çeşitli kültür taşıyıcı öge ve eserlerdir.

Kültür, evrensel niteliklere sahiptir:

Tüm ulusların ortak değer olarak yaşadığı ve önemseydiği davranış ve anlayışlar evrensel kul uru oluşturur. Örneğin trafik kuralları her ülkede aynıdır.

İnsan hakları, eğitim, yasalar, spor, sanat, edebiyat, müzik gibi alanlar tüm ulusların ortak değerleridir.

Kültür eleştirilemez:

Kültür bir milletin kendi iradesi ve tercihinine bağlı olarak geliştiği için eleştiriye kapalıdır. Bir milletin kültürünü doğru ötekini yanlış saymak doğru olmaz. Her milletin kültürü kendine göre doğru ve yerindedir.

Kültür, değişime açıktır:

Tarih içinde toplumlar birbirinin kültüründen etkilenmiştir. Bu etkilenme coğrafi yakınlık, göç, savaş, ticaret, turizm gibi kanallar yoluyla gerçekleşir ve genellikle güçlü olan milletlerin kültürü diğer ulusları etkiler. Günümüzde dünyanın birçok ülkesinde Amerika ve Avrupa kültürü yaygınlaşmıştır. Bunun nedeni bu toplumların ekonomik ve siyasi olarak güçlü olmasıdır.

Tüm bu tanımları ve kültür hakkında bildiklerimizi bir araya getirdiğimizde kültür için şöyle bir tanım yapabiliriz: Kültür bir milletin, toplumun geçmişinden günümüze kadar maddi ve manevi olarak kendine özgü oluşturduğu her türlü değerdir. Manevi kültür olarak bir toplumun ahlaki davranışlarını ve düşüncelerini örnek olarak verebiliriz. Maddi kültür olarak da bir toplumun yarattığı her türlü sanatsal ürünü örnek gösterebiliriz.

Kültür öğeleri arasında uyum vardır:

Kültürü oluşturan öğeler arasında tutarlı ve dengeli bir bütünlük vardır. Toplumlar arasında aile, hukuk, sanat, ekonomik hayat, örf, adetler, ahlaki değer yargıları adeta birbirini tamamlayan bir bütün halinde görülür. Kültürel öğeler birbiriyle çelişmez, aksine birbirini destekler.

Yorum

Tipik Tarım Kültürü tanımlanmaktadır. Diğer kültürler için geçerli kabul edilemez. **Kurallar sistemidir:** Zamanımızda sadece ceza kanununa uyum zorunlu iken, diğerleri için bilgilenme ve rıza ile ancak kural geçerli olmaktadır, kurala uymamak ceza kapsamında değildir.

Bütünleştirici: birey faktörü sıfırlanmakta, ortak akıl, kamu görüşü altında ezilmektedir, unutmamalıdır ki artık mahkemeler bireye göre, amacı ve güdüsüne göre karar vermektedirler.

Özgüdür: Saf kültür olasılığı zamanımızda kuralların uygulanması zorunlu olmadığı için, bireylere göre değişken olmaktadır. **Aktarılır:** Bireyden bireye aktarılması sıklıkla Tarım Kültüründe iken, bunun eğitim temelinde olduğu, asimilasyon ise yasaklandığı dönemdeyiz.

Evrensel niteliklere sahiptir: Aynı kültürde evrensellik olabilir ama farklı kültürlerde uyum olmaz. **Eleştirilemez:** Eleştirilmeyen kalıplar örf, adet ve gelenek olup, bu başlıca Kurum Kültürü ve Tarım Kültüründe olur.

Değişime açıktır: Kültürler kendi içinde yavaş iken, gelenekler ile değişmeme istenirken, eğitim gibi etkileşim veya teknolojik değişim ile hızlıdır.

Uyum vardır: Uyum için zorlama gereklidir ki bu ancak bazı kültürlerde söylenebilir.

Sonuçta tanım olarak sunulan belirli kültürün, burada Tarım Kültürü temelinde bir açıklama yapılmıştır.

İnsanlar kendilerini ayrıcalıklı görürler

Her birey insanlar arasında kendisinin eşit olması ötesinde, ayrıcalıklı olduğu görüşünü sıklıkla taşırlar. Sorgu yerine ben üstünüm demek yoluyla, aşağıda sunulan gerekçeler ile ayrıcalık ortaya konulmaktadır. Güdülme, birisini çoban kabul etmek yerine, sorumlu kendimiz olmamız ve bilgilendirme ile ancak rıza oluşturmamız tüm bu benlik algısını yıkmaktadır.

- **Etnosantrizm:** Kendisini yüceltmek. İnsanlar çeşitli özelliklerini öne çıkararak ayrıcalıklı olmak isterler.
- **Homosantrizm:** İnsanlık üzere ayrıştırmak. Her konuda önemli olanın insanlık olduğu vurgusu ile bütünleşme yaklaşımı ile kendini daha üstün görme boyutudur.
- **Geosantrizm:** Bölgesini üstün tutmak. Bazı kültürlerde coğrafi özellik üstün tutulmakta, vatan kavramı ile varlık oluşturmaya çalışılmaktadır. Ayrıca çok güneş alan Akdeniz iklimi ile, az güneş alan Kuzey ülkelerinin farklı ruhsal yapıları, onları kendi benliklerine daha bağlı ve sevecen şeklinde bir benliğe büründürmektedir.
- **Diğer Gerekçeler:** İnsan kendisi ile ayrıcalık oluşturmaması ile bazı simgeleri kendi varlığı önüne çıkarır. Bunlar kültürel simgeler olmaktadır. Spor kulübü, dernekler, mezun olduğu okul, meslek kuruluşları, çalıştığı kurum öne alınarak onunla varlık bütünleşip, üstünlük kurulmaya çalışılmaktadır. Kendi takımlarının kötü oynadıklarını bilmeleri ve mağlubiyeti hak etmelerine karşın, takımlarının galip olduğu, hakem hatası nedeniyle mağlup oldukları iddiasında bulunur ve galip gibi davranırlar.

İnsanların başlıca 3 Yapıları tanımlanmaktadır: a) Biyolojik Varlık: güdüler, gereksinimler ve dürtüler, b) Psikolojik Varlık Alanı: davranışlar, eğilimler, bunalım, psikolojik hastalıklar, c) Toplumsal Varlık Alanı: kurumlar, yasalar, engellemeler. Tümü kişilik yapımında öne çıksa da bunlar bireysel olarak kendini yüceltme gösterebilir, göstermeyebilir. Zarar dokunmama ve etik ilkeler üzerinde olanların, kişilik özellikleri, civil liberties, bağımsızlıkları, bunlarda eşit, ancak her birey özel ve özgündür. Burada gerçekçilik üzere olmak gerekir. Bir hekim kendini hekim yerine koyması, insanlara yardım etmesi, abartı değildir. Ancak hakimiyet kurması değil, danışman olması, doğru, gerçek ve bilim üzere bulunması beklenir. Bilim dışı yaklaşımları yapanların bilimsel modern hekimlik sıfatı da tartışmaya girer, Antropolojik açıdan büyücü, şaman rolünü üstlenmiş olmaktadır.

Antropolojik olarak insanların Dağılımı

İnsanın Evrimi-TUBİTAK⁸ kitabında ve ayrıca Milliyet 24 Mayıs 2005⁹ ve National Geographic Society¹⁰ ile DNA/RNA analizleri ile insanların göçü ve dağılımları ortaya konulmaktadır. Bu dağılımlar ile kültürel değişim ve farklı yapıların oluştuğu görülmektedir. Ancak orijin tek, Homo sapiens, sapiens olarak saptanmıştır. İnsanlar farklılıkları ile somut gösterdikleri ve ırk olarak tanımladıkları gerçekte ise biyolojik açıdan gözlenen değişimdir, ki bu türsel kökeni değiştirmez. Hiçbir kabile veya ırksal tanımlamanın da genetik açıdan saf olmadıkları da açıktır. Zenci, negro denilen grubun ise yapılan tüm analizleri itibariyle daha orijin olarak insan oldukları ve daha sonra Afrika kökenli denirken, siyah denilmiş ve eşitlik açısından da artık tanımlanmaması yönüne gidilmektedir. Bazı sosyal çalışmalarda arada gözlenen farklılığın, sosyal yapıdaki gerilikten kaynaklandığı da belirgindir.

DNA-Erkek kanalı ile dağılım

Şekil 1: DNA analizi ile Homo sapiens, sapiens dağılımı

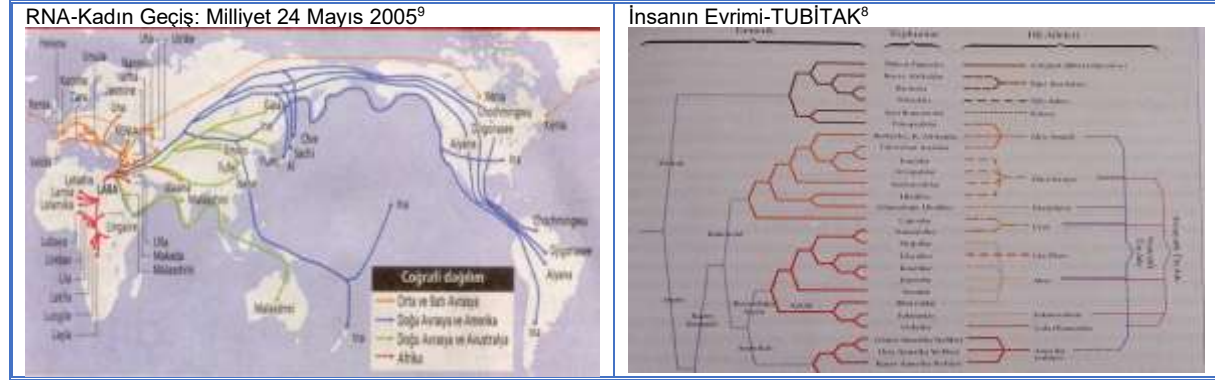
Kadınlar ile farklı genetik dağılım olduğu sanılabilir. Evlilikte seçici olan kadındır ve kültürel sahip olmanın da en fazla kadın ile sağlandığı bilinmektedir. İster zorla olsun ister bireylerin tercihi şeklinde olsun, evliliklerin tek ırk ve tek genetik yapı içinde oluşacağı var sayılabilir. Ancak, melez yapının oldukça sık olması ile, genetik yapının tüm Dünyada bir etken değil, insanların bir geniş karma yapı içinde olduğu görülmektedir. Tüm Amerika yerlilerinin aynı genetik yapıda olması gibi bölgesel kümeleşmenin olması da doğaldır. Birçok ülke, kendini özel ve özgün bir genetik yapısı olarak gen analizleri yapılmış, ancak tam bir karmaşa yapıda olmaları ile ulus yapısını genetik kaynağa dayandırılmamıştır. Ermeniler ve Kürt denilen grupların saf olmadıkları, karma genetik yapıları olduğu gözlenmiştir. Aynı şekilde de Eskişehir yakınında olan Gordion tarih öncesi oluşumların genetik yapısı, Avrupa, İngiltere’de görüldüğü sözel, bir uluslararası genetik toplantıda öğrenilmiştir.

Kültürel etkileşimler: Dil, Yazı Bilimi: İnsanların anlaşmaları açısından dil önemlidir. Türkçe olarak dayı, amca kültürel açıdan farklı kavramlar yüklenirken, uncle tanımında belirginlik yoktur. Rus dili yazı olarak Kiril alfabesini kullanmakta, Kazakistan ve Özbekistan ile Rus

alfabesi farklıdır. Bu açıdan Özbek ile Kazak yazılı olarak Rusça üzerinden anlaşabilmektedirler. Ancak bizlerin Kiril Alfabesi bilmiyoruz ama Türkçe ile anlaşmak olası olmaktadır. Bir bıçak sergisinde, imal eden adam ile Türkçe anlaşıyorduk, Yatağan kılıcından bahsedince, Google sözel programa okumamı istedi, burada internet kanalı ile detaylı anlaşmış olduk. Bana bıçak hediye etmek istedi, getiremeyeceğim için kabul edemedim.

RNA-Kadın gen yapısı ile geçiş

Şekil-2: RNA, dişilerin, evlenmenin kültürlere etkisi belirgindir. Ayrıca lengüistik; kültürlerin genel belirteci olan dilleri ve kabilelerin benzer dağılımları ortaya konulmaktadır. Kısaca dillerin kültürel yapılanmada önemi belirgindir.

Bir seyahat sırasında yanınıza oturan kişi ile Doğu Kültürü temelinde selamlaşır ve hâl hatır sorarsınız. Takiben eğer bir etkileşim içine girilebilecek, hekim ve eczacı mesleği olarak değerlendirirseniz, kültürel konuşmalara kayar ve sorular sorulmaya başlanır. Burada cevap alıp verme değil, sadece fikir paylaşımıdır. Eğer iki farklı takım taraftarı iseniz, Atatürk'ün “*Ben sporcunun, zeki, çevik ve ahlaklısını severim*” sözünde bütünleşebilirsiniz. Örneğin inanç boyutunda, hatta hukuk boyutunda da yorum, amaç ve güdü önemlidir. Bir kalemi almak hırsızlık olarak tanımlanması için o olayı ve bireyleri, aradaki ilişkileri irdelemek gerekir. Kalıplar ve kurallar içinde olan ile konuşmak, fikirleri paylaşmak olanaksız olmaktadır. Sonuçta seyahat ile biten bu konuşma, aradan yıllar bile geçse hatırlanır ve telefon ile yine hâl hatır sorulur, ama fikirlerin paylaşılması da istenir. Bunun olabilmesi için eğitimin uç noktası, ne, neden, niçin ve nasıl sorgularını soran kişiler olmalıdır.

Antropolojinin Gelişimi: a) Evrimcilik/Evolüsyon: doğanın gelişimsel boyutu ile oluştuğu, ancak varoluşun oluşmasını dahil kültürel boyutu da benzer görmektedir. (Ancak, kabile kültürünün evrimleşmesi ile modern kültür olmadığı zamanımızda kabul edilmektedir), b) Yayılımcılar/Difüzyon: tekerlek dahil birçok buluş belirli bir göç ile yayılarak teknolojiye girmiş olması, c) İşlevciler/fonksiyonellisiler; kültürlerde işlevi olmayanların unutulduğu, bu açıdan medeniyetin işlevsellik üzere geliştiği, d) Yapısalcılar/Strüktürlüler: tarihsel yapılar ile kültürel yapının açıklayıcılarıdır, e) Maddeciler/Kültürel materyalistler: kültürü materyalistik açıdan irdelemektedirler, f) Kültürel Psikoloji: Freud önemli bir Antropoloji Bilimine katkı sağlayandır.

Kültür Kavramı: Kültür kavramı geniş olarak ele alındığı görülmektedir. 1) Bir toplumun, birikimli uygarlığı, 2) Belli bir toplumun kendisi, 3) Sosyal süreçlerin bileşkesi, 4) insan ve toplum kuramıdır.

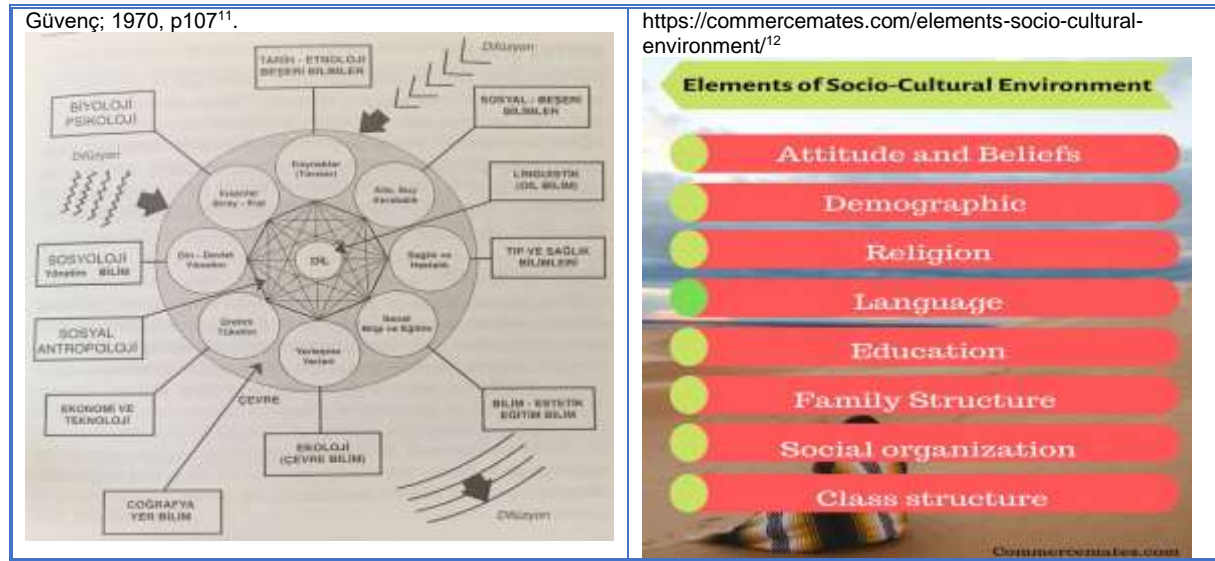
Kültür Özellikleri: Kültür öğrenilir. Kültür, tarihsel ve süreklidir. Kültür toplumsaldır. Kültür idealleştirilmiş kurallar bütünüdür. Kültür ihtiyaçları giderici, doyum sağlayıcıdır. Kültüre değişir. Kültür bütünleştiricidir. Kültür bir soyutlamadır.

Kültür Öğeleri

Birçok öge iç içe etkileşim halindedir. Bunları genel anlamda bağlayan dil, iletişim boyutları olmaktadır (AKÇEDİST): 8'li, 88'li ve 888'li öğelerin olduğu görülecektir.

- 1) **Aile ve Soy:** Akrabalık. Sosyal ve Beşerî Bilimlerin notları
- 2) **Kaynaklar:** Töreler, Tarih, Etnoloji ve Beşerî Bilimlerin belirttikleri öğeler.
- 3) **Çevre, Yerleşme:** Ekoloji ve Çevre Bilimi değişim ve etkileşimi
- 4) **Eğitim, Sanat, Bilgi:** Bilim, Estetik ve Eğitim Bilimleri yaklaşımı
- 5) **Devlet, Din, Yönetim:** Sosyoloji, Yönetim Bilimi
- 6) **İnsanlar, birey, kişilik:** Biyoloji, Psikoloji
- 7) **Sağlık ve Hastalık:** Tıp ve Sağlık Bilimleri verileri
- 8) **Teknoloji:** Üretim, Tüketim: Ekonomi ve üretim yolları ile yapılandırılan öge

Kültürel Öğeleri tanımlamaları-

Şekil-3: Konuların birbirleri ile iç içe olduğu dikkate alındığında, benzer parametreler olduğu dikkati çekecektir.

Kültürel Süreçler: kültürel etkileşim ve değişime neden olanlar

- **Kültürleme/enkültürasyon:** Eğitim, doğumdan ölüme kadar kültürel yapıyı sağlamaktadır. (Eğitim kültürel yapının sürdürülmesi için önemlidir. Ancak Atatürk muasır medeniyet ötesi hedef göstermesi ile geleceğe yatırım yapılması amaçlanmaktadır. Çağdaş eğitim o kültürel yapıya bir nevi robot yetiştirme işlevidir.)
- **Kültürel yayılma/kültürel difüzyon:** Kültürel öğelerin toplumlar arası yayılması. (Bir halı figürü, eğer toplum tarafından beğenilir ve yayılır. İşlevsel olanların yayılma oranı yüksektir.)
- **Kültürleşme/akkültürasyon:** İki farklı kültürün karşılıklı etkileşimi ile ikisinde de oluşan değişim. (Almanya'ya göç eden işçilerin asimile olacağı sanılırken, iki farklı bir etkileşim olmuş, en basitinden hesaplar Alman usulü verilen çaya beden ödeme yerine, ikramlar oluşmuştur.)
- **Kültürlenme/kültürasyon:** Kültürel tabakaların birbirleri içine girerek, farklı yapı oluşturmalarıdır. (Türk boylarının fetih yaptığı yerlerde o kültür ile bütünleşmesi gözlenmiştir. Bu açıdan bazıları için Fatih mi İstanbul'u, İstanbul mu, Fatih'i almış denilir. Osmanlı lügatinde tüm her fetih yapılan ülkenin dili, kelimeleri konulmuştur.)
- **Kültür şoku:** Bir kültürel yapının diğeri karşısında uyum sorunu yaşamaları. (İngilizler, Amerika'da bazı sorunlar yaşamaktadır, farklı yönetim anlayışları etkin olmaktadır.)
- **Kültürel Özümseme/Asimilasyon:** Bir kültürün başka kültürel yapı içinde olan benzemesi, değişimi. (Bir kültür varlığı için ötekini asimile etmek ister, ancak karşılıklı etkileşimin faydaları da belirgindir.)

- **Kültürel değişim/Kültürel change:** Toplumun tümünden değişimidir. (Köyden gelen şehirde değişime uğrarken, artık şehirler kasaba olmuş, değişim boyutu farklı yapı olmuştur.)
- **Zorla Kültürleme/trans-kültürasyon:** Zorla kültürel değişimdir. (Zorla inanç değişimi, Avrupa'da yüzyıl savaşları belirtilebilir. Zamanımızda da kasabalıları şehirli yapma yaklaşımları örnek verilebilir.)

Doğru Veri Değerlendirme

Bir buluntu veya veri farklı kişiler tarafından değişik yorumlanabilir. Prof. Dr. S. Çağlayan (Eski Kültür Bakanı) ile Göbekli Tepe gezisinde bazı yorumlar yaptık, doğruluğu daha sonra ancak anlaşılabilir. Burada simgeler aynen doğal yapıda idiler, tapınma işaretleri bulunmuyordu. Daha sonra tanrıçalar ve sonra tanrılar oluşturarak, ayrıca kendi sülalesindeki atalarını tanrılaştırmaları, mezarları ile yapılar gözlenmiş ve korktukları işlevlere tapındıkları, daha sonra simgelerin gözlendiği, takiben soyut inanıştan, Hanif tek tanrı Hristiyanlıktan üçlü tanrı ve insan ile dörtlü yapı gözlenmiştir. İslam bile 150 yıl sonra çeşitli destanlara inanılarak değişim geçirmiş, eğitilmiş Kuran temelli hocalar yerine, inanları kurtarmaya çalışan veliler oluşmuştur. Bir bakıma inançta eskiye dönüş vardır.

Datça, Knidos'ta 140bin nüfusun yerine harabeler olup, ticaret yolunun değişimi ile olduğu gibi harabe haline gelen yerin çalışmasındaki yazıda, Türkler ile hiçbir ifade yoktur. Ancak eski Selçuk ve Osmanlı yapılaşması, alttaki Roma kalıntıları açısından yıkılmaktadır. Kısaca kültürel bir dönem, silinmektedir.

Sosyolojik Sınıflar: Kültürlerde toplumun her boyutunun aynı olmadığı, bu açıdan da sınıflandırıldığı görülmektedir. A) İkili: Burjuva, Proletarya, B) Üçlü: Üst, Orta, Alt, C) Beşli: Üst, üst-orta, Orta, alt-orta, alt. (Dikta rejimlerde; lider, memurlar ve tebaa gelmektedir, Roma İmparatorluk Yönetiminde; Sezar, konsüller, hizmetçiler, işçiler ve kölelerdir. Kuvvet ayrılığında üçlü yönetim her güç açısından olmaktadır, çoklu merkez vardır. İnsan temelli olanda, birey hakkı öncelikli, diğer güçlerden korunması gerekmektedir. Hizmet bireye özgü olmaktadır ve eşitlik ile kardeşlik bir ilkedir.

Birey sorumludur, Düzenlemeler, Örf, adet, Geleneği sorumlu tutamaz

Makalelerde bir kültürel yapı içindeki oluşumlar ve katmanlardan söz edilmektedir, ancak sosyal yapı etmenleri önemli boyutta iken, bu bireyin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Birey suçta kendisi sorumludur. Bilgilendirme yapılır ama rıza, karar kendisindedir. Bu kural veya gelenekler gerekçe olarak kabul edilemez.

1988 Amerika ve Avrupa Konseyi¹³ 2006 yılında oluşturduğu ilkeler ile bireyin haklarını öne almıştır. Konsey Kararının ilk maddesinde, 1) civil liberties (bireyin bağımsızlığı), 2) Bu bağımsızlığı tüm kurum ve kuruluşlardan korunmasıdır. Bizim hukuksal yapımız da benzerdir.

Anayasa'mızda¹⁴ ve Türk Ceza Kanunu'nda¹⁵ bunlar nettir.

• **X. Kanun önünde eşitlik: MADDE 10-** Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz. Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.)

• **Temel hak ve hürriyetlerin niteliği: MADDE 12-** Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.

• **I. Kişinin dokunulmazlığı, maddî ve manevî varlığı: MADDE 17-** Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Tıbbî zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut

bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbî deneylere tâbi tutulamaz.

• **I. Ailenin korunması ve çocuk hakları: MADDE 41-** Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır.

• **J. Kanunsuz emir: MADDE 137-** Kamu hizmetlerinde herhangi bir sıfat ve suretle çalışmakta olan kimse, üstünden aldığı emri, yönetmelik, tüzük, kanun veya Anayasa hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmeyen ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Ancak, üstü emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilirse, emir yerine getirilir; bu halde, emri yerine getiren sorumlu olmaz. Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz.

• **Ceza Kanununun amacı: Madde 1-** (1) Ceza Kanununun amacı; kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemektir. Kanunda, bu amacın gerçekleştirilmesi için ceza sorumluluğunun temel esasları ile suçlar, ceza ve güvenlik tedbirlerinin türleri düzenlenmiştir.

• **Suçta ve cezada kanunilik ilkesi: Madde 2-** (1) Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine hükmolünamaz. (2) İdarenin düzenleyici işlemleriyle suç ve ceza konulamaz. (3) Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Suç ve ceza içeren hükümler, kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz.

• **Adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesi: Madde 3-** (1) Suç işleyen kişi hakkında işlenen fiilin ağırlığıyla orantılı ceza ve güvenlik tedbirine hükmolünür. (2) Ceza Kanununun uygulamasında kişiler arasında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, siyasal veya diğer fikir yahut düşünceleri, felsefi inanç, milli veya sosyal köken, doğum, ekonomik ve diğer toplumsal konuları yönünden ayırım yapılamaz ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaz.

• **Kanunun bağlayıcılığı: Madde 4-** (1) Ceza kanunlarını bilmemek mazeret sayılmaz.

• **Özel kanunlarla ilişki: Madde 5-** (1) Bu Kanunun genel hükümleri, özel ceza kanunları ve ceza içeren kanunlardaki suçlar hakkında da uygulanır.

Yukarıda belirtildiği gibi kültürel katmanları eğer bir mahkemede dile getirirseniz, Anayasayı ve Türk Ceza Kanunu'na göre ihlal ve suçu işlemiş olacaksınız. Sakın örf, adet ve gelenek gibi bir mazereti veya kalıbı belirtmeyin, cezanız ağırlaşır.

Kültür Kavramı Üzerine

Kültür bir toplumsal bir yapı olup, bu Makalede Sosyal Antropolojik olarak incelenmektedir. Ancak kültür konusunu bir varlık olarak ele alınması gereklidir, bu açıdan bir bakteri kültürü irdelenerek konunun anlaşılmasını kolaylaştırmak amaçlanmaktadır.

Bakteri Kültürü

Tüm canlılar aynı atom ve hareket için aynı mekanizma ile enerji kullanırlar. İnsan olarak toplumlaşmamızı, bir bakteri kültürü ile karşılaştırarak, yaratılan ve canlı olarak eşit olduğumuz vurgusu yapılmaktadır. Kısaca kültürler konusunda konunun anlaşılması için, bakteri kültürü sunulacak, İnsan toplumu açısından benzer yorumlar ile açıklanmaya çalışılacaktır.

Staphylococcus¹⁶

<http://www.mikrobiyoloji.org/TR/Genel/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFFAAF6AA849816B2EF5F0C38A962B939A9>

01. Genel Bilgiler

Staphylococcus'lar *Eubacteriales* takımının *Micrococcaceae* familyasına bağlı bakterilerdir. Doğada çok yaygın olarak bulunurlar. İnsan ve hayvanlarda farklı klinik tablolarla seyreden hastalıklara neden olurlar. Hayvanlarda stafilokoklardan ileri gelen başlıca enfeksiyonları; mastit, *Botryomycosis*, enzootik piyemi, artrit ve gıda zehirlenmeleridir. Hastalık etkenleri ve yaptıkları hastalıklar aşağıdaki gibidir.

S. aureus (*Mastitis*): Sığır, koyun ve domuzlarda

(*Botryomycosis*): At, sığır, koyun ve domuzlarda (Kuzu piyemisi): Koyunlar

(*Sinovitis*): Kanatlılar

(*Spongilitis*): Kanatlılar

(*Dermatitis*): Diğer hayvanlar

S. hyicus subs. hyicus

S. hyicus subs. chromogenes

S. intermedius

S. epidermidis

S. saprophyticus

Staphylococcus türleri ile ilgili genel bilgiler ve analiz yöntemleri klinik mikrobiyoloji ve gıda mikrobiyolojisi bölümlerinde de bulunmaktadır.

Yorum: İnsanlarda da aynı kültürel yapının içinde farklı oluşumlar gözlenebilmektedir. Avrupa genel Endüstri Kültürü ile Bilişim Kültürü karmasında bir yapı iken, her ülkenin kendine göre bir ayrıcalığı vardır. Bayrakları ile simgeleşmesi ötesinde, bu renkler yaşam gücü de sağlamaktadır. Türkiye ise 5 farklı yapı nedeniyle kabulü zor görülmektedir. Bazı türlerin belirli yerlerde hâkim olduğu, infekte ettikleri de bazı ülkelerin buralara göç ile gelerek yerleştikleri ve doğası ile bütünleştikleri tarihsel gerçektir.

Stafilokok içinde de birçok türler vardır ve ayrılmıştır.

2) Kaynak: *Staphylococcus* (Wikipedia)¹⁷

Staphylococcus is a [genus](#) of [Gram-positive bacteria](#) in the family [Staphylococcaceae](#) in the order [Bacillales](#). Under the [microscope](#), they appear spherical ([cocci](#)), and form in [grape](#)-like clusters. *Staphylococcus* species are [facultative anaerobic organisms](#) (capable of growth both aerobically and anaerobically).

The name was coined in 1880 by Scottish surgeon and bacteriologist [Alexander Ogston](#) (1844-1929), following the pattern established five years earlier with the naming of [Streptococcus](#).^[1] It combines the prefix "staphylo-" (from [Ancient Greek](#): σταφυλή, [romanized](#): *staphylē*, lit. 'bunch of grapes'^[2]), and suffixed by the Modern [Latin](#): *coccus*, lit. 'spherical bacterium' (from Ancient Greek: κόκκος, romanized: *kókkos*, lit. 'grain, seed, berry'^[3]).

Staphylococcus includes at least 40 species. Of these, nine have two [subspecies](#), one has three subspecies, and one has four subspecies.^[4] Most are harmless and reside normally on the [skin](#) and [mucous membranes](#) of humans and other [organisms](#). *Staphylococcus* has been found to be a [nectar-inhabiting](#) microbe.^[5] Found worldwide, they are a small component of [soil microbial flora](#).^[6] Shape = ovoid/spherical Appearance = Grape like appearance

Yorum

Türkçe belirtilen yaklaşımın Wikipedia'dan da benzer olduğu görülmektedir.

Üzüm salkımı adı ile anılan bakterinin de belirli kültür olarak varlığı yaratılış ile oluştuğu ve aynı kültürel türün çeşitli türlerle devamlı olacağı anlaşılmalıdır.

02. Etiyoloji

Stafilokoklar Gram pozitif küre şekilli, 0.5-1.5 µm çapında, sporsuz, genellikle kapsülsüz, Fakültatif anaerobik bakterilerdir. Optimal üreme sıcaklıkları 30-37 °C' dir. Anilin boyaları ile iyi boyanırlar. Cinsine ait bir özellik olarak bu küreler kümeler oluşturarak üzüm salkımı şeklinde görünürler. Stafilokokların bu görünüşlerine daha çok katı kültürlerden hazırlanan preparatlarda rastlanır. Sıvı besi yerlerinden hazırlanan preparatlarda kümeler pek görülmez. Fazla dağıtılarak hazırlanan preparatlarda etken küçük kümeler, kısa zincirler, ikiye ikiye veya tek tek görülürler. Katı besi yerinde stafilokoklar 24-48 saat içinde bol miktarda ürerler ve genellikle 1-2 mm çapında yuvarlak, konveks ve parlak koloniler oluşturur. Kolonilerde pigment ve Hemoliz görülebilir (özellikle patojen olan *S. aureus* 'ta). Kolonilerin rengi beyaz ve limon sarısı arasında değişiklik gösterir. MacConkey ağarda üreme yeteneğine sahiptirler. Patojen stafilokoklar kültürlerde +4 °C'de 2-3 ay, -20 °C' de 3-6 ay canlı kalabilirler. Buna karşın, 60 °C' ye 30 dakika civarında dayanabilirler. Sodyum klorürün %9'luk konsantrasyonlarına ve sakkaroz toleranslıdırlar. %2'lik fenolde 15 dakikada İnaktive olurlar.

Yorum: Genetik açıdan belirli bir süreç sonra, aynı gen kolonisinin birbirine benzemesi doğaldır. Kuzey ülkelerinde sarışın olması, siyah saçlı hekim olmayacağı gibi kanyaya da ulaşabilmektedirler. Irk denilen kavram bu şekilde gelişmektedir. Genellikle bölgesel tanımlama da yapılabilmektedir. Karadenizli, Suriyeli gibi tanımlama ayrımcılık boyutu oluşturmaktadır. Birçok tanımlama ile bu yapısal olarak ta ifade edilmektedir. Karadenizlinin burun yapısı, Güney Doğu oluşumlarda da bıyık ve kaba görünüm bir özellik olarak tanımlanmaktadır Gerçekte insanlar eşit ve eşit haklara, hak edişlerine göre sahip olmalıdırlar. Sözel olarak Genetik Toplantısında Amerikalı bir araştırmacı, Ermenilerin, kendilerinin farklı özellikleri açısından, DNA analizi yaptırıldıklarını, ancak özgün değil, Orta Asya orijinli, Türk Kavimleri gibi olduklarını saptamışlar, yayınlamayı da gereksiz görmüşlerdir. National Geographic teşvikleri ile bizde de kan kanseri için gerekçesi ile genetik taramalar yapılmış, Türkiye'de birbirimizden farkımız gözlenmemiştir. Farklı yapı görüle bile aynı kültürel yapı içinde bulunmaktayız.

Bazı *Staphylococcus* türleri in vitro veya in vivo koşullarda kapsül oluşturabilirler. *S. aureus* 'un hücre duvarında immünoloji ve teşhiste önemli olan Protein-A maddesi vardır. Peptidoglikan tabakasına kovalan olarak bağlanmış bu madde bakteriyi fagositoza karşı korur. Hücre duvarındaki bir diğer madde de peptidoglikan ve sitoplazma membran ile bağlantısı bulunan teikoik asit adlı polisakkarittir.

Yorum: Bazı yapısal farklılıklar olsa bile, bu kültürel yapının değişik olması değil, varyasyonları olmaktadır. Atatürk'ün dediği gibi "*Ne mutlu Türküm Diyene*" kavramında bir genetik yapı değil, bir talep eden yapı vardır. Bu Orta Asya'da birçok Türki devletler, farklı

lisan ile konuşmakta, ancak bizim Anadolu Türkçesi ile anlaşabilmekteyiz. Farklı devletler, aynı kültürel yapı görülmektedir.

Stafilokokların hücre zarına etkili olduğu bilinen 5 sitotoksini vardır. Bunlardan alfa, beta, delta ve gama toksinleri hemolizin özelliğindedir. Leukosidin adlı toksin lökositler üzerine etkilidir. Eksfoliatif toksin *Dermatitis*lere neden olur. Toksik şok sendrom toksin-1 insanlarda toksik şok sendromunun nedenidir. Stafilokoklar enterotoksin de üretebilmektedirler. Bazı *S. aureus* ve *S. epidermidis* suşlarının enterotoksin üretme yeteneği olduğu saptanmıştır. Serolojik olarak A, B, C, D ve E harfleri ile ifade edilen 5 gruba ayrılabilirler.

Stafilokoklar çeşitli enzimlere sahiptirler bunlardan katalaz enzimi tüm stafilokoklarda vardır. Koagulaz enzimi bir patojenite kriteri olarak bilinir ve *Staphylococcus* türleri koagulaz pozitif ve negatif olarak ikiye ayrılabilirler. Koagulaz enzimi fibrinojeni fibrine çevirerek plazmayı koagule etmektedir. Oluşan fibrin ağı bakteriyi fagositozdan korumaktadır. Hyaluronidaz enzimi patojen stafilokokların yaklaşık %90 ında vardır ve bağ dokudaki hyaluronik asidi parçalayarak bakterinin doku içinde yayılmasını sağlar. Fibrinolizin enzimi patojen Stafilokokların fibrin pıhtılarını eritmesini sağlar. Penisilinaz enzimleri penisilinin beta laktam halkasını parçalayarak penisiline dirençliliği sağlar. Ayrıca, DN'ase, termonukleaz, hyoluronidaz, lipaz gibi patojenite ile ilgili enzimlere de sahiptirler.

Yorum: Stafilokokların tanımlanması gibi, kültürel yapının da özelliklerine göre tanımlanması yapılmalıdır. Makalede bu tablo olarak sunulmaktadır.

03. Epidemiyoloji

Stafilokoklar doğada çok yaygın olarak buldukları gibi deri ve mukozalarda normal floranın bir parçasıdır. Fırsatçı patojen karaktere sahip olan etken hayvanın stres altında kalması, her türlü yaralanma, etkenin aktive olmasına ya da açılan portantrelere vücuda girmesine neden olur. Mastitis vakalarında sağıcıların hijyene dikkat etmemesi, sağım kapları ve sağım makineleri hastalığın yayılmasına neden olmaktadır. Kuzu piyemisinde kene ısırıkları sonucu meydana gelen yaralardan *S. aureus* ve riketsia'lar vücuda girerek hastalığı yaparlar.

Yorum: Kültürler, tüm Evren üzerinde bulunabilmeleri olanaklıdır. Ancak, belirli özellikleri nedeniyle coğrafik olarak sınırlandırıldığı görülmektedir. Varlıklarını kabul etmeyenler açısından devamlı bir göçebelikte bir gerçekliktir.

04. Hastalık Belirtileri

Stafilokoklar hayvanlarda değişik infeksiyonların nedenidir. Bunlar,

Mastitis: *Stafilokokal mastitis* özellikle inek, koyun ve keçilerde görülen akut veya kronik seyirli bir infeksiyondur. Hastalık sığırlarda sporadik ve koyunlarda ise enzootik karakterdedir. Akut seyirli stafilokokal mastitisler ölümlere yol açarken, kronik seyirli olanlar ise oldukça hafif seyirlidir.

Botryomycosis: *Botryomycosis* atların, vücudun çeşitli yerlerinde, iç organlarda ve özellikle kastrasyon yaraları ile meme dokularında fistüllü irinleşme ve fibröz tümörlerin oluşmasıyla karakterize bir hastalıktır. İnfeksiyona atlardan başka siğir, koyun ve domuzlarda da ender olarak rastlanmaktadır.

Kuzuların enzootik piyemisi: Kuzu piyemisi daha çok *Ixodes ricinus* cinsi kenelerle enfeste olmuş çiftliklerdeki kuzularda görülen akut (septisemik) veya kronik (metastazik) formlarda seyreden ve belirgin bir hastalık tablosu şekillenmeden ölümlerle sonuçlanan bir infeksiyondur.

Kanatlılarda stafilokok infeksiyonları: Kanatlı hayvanlarda stafilokok infeksiyonları genellikle akut seyirli olup genç civcivlerde yumurta sarısı kesesi infeksiyonu, septisemi ve ölümlerle karakterizedir. Septisemik olgularda ishal ve eklem yangıları görülür.

Diğer infeksiyonlar: Stafilokokların neden oldukları diğer infeksiyonlar; yara infeksiyonları, Mastitis, enteritis, kulak infeksiyonu, konjunktivitis ve gıda zehirlenmeleridir.

Yorum: Bazı kültürler varlık açısından agresif olduğu ve çevresine devamlı savaş içinde oldukları da gözlenmektedir. Zalim ile barış ve bağımsızlık açısından mücadele, mikroplarda da başkalarının kendi varlıklarını ortadan kaldırma durumları açısından mücadele kaçınılmaz olmaktadır. Burada birey hakları temelinde olmak, eşitlik ve kardeşlik kavramları öne çıkmaktadır. Barış olarak; zorbalığın, toplumda oluşan sınıfların kalkması, halka hizmet, bireylerden alınan para ile hizmet götürülmesi, belirli kişilere verilmemesi, inanç serbestliği gerekçe gösterilmektedir. Bu durum sağlanması Ülkemiz kültürü olarak tanımlanabilir. Bağımsızlık esas kültürel yapının çekirdeğidir. Adalet, hak edene hakkını temin etmek ile sağlanır, insanın en önemli hak edişi de bağımsızlık, kendi kararlarını kendisi vermesidir. Bu suç işleme özgürlüğü olamaz, ancak suç, kanunlarda yazılı olanlardır, düzenlemeler değildir.

05. Laboratuvar Tanısı

Laboratuvara süt, iç organlar, eklem sıvıları, ya da lezyonlardan alınmış svaplar gönderilir.

Yorum: Birçok ülkede kendi kültürel özelliklerimizi görmek olasıdır. Bu açıdan ayrımcılık değil, bütünleşme, kısaca kardeşlikte buluşma hedeflenmelidir.

05.01. Bakteriyoskopi

Laboratuvara gönderilen marazi maddelerden hazırlanan preparatlar [Gram Boyama](#) yöntemiyle boyanır ve mikroskopta kümeler halinde Gram pozitif koklar görülmeye çalışılır.

Yorum: Bayrak temel tanımlama olmakta, kök boyası kırmızısı Orta Asya renklerindenir. Yıldız birçok ülkede bulunmaktadır. Orta Asya'da (Filistin, Irak, BAE, Ürdün, Sudan, Kuveyt,

Mısır, Yemen, Suriye) bayraklarında olan üç renk; kırmızı, beyaz, yeşil ve siyah, İngilizlerin tanımladığı (internet verisine göre Mark Sykes) renk olup, bunlar ülkelerde önemsenmiştir, siyah renk Osmanlı dönemini simgelemektedir. Kısaca aynı bölgede simgeler değişmiş olsa bile, aynı imgeler kullanılarak, farklı ulusal yapıları olsa bile, benzer kültürel yapı altında bütünleşmektedirler.

Aynı kültür grubunda da farklı yaklaşımlar olduğu, Stafilokok bünyesinde de çeşitli metabolik ve yapısal farklılıklar bura eklenerek, aynı boyutun insan toplumlarında da olduğu bilinmelidir. Aynı yapı gözlenebilir ama farklı karma kültürler içinde de olabilmektedirler. Bu açıdan her grubun kültürel öğeleri ile irdelenmesi daha net tanımlamayı olanaklı kılacaktır.

05.02. Kültür

Etiyolojik özelliklerinde de belirtildiği gibi, stafilokoklar normal laboratuvar besi yerlerinde kolayca ürerler. Katı besi yeri olarak genellikle koyun kanlı agar tercih edilir. Stafilokoklar burada genellikle 2-4 mm çapında yuvarlak, konveks ve parlak koloniler oluştururlar. Patojen olan stafilokok suşlarında pigment ve Hemoliz görülebilir. Patojenik stafilokok suşlarının ayırımında spesifik Besiyeri olarak DNase testi için DNase agardan yararlanılır. Stafilokoklar genel sıvı besi yerlerinde 24 saatlik inkübasyon sonunda orta dereceden koyuya kadar değişen bir bulanıklık oluşturur. Sıvı besi yerinde üreyen stafilokoklar pigment oluşturmazlar. İdentifikasyon şeması

REAKSİYON	<i>S. aureus</i>	<i>S. hyicus subsp. hyicus</i>	<i>S. hyicus subsp. chromogenes</i>	<i>S. intermedius</i>	<i>S. epidermidis</i>	<i>S. saprophyticus</i>
Katalaz	+	+	+	+	+	+
Koagülaz	+	d	-	+	-	-
Clumping faktör	+	d	?	d	-	-
Hemoliz	+	d	d	+	d	?
Mannitol Aerobik	+	-	-	+	-	d
Mannitol Anaerobik	+	-	d	-	-	-
Glikoz	+	+	+	+	+	+
Termonükleaz	+	+	-	+	-	-
Hyaluronidaz	+	+	-	-	-	?
Protein A	+	+	?	d	-	?
Tellürit reaksiyonu	+	d	?	-	-	?
Pigment oluşumu	+	-	+	-	-	-
Dnase	+	?	?	?	-	-

d: değişken? bilgi yok

Yorum: Bu Makalede de parametreler ile kültürlerin özellikleri belirtilecektir. Başka makaleler de bu kültürel özelliklere göre kültürel yapı değerlendirmesi gözlenecektir.

05.03. Hayvan Deneyi

Tavşanlar patojenik *Staphylococcus* suşlarına karşı çok duyarlıdır. Bu nedenle, izole edilen şüpheli kültürlerle tavşanlarda deneysel enfeksiyonlar oluşturulabilir. Ancak, *mastitis* teşhisinde hayvan deneyi pek kullanılmamaktadır.

Yorum: Bir kültür başka ülkeler giderek, Almanya'da yerleşenler, değişim oluşmakta ve bunlara Almancı olarak tanımlayarak bu değişimleri sınıflamış olmaktadır.

05.04. Serolojik Testler

Kullanılmamaktadır.

05.05. Bakteriyofaj Duyarlılık Testi

Özellikle, antibiyotik sağaltımına direnç gösteren stafilokokal mastitis olgularında faj tiplendirme yapılmaktadır. Bu amaçla toplam 21 fajın litik özelliklerinden yararlanılmakta ve bu 21 faj toplam dört grupta yer almaktadır.

Yorum: Bazı kişiler, kültürel değişimler ile farklı yapıda olduklarını belirtmektedirler. Bu kişiler tümünden kültürel değişim içinde olmaları, onların eski kültürlerinin kötü olduğu değil, değişim yaşandığı görülmektedir. Kare kültürü, dikdörtgen, beşgen gibi farklı yapıda olması onun özelliğidir, ayrı yapıda ancak tüm insanlık yapısıdır. Şehirli yapı ile köylü yapı birbirleri ile mukayese ederek seviye düzenlemesi doğru olamaz, ayrımcılık kabul edilemez.

06. Tedavi

Stafilokoklar antibiyotiklere duyarlıdır. Mastitislerde erken dönemde tedavi mümkündür. Antibiyotik duyarlılık testi yaparak tedaviye başlamak gerekmektedir. Zira dirençli suşlar özellikle bilinçsiz antibiyotik kullanımı nedeni ile sahada çok yaygındır.

07. Korunma

Stafilokoklardan mastitisler için üretilmiş aşılarda vardır. Ancak sahada yaygın olarak kullanılmamaktadır.

Yorum: Tüm insanlar, insanlık boyutuna duyarlıdır. Belirli aşamalarda zorbalanın, diktatörlerin hakimiyeti gözlenir, ancak bunlar tarihte bir ibret olarak kalırlar.

İnsanlar, İnsan Hakları temelinde, etik ilkelerde birlikteliği sağlarlar. Fransız İhtilali üç simgesi: civil liberties, eşitlik ve kardeşlik en önemli iç halkadır. İnsanlar kıyafeti gibi kültürlerine göre değerlendirme yapılamaz, yapılmamalıdır. Türk Ceza Kanunu'nda suç boyutunda kültürel gerekçe ile yapılması, cezayı arttırıcı nedendir. Örf'e göre namus borcu için öldürme, ağırlaştırıcı cinayet kapsamındadır.

Antropolojik/Sosyal Antropolojik Bakış

Kültür, birçok bilim dalının konusu ve ilgilendiği yapı olsa da temel olarak irdeleyen bilim Antropoloji olduğu için bu bilimin irdelenmesi öncelikli olmalıdır.

1) Anthropology¹⁸

From Wikipedia, the free encyclopedia

Anthropology is the [scientific study](#) of [humans](#) and [human behavior](#) and [societies](#) in the past and present.^{[1][2][3]} [Social anthropology](#) studies patterns of behaviour and [cultural anthropology](#)^{[1][2][3]} studies cultural meaning, including norms and values. [Linguistic anthropology](#) studies how language influences social life. [Biological or physical anthropology](#)^{[1][2][3]} studies the biological development of humans.

[Archaeology](#), which studies human activity through investigation of physical evidence, is thought of as a branch of anthropology in the United States and Canada, while in Europe, it is viewed as a discipline in its own right or grouped under other related disciplines, such as history.

Origin and development of the term

...

Yorum: Kültürel antropoloji, insanı temel alan, onun değerlerini öge olarak irdeleyen bilim dalıdır. Arkeoloji fiziksel veri olarak bakarken, sosyal antropoloji insanın gelişimi ile ilgilenmektedir.

Through the 19th century ...

20th and 21st centuries...

Fields

Anthropology is a global discipline involving humanities, social sciences and natural sciences. Anthropology builds upon knowledge from [natural sciences](#), including the discoveries about the origin and evolution of [Homo sapiens](#), human physical traits, [human behavior](#), the variations among different groups of humans, how the evolutionary past of *Homo sapiens* has influenced its social organization and culture, and from [social sciences](#), including the organization of human social and cultural relations, institutions, social conflicts, etc.^{[23][24]} Early anthropology originated in Classical Greece and Persia and studied and tried to understand observable cultural diversity.^{[25][26]} As such, anthropology has been central in the development of several new (late 20th century) interdisciplinary fields such as [cognitive science](#),^[27] [global studies](#), and various [ethnic studies](#).

According to [Clifford Geertz](#),

"anthropology is perhaps the last of the great nineteenth-century conglomerate disciplines still for the most part organizationally intact. Long after natural history, moral philosophy, philology, and political economy have dissolved into their specialized successors, it has remained a diffuse assemblage of ethnology, human biology, comparative linguistics, and prehistory, held together mainly by the vested interests, sunk costs, and administrative habits of academia, and by a romantic image of comprehensive scholarship."^[28]

[Sociocultural anthropology](#) has been heavily influenced by [structuralist](#) and postmodern theories, as well as a shift toward the analysis of modern societies. During the 1970s and 1990s, there was an [epistemological](#) shift away from the [positivist](#) traditions that had largely informed the discipline.^{[29][page needed]} During this shift, enduring questions about the nature and production of knowledge came to occupy a central place in cultural and social anthropology. In contrast, archaeology and biological anthropology remained largely positivist. Due to this difference in epistemology, the four sub-fields of anthropology have lacked cohesion over the last several decades.

Yorum: Antropoloji insanlık, sosyal, doğa bilimleri inceler ve insanın gelişimini incelemektedir. İnsan grupları arasında davranışları ve bunların organizasyonunu incelemektedir. Sosyal antropoloji, kültürel açıdan dikkate almaktadır.

Sociocultural [Cultural anthropology](#), [Social anthropology](#), and [Sociocultural anthropology](#)

Sociocultural anthropology draws together the principle axes of [cultural anthropology](#) and [social anthropology](#). Cultural anthropology is the comparative study of the manifold ways in which people *make sense* of the world around them, while social anthropology is the study of the *relationships* among individuals and groups.^[30] Cultural anthropology is more related to [philosophy](#), literature and [the arts](#) (how one's culture affects the experience for self and group, contributing to a more complete understanding of the people's knowledge, customs, and institutions), while social anthropology is more related to [sociology](#) and history.^[30] In that, it helps develop an understanding of social structures, typically of others and other populations (such as minorities, subgroups, dissidents, etc.). There is no hard-and-fast distinction between them, and these categories overlap to a considerable degree.

Inquiry in sociocultural anthropology is guided in part by [cultural relativism](#), the attempt to understand other societies in terms of their own cultural symbols and values.^[19] Accepting other cultures in their own terms moderates reductionism in cross-cultural comparison.^[31] This project is often accommodated in the field of [ethnography](#). Ethnography can refer to both a methodology and the product of ethnographic research, i.e. an ethnographic [monograph](#). As a methodology, ethnography is based upon long-term

fieldwork within a community or other research site. [Participant observation](#) is one of the foundational methods of social and cultural anthropology. [Ethnology](#) involves the systematic comparison of different cultures. The process of participant-observation can be especially helpful to understanding a culture from an [emic](#) (conceptual, vs. [etic](#), or technical) point of view. The study of [kinship](#) and [social organization](#) is a central focus of sociocultural anthropology, as kinship is a [human universal](#). Sociocultural anthropology also covers [economic](#) and [political organization](#), law and conflict resolution, patterns of consumption and exchange, material culture, technology, infrastructure, gender relations, ethnicity, childrearing and socialization, religion, myth, symbols, values, etiquette, worldview, sports, music, nutrition, recreation, games, food, festivals, and language (which is also the object of study in linguistic anthropology).

Comparison across cultures is a key element of method in sociocultural anthropology, including the industrialized (and de-industrialized) West. Cultures in the [Standard Cross-Cultural Sample](#) (SCCS)^[33] of world societies are:

- 1) **Yorum:** Her toplumun kendine göre bir yapılaşması vardır. Karşı kültürler ile bunlar karşılaştırılabilir. Bunların karşılaştırılması; 1) akrabalık ve sosyal yapılanma, 2) ekonomik, 3) politik yapılanma, 4) tüketim, değişim, alışveriş, 5) yapısal farklılıklar, 6) teknoloji, 7) iç yapısı, 8) cinsiyet ilişkileri, 9) ırksal yapı, 10) çocuk yetiştirme ve sosyalizasyonu, 11) inanışlar, 12) mitoloji, 13) semboller, 14) değerler, 15) kişiler, insanlar, 16) dünya görüşü, 17) spor bakışı, 18) müzik, 19) beslenme, 20) yeniden yapılanma, 21) oyunlar, 22) besin, 23) festivaller, 24) dil gibi oluşumlar ile ayrılabilen, bu konular üzerine karşılaştırma yapılabilir. Bu açıdan Sosyokültürel Antropolojinin bu veriler ana inceleme konusudur. Bu Makalede incelenen konular 8’li olup: Aile, sosyal organizasyon, Kaynaklar/gelenek, Çevre, Eğitim, Din/Devlet/Yönetim, İnsan, Sağlık ve Teknoloji (AKÇEDİST) şeklindedir ve bunları, bazıları alt birim olarak kapsamaktadır.

Biological; [Biological anthropology](#)

Biological anthropology and physical anthropology are synonymous terms to describe anthropological research focused on the study of humans and non-human primates in their biological, evolutionary, and demographic dimensions. It examines the biological and social factors that have affected the evolution of humans and other primates, and that generate, maintain or change contemporary genetic and physiological variation.^[34]

Yorum: Bu konu insanların bir yörede kalması ile biyolojik farklılaşması olarak yorumlanmaktadır. Genetik yapı kümeleşmesi oluşmaktadır.

Archaeological

[Archaeology](#) is the study of the human past through its material remains. Artifacts, faunal remains, and human altered landscapes are evidence of the cultural and material lives of past societies. Archaeologists examine this material remains in order to deduce patterns of past human behavior and cultural practices. Ethnoarchaeology is a type of archaeology that studies the practices and material remain of living human groups in order to gain a better understanding of the evidence left behind by past human groups, who are presumed to have lived in similar ways.^[35]

Yorum: Bir kültür kendi sanat yapısını oluşturmaktadır. Bazı bireyler bunu tarihsel aynı dönem ile ele almaktadırlar, Truva Filminde yapılan tapınak ve binalar, o bölgenin değil Mısır medeniyetinden alınmıştır. Bunu bilen o yöre halkı için büyük bir karşı çıkım olsa da yapımcılar da bunu kabul etse de düzeltme yapılamamış ve bizleri üzümüştür.

Linguistic

[Linguistic anthropology](#) (not to be confused with [anthropological linguistics](#)) seeks to understand the processes of human communications, verbal and non-verbal, variation in [language](#) across time and space, the social uses of language, and the relationship between language and culture.^[36] It is the branch of anthropology that brings linguistic methods to bear on anthropological problems, linking the analysis of linguistic forms and processes to the interpretation of sociocultural processes. Linguistic anthropologists often draw on related fields including [sociolinguistics](#), [pragmatics](#), [cognitive linguistics](#), [semiotics](#), [discourse analysis](#), and [narrative](#) analysis.^[37]

Yorum: Dillerin belirli kültürler ile oluşması ötesinde, göçmenlik ile yayıldığı da görülmektedir. Eski dönemde Anadolu’da 7 farklı lisan varken, Hattuşaş şehrinde kullanılan bazı kelimelerin ve cümle yapılarının Germen dile ile örtüştüğü görülmektedir. Kızılderililerin de Orta Asya Türkçe Dil yapısı ile benzerliği açıktır. Şekil 2’de bu durum sunulmaktadır.

Key topics by field: sociocultural Art, media, music, dance and film, Art

One of the central problems in the anthropology of art concerns the universality of 'art' as a cultural phenomenon. Several anthropologists have noted that the Western categories of 'painting', 'sculpture', or 'literature', conceived as independent artistic activities, do not exist, or exist in a significantly different form, in most non-Western contexts.^[38] To surmount this difficulty, anthropologists of art have focused on formal features in objects which, without exclusively being 'artistic', have certain evident 'aesthetic' qualities. Boas' *Primitive Art*, [Claude Lévi-Strauss' The Way of the Masks](#) (1982) or Geertz's 'Art as Cultural System' (1983) are some examples in this trend to transform the anthropology of 'art' into an anthropology of culturally specific 'aesthetics'.

Media

Media anthropology (also known as the anthropology of media or mass media) emphasizes [ethnographic studies](#) as a means of understanding producers, audiences, and other cultural and social aspects of mass media. The types of ethnographic contexts

explored range from contexts of media production (e.g., ethnographies of newsrooms in newspapers, journalists in the field, film production) to contexts of media reception, following audiences in their everyday responses to media. Other types include [cyber anthropology](#), a relatively new area of [internet research](#), as well as ethnographies of other areas of research which happen to involve media, such as development work, [social movements](#), or health education. This is in addition to many classic ethnographic contexts, where media such as radio, [the press](#), [new media](#), and television have started to make their presences felt since the early 1990s.^{[39][40]}

Music

[Ethnomusicology](#) is an academic field encompassing various approaches to the study of music (broadly defined), that emphasize its cultural, social, material, cognitive, biological, and other dimensions or contexts instead of or in addition to its isolated sound component or any particular repertoire.

Visual

Visual anthropology is concerned, in part, with the study and production of [ethnographic](#) photography, film and, since the mid-1990s, [new media](#). While the term is sometimes used interchangeably with [ethnographic film](#), visual anthropology also encompasses the anthropological study of visual representation, including areas such as performance, museums, art, and the production and [reception](#) of [mass media](#). Visual representations from all cultures, such as sand-paintings, tattoos, sculptures and reliefs, cave paintings, scrimshaw, jewelry, hieroglyphics, paintings, and photographs are included in the focus of visual anthropology.

Yorum: Sanat, basın, medya, müzik ve görsel yapılanmaların kültürlerde karşılıklı etkileşim ve bir bakıma üstünlük açısından önemi belirgindir. Dünyada bir müziğin yayılması ile aynı tempo içinde eşgüdüm olanlar gözlenmiştir. Amerika'da bir AVM merkezinde çalınan bir müzik nedeniyle bir ritim tutturdum ve 7-8 tezgahtarın da daha önce dik dururken, benim ile temposunu fark ettim. Arkadaşlar bir gömlek almaya gitmişlerdi, almayacaksanız ilgilenmeyiz demişler, ancak gelenlerin sorunlu olduğunu görünce, bu ritim tutanlar yardım edelim dediler. Kısaca bir kaynaşma sağlanmış oldu.

Economic, political economic, applied and development Economic

Economic anthropology attempts to explain human economic behavior in its widest historic, geographic and cultural scope. It has a complex relationship with the discipline of economics, of which it is highly critical. Its origins as a sub-field of anthropology begin with the Polish-British founder of anthropology, [Bronislaw Malinowski](#), and his French compatriot, [Marcel Mauss](#), on the nature of gift-giving exchange (or [reciprocity](#)) as an alternative to market exchange. Economic Anthropology remains, for the most part, focused upon exchange. The school of thought derived from Marx and known as Political Economy focuses on production, in contrast.^[41] Economic anthropologists have abandoned the primitivist niche they were relegated to by economists, and have now turned to examine corporations, banks, and the [global financial system](#) from an anthropological perspective.

Political economy

Political economy in anthropology is the application of the theories and methods of [Historical Materialism](#) to the traditional concerns of anthropology, including, but not limited to, non-capitalist societies. Political economy introduced questions of history and colonialism to ahistorical anthropological theories of social structure and culture. Three main areas of interest rapidly developed. The first of these areas was concerned with the "pre-capitalist" societies that were subject to evolutionary "tribal" stereotypes. Sahlin's work on hunter-gatherers as the "original affluent society" did much to dissipate that image. The second area was concerned with the vast majority of the world's population at the time, the peasantry, many of whom were involved in complex revolutionary wars such as in Vietnam. The third area was on colonialism, imperialism, and the creation of the capitalist [world-system](#).^[42] More recently, these political economists have more directly addressed issues of industrial (and post-industrial) capitalism around the world.

Applied

Applied anthropology refers to the application of the method and theory of anthropology to the analysis and solution of practical problems. It is a "complex of related, research-based, instrumental methods which produce change or stability in specific cultural systems through the provision of data, initiation of direct action, and/or the formulation of policy".^[43] More simply, applied anthropology is the practical side of anthropological research; it includes researcher involvement and activism within the participating community. It is closely related to [development anthropology](#) (distinct from the more critical [anthropology of development](#)).

Development

Anthropology of development tends to view development from a *critical* perspective. The kind of issues addressed and implications for the approach simply involve pondering why, if a key development goal is to alleviate poverty, is poverty increasing? Why is there such a gap between plans and outcomes? Why are those working in development so willing to disregard history and the lessons it might offer? Why is development so externally driven rather than having an internal basis? In short, why does so much planned development fail?

Yorum: Kültürel yapıda en baskın etki, teknoloji ve ekonomik yapıda olmaktadır. Politika da buna uygun olarak yapılmaktadır. Uygulanan ise daha ziyade teknoloji kullanımı gereği bazı şeyleri değiştirmek zorunda kalacaktır. Planlar konusunda önemli değişimler kaçınılmazdır. Daha önce tren ve araba vapuru ile geçiş yeterli iken, köprüler ve bağlantılar gerekli olmuştur. Her eve değil, apartmanda bir tane iken, tümünden 2-3 televizyon, yüksek teknoloji 3D olanlar kaçınılmazdır.

Kinship, feminism, gender and sexuality Kinship

Kinship can refer both to *the study* of the patterns of social relationships in one or more human cultures, or it can refer to *the patterns of social relationships* themselves. Over its history, anthropology has developed a number of related concepts and terms, such as ["descent"](#), ["descent groups"](#), ["lineages"](#), ["affines"](#), ["cognates"](#), and even ["fictive kinship"](#). Broadly, kinship patterns may be considered to include people related both by descent (one's social relations during development), and also relatives by marriage.

Feminist

Feminist anthropology is a four field approach to anthropology ([archeological](#), [biological](#), [cultural](#), [linguistic](#)) that seeks to reduce male bias in research findings, anthropological hiring practices, and the scholarly production of knowledge. Anthropology engages often with feminists from non-Western traditions, whose perspectives and experiences can differ from those of white European and American feminists. Historically, such 'peripheral' perspectives have sometimes been marginalized and regarded as less valid or important than knowledge from the [western world](#). Feminist anthropologists have claimed that their research helps to correct this systematic bias in mainstream [feminist theory](#). Feminist anthropologists are centrally concerned with the construction of gender across societies. Feminist anthropology is inclusive of birth anthropology^[44] as a specialization.

The first [African-American](#) female [anthropologist](#) and [Caribbeanist](#) is said to be [Vera Mae Green](#) who studied ethnic and family relations in the [Caribbean](#) as well as the United States, and thereby tried to improve the way black life, experiences, and culture were studied.^[45]

Yorum: Bazı kültürel yapıların oluş mekanizması ile ele alınmalıdır. **Akrabalık:** sosyal yapıya göre önemlidir, göçebe kültüründe tüm toplumun bir olması için önemli, Tarım Kültüründe ise katmanlara göre yapılanma öne alınır. Yönetici olmak için, akrabalık şartı genellikle vardır. Bazı durumlarda da sanat akrabalık vardı, Çanakkale Savaşında Azaklarla olan ilişki kan bağı şeklinde yorumlanmakta, her iki tarafta kan döküp, Atatürk onlar bizim evlatlarımız ifadesi ile kardeş oluşumu gözlenmiştir. **Feminizm:** Antropolojik olarak; arkeolojik, biyolojik, kültürel ve dil bilimi olarak ele alınmalıdır. Zamanımızda ise, insanlık, çocukları sevmek gibi birçok duygusal boyutta olmak feministlik davranıştır ve cins ile bağlantısı değil, anlamsal bağı vardır.

Medical, nutritional, psychological, cognitive and transpersonal Medical

Medical anthropology is an interdisciplinary field which studies "human health and disease, health care systems, and biocultural adaptation".^[46] It is believed that William Caudell was the first to discover the field of medical anthropology. Currently, research in medical anthropology is one of the main growth areas in the field of anthropology as a whole. It focuses on the following six basic fields:^[47]

- the development of systems of medical knowledge and medical care
- the patient-physician relationship
- the integration of alternative medical systems in culturally diverse environments
- the interaction of social, environmental and biological factors which influence health and illness both in the individual and the community as a whole
- the critical analysis of interaction between psychiatric services and migrant populations ("critical ethnopsychiatry": Beneduce 2004, 2007)
- the impact of biomedicine and biomedical technologies in non-Western settings

Other subjects that have become central to medical anthropology worldwide are violence and social suffering (Farmer, 1999, 2003; Beneduce, 2010) as well as other issues that involve physical and psychological harm and suffering that are not a result of illness. On the other hand, there are fields that intersect with medical anthropology in terms of research methodology and theoretical production, such as *cultural psychiatry* and *transcultural psychiatry* or *ethnopsychiatry*.

Nutritional

Nutritional anthropology is a synthetic concept that deals with the interplay between [economic systems](#), [nutritional status](#) and [food security](#), and how changes in the former affect the latter. If economic and environmental changes in a community affect access to food, food security, and dietary health, then this interplay between culture and biology is in turn connected to broader historical and economic trends associated with globalization. Nutritional status affects overall health status, work performance potential, and the overall potential for economic development (either in terms of human development or traditional western models) for any given group of people.

Psychological

Psychological anthropology is an interdisciplinary subfield of anthropology that studies the interaction of [cultural](#) and [mental processes](#). This subfield tends to focus on ways in which humans' development and [enculturation](#) within a particular cultural group – with its own history, language, practices, and conceptual categories – shape processes of human [cognition](#), [emotion](#), [perception](#), [motivation](#), and [mental health](#).^[48] It also examines how the understanding of cognition, emotion, motivation, and similar psychological processes inform or constrain our models of cultural and social processes.^{[49][50]}

Cognitive

Cognitive anthropology seeks to explain patterns of shared knowledge, cultural [innovation](#), and transmission over time and space using the methods and [theories](#) of the [cognitive sciences](#) (especially [experimental psychology](#) and [evolutionary biology](#)) often through close collaboration with historians, ethnographers, archaeologists, linguists, musicologists and other specialists engaged in the description and [interpretation](#) of cultural forms. Cognitive anthropology is concerned with what people from different groups know and how that implicit knowledge changes the way people perceive and relate to the world around them.^[49]

Transpersonal

Transpersonal anthropology studies the relationship between [altered states of consciousness](#) and culture. As with [transpersonal psychology](#), the field is much concerned with altered states of consciousness (ASC) and [transpersonal experience](#). However, the field differs from mainstream transpersonal psychology in taking more cognizance of cross-cultural issues – for instance, the roles of [myth](#), [ritual](#), [diet](#), and [texts](#) in evoking and interpreting extraordinary experiences.^{[51][52]}

Yorum: Bazı kültürel öğelerin irdelenmesi: **Sağlık:** sağlıkta alternatif yaklaşımlar ile kültürel karşı çıkma boyutu, hekim-hasta ilişkisi, tıp bilimindeki bilimsel ve teknolojik gelişme, sosyal çevre ile biyolojik faktörlerin sağlık ile ilişkisi, psikiyatrik servisler ile toplum sorunlarına bakış, biyo-tıp ile biyomedikal teknoloji bakışlarını gündeme almaktadır. **Beslenme:** ekonomik yapı ile beslenme durumu, gıdadaki güvenlik ve toplumsal denetleme ve işlemedir. **Psikolojik:** Akıl ile duyguların etkin olması, algı, motivasyon ve bilinç durumunun irdelenmesidir. **Akıl,**

mantıksal: teoriler, akıl yürütmeler, mantık ve dayanaklar ele alınmaktadır. **Kişiler arası olarak:** mitoloji, efsaneler, törenler, inanışlar, metinler ve bazı beslenme usulleri gibi etkileşimlerden söz edilmektedir.

Political and legal Political

Political anthropology concerns the structure of [political systems](#), looked at from the basis of the structure of societies. Political anthropology developed as a discipline concerned primarily with politics in stateless societies, a new development started from the 1960s, and is still unfolding: anthropologists started increasingly to study more "complex" social settings in which the presence of states, bureaucracies and markets entered both ethnographic accounts and analysis of local phenomena. The turn towards complex societies meant that political themes were taken up at two main levels. Firstly, anthropologists continued to study [political organization](#) and political phenomena that lay outside the state-regulated sphere (as in patron-client relations or tribal political organization). Secondly, anthropologists slowly started to develop a disciplinary concern with states and their institutions (and on the relationship between formal and informal political institutions). An anthropology of the state developed, and it is a most thriving field today. Geertz' comparative work on "Negara", the Balinese state, is an early, famous example.

Legal

Legal anthropology or anthropology of law specializes in "the cross-cultural study of social ordering".^[53] Earlier legal anthropological research often focused more narrowly on conflict management, crime, sanctions, or formal regulation. More recent applications include issues such as [human rights](#), [legal pluralism](#),^[54] and political uprisings.

Public

Public anthropology was created by Robert Borofsky, a professor at Hawaii Pacific University, to "demonstrate the ability of anthropology and anthropologists to effectively address problems beyond the discipline – illuminating larger social issues of our times as well as encouraging broad, public conversations about them with the explicit goal of fostering social change".^[55]

Yorum: Politik ve yasal yapı açısından, ilk önce o kültürün siyaset yapısı irdelenmelidir. Bir ülkenin yasaları da buna uygun oluşur, dikta yönetiminde farklılıklar belirgin, otorite belirli kesimlerde toplanır. Amerika'da 1988 yılındaki civil liberties, bireyin haklarının öne alınması ve tüm kurum ve kuruluşların bu hakkı korumak, gözetmesi bir görev olarak verilmiştir. Dolayısıyla yasalarımız, yeniden buna göre uyarlanmıştır. Toplumsal etkileri de belirgin olarak kültürel yapıyı etkilemiş ve değiştirmiştir.

Nature, science and technology Cyborg

Cyborg anthropology originated as a sub-focus group within the [American Anthropological Association](#)'s annual meeting in 1993. The sub-group was very closely related to [STS](#) and the [Society for the Social Studies of Science](#).^[56] [Donna Haraway](#)'s 1985 [Cyborg Manifesto](#) could be considered the founding document of cyborg anthropology by first exploring the philosophical and sociological ramifications of the term. Cyborg anthropology studies humankind and its relations with the technological systems it has built, specifically modern technological systems that have reflexively shaped notions of what it means to be human beings.

Digital

Digital anthropology is the study of the relationship between humans and digital-era technology, and extends to various areas where anthropology and [technology](#) intersect. It is sometimes grouped with [sociocultural anthropology](#), and sometimes considered part of [material culture](#). The field is new, and thus has a variety of names with a variety of emphases. These include techno-anthropology,^[57] digital ethnography, cyberanthropology,^[58] and virtual anthropology.^[59]

Ecological

Ecological anthropology is defined as the "study of [cultural adaptations](#) to environments".^[60] The sub-field is also defined as, "the study of relationships between a population of humans and their [biophysical environment](#)".^[61] The focus of its research concerns "how cultural [beliefs](#) and practices helped human populations adapt to their environments, and how their environment across space and time."^[62] The contemporary perspective of environmental anthropology, and arguably at least the backdrop, if not the focus of most of the ethnographies and cultural fieldworks of today, is [political ecology](#). Many characterize this new perspective as more informed with culture, politics and power, globalization, localized issues, century anthropology and more.^[63] The focus and data interpretation is often used for arguments for/against or creation of policy, and to prevent corporate exploitation and damage of land. Often, the observer has become an active part of the struggle either directly (organizing, participation) or indirectly (articles, documentaries, books, ethnographies). Such is the case with environmental justice advocate Melissa Checker and her relationship with the people of Hyde Park.^[64]

Historical

Ethnohistory is the study of [ethnographic](#) cultures and [indigenous](#) customs by examining [historical records](#). It is also the study of the history of various [ethnic groups](#) that may or may not exist today. Ethnohistory uses both historical and ethnographic data as its foundation. Its historical methods and materials go beyond the standard use of documents and manuscripts. Practitioners recognize the utility of such source material as maps, music, paintings, photography, [folklore](#), oral tradition, site exploration, archaeological materials, museum collections, enduring customs, language, and place names.^[65]

Religion The anthropology of religion involves the study of religious institutions in relation to other social institutions, and the comparison of religious beliefs and practices across cultures. Modern anthropology assumes that there is complete continuity between [magical thinking](#) and religion,^[66] and that every religion is a cultural product, created by the human [community](#) that worships it.^[67]

Urban

Urban anthropology is concerned with issues of [urbanization](#), poverty, and [neoliberalism](#). [Ulf Hannerz](#) quotes a 1960s remark that traditional anthropologists were "a notoriously [agoraphobic](#) lot, anti-urban by definition". Various social processes in the [Western World](#) as well as in the "[Third World](#)" (the latter being the habitual focus of attention of anthropologists) brought the attention of "[specialists in 'other cultures'](#)" closer to their homes.^[68] There are two main approaches to urban anthropology: examining the types of cities or examining the social issues within the cities. These two methods are overlapping and dependent of each other. By defining different types of cities, one would use social factors as well as economic and political factors to categorize the cities. By directly looking at the different social issues, one would also be studying how they affect the dynamic of the city.^[69]

Yorum: Yapıların **Doğa**, **Bilim** ve **Yüksek Teknoloji** boyutunda; **Cyborg** denilen oluşum, sibernetik organizmalar, robot ile biyolojinin birlikte olması, cihaz kullanımı ile oluşmaktadır. Yeni bir alet, robot yapıları insan, işlemler olmakta, çok farklı, yüksek güce kavuşabilmektedir, robot insan olmaktadır. **Dijital yapı:** tüm işletmelerde ve yaşamda boyut hızlı ve etkin hale getirmiş ve yaşam bu yöntemi kullanması kaçınılmaz olmaktadır. **Ekoloji:** kültürlerin çevreye bakışı farklı olabilmektedir. Çevre ile uyum ve buna göre yapılanma boyutu değişiktir. **Tarihsel:** Arkeolojik parametrelerin tarihsel boyut olarak incelenmesinin önemi vurgulanmaktadır. **İnanış:** Her bir inanışın kültürel farklı yapılanması olmaktadır, buna göre etkileşim boyutu belirgindir. **Şehirleşme:** Şehirleşme, fakirlik, yeni liberalizm, boyutu ile üçüncü dünya yapılanmasında öne çıkmaktadır. Şehrin dinamik yapısını etkin olabilmektedir.

Key topics by field: archaeological and biological

Anthrozoology

Anthrozoology (also known as "human–animal studies") is the study of interaction between living things. It is an **interdisciplinary** field that overlaps with a number of other disciplines, including anthropology, **ethology**, medicine, **psychology**, **veterinary medicine** and **zoology**. A major focus of anthrozoologic research is the quantifying of the positive effects of human-animal relationships on either party and the study of their interactions.^[70] It includes scholars from a diverse range of fields, including anthropology, sociology, biology, and philosophy.^{[71][72][n.7]}

Biocultural

Biocultural anthropology is the **scientific** exploration of the relationships between **human biology** and culture. **Physical anthropologists** throughout the first half of the 20th century viewed this relationship from a **racial** perspective; that is, from the assumption that **typological** human biological differences lead to cultural differences.^[73] After World War II the emphasis began to shift toward an effort to explore the role culture plays in shaping human biology.

Evolutionary

Evolutionary anthropology is the interdisciplinary study of the **evolution** of **human physiology** and **human behaviour** and the relation between **hominins** and non-hominin **primates**. Evolutionary anthropology is based in **natural science** and **social science**, combining the **human development** with socioeconomic factors. Evolutionary anthropology is concerned with both biological and cultural evolution of humans, past and present. It is based on a **scientific** approach, and brings together fields such as **archaeology**, **behavioral ecology**, **psychology**, **primatology**, and **genetics**. It is a dynamic and **interdisciplinary** field, drawing on many lines of evidence to understand the human experience, past and present.

Forensic

Forensic anthropology is the application of the science of **physical anthropology** and human **osteology** in a legal setting, most often in criminal cases where the victim's remains are in the advanced stages of **decomposition**. A forensic anthropologist can assist in the identification of deceased individuals whose remains are decomposed, burned, mutilated or otherwise unrecognizable. The adjective "forensic" refers to the application of this subfield of science to a court of law.

Palaeoanthropology

Paleoanthropology combines the disciplines of **paleontology** and **physical anthropology**. It is the study of ancient humans, as found in **fossil hominid** evidence such as **petrified** bones and footprints. Genetics and morphology of specimens are crucially important to this field.^[74] Markers on specimens, such as **enamel fractures** and **dental decay** on **teeth**, can also give insight into the behaviour and diet of past populations.^[75]

Yorum: Yapıların Biyolojik ve Arkeolojik boyutunda; **Antro-zoolojik/İnsan Hayvan çalışması** denilen oluşum, sosyolojik ve felsefe oluşumlarını da içine katmaktadır. **Biyo-kültürel:** ilk planda ırksal bakış iken, sonradan toplumlardaki değişim, farklılıkları incelemektedir. **Gelişimsel:** İnsan fizyolojisi ve davranışlarındaki değişimleri ele almaktadır. **Adli Tıp:** Suç durumlarında oluşan yapı, yaklaşım ve kanıt ile tanımlanma konusuna değinilmektedir. **Paleo-antropoloji:** eski insana benzer varlıkların yapıları üzerinden değerlendirme yapmaktadır.

Organizations

Contemporary anthropology is an established science with academic departments at most universities and colleges. The single largest organization of anthropologists is the **American Anthropological Association** (AAA), which was founded in 1903.^[76] Its members are anthropologists from around the globe.^[77]

In 1989, a group of European and American scholars in the field of anthropology established the **European Association of Social Anthropologists** (EASA) which serves as a major professional organization for anthropologists working in Europe. The EASA seeks to advance the status of anthropology in Europe and to increase visibility of marginalized anthropological traditions and thereby contribute to the project of a global anthropology or world anthropology.

Hundreds of other organizations exist in the various sub-fields of anthropology, sometimes divided up by nation or region, and many anthropologists work with collaborators in other disciplines, such as **geology**, **physics**, **zoology**, **paleontology**, **anatomy**, **music theory**, **art history**, **sociology** and so on, belonging to professional societies in those disciplines as well.^{[78][79]}

Yorum: Şimdiki antropoloji, kurumsal yapıların irdelenmesi üzerine de eğilmektedir, jeoloji, fizik, zooloji, paleontoloji, anatomi, müzik, sanat hikayesi, sosyoloji ve benzeri konular üzerinedir.

List of major organizations

Ethics

As the field has matured it has debated and arrived at ethical principles aimed at protecting both the subjects of anthropological research as well as the researchers themselves, and professional societies have generated codes of ethics.^[80] Anthropologists, like other researchers (especially historians and scientists engaged in field research), have over time assisted state policies and projects, especially colonialism.^{[81][82]} Some commentators have contended:

- That the discipline grew out of colonialism, perhaps was in league with it, and derives some of its key notions from it, consciously or not. (See, for example, Gough, Pels and Saleminck, but cf. Lewis 2004).^[83]
- That ethnographic work is often **ahistorical**, writing about people as if they were "out of time" in an "ethnographic present" (Johannes Fabian, *Time and Its Other*).

Cultural relativism

As part of their quest for **scientific objectivity**, present-day anthropologists typically urge **cultural relativism**, which has an influence on all the sub-fields of anthropology.^[19] This is the notion that cultures should not be judged by another's values or viewpoints, but be examined dispassionately on their own terms. There should be no notions, in good anthropology, of one culture being better or worse than another culture.^{[84][85]}

Ethical commitments in anthropology include noticing and documenting **genocide**, **infanticide**, **racism**, **mutilation** (including **circumcision** and **subincision**), and **torture**. Topics like racism, slavery, and human sacrifice attract anthropological attention and theories ranging from nutritional deficiencies^[86] to genes^[87] to **acculturation** have been proposed, not to mention theories of **colonialism** and many others as root causes of **Man's inhumanity to man**. To illustrate the depth of an anthropological approach, one can take just one of these topics, such as "racism" and find thousands of anthropological references, stretching across all the major and minor sub-fields.^{[88][89][90][91]}

Military involvement

Anthropologists' involvement with the U.S. government, in particular, has caused bitter controversy within the discipline. Franz Boas publicly objected to US participation in World War I, and after the war he published a brief expose and condemnation of the participation of several American archaeologists in espionage in Mexico under their cover as scientists.^[citation needed]

But by the 1940s, many of Boas' anthropologist contemporaries were active in the allied war effort against the **Axis Powers** (Nazi Germany, Fascist Italy, and Imperial Japan). Many served in the armed forces, while others worked in intelligence (for example, **Office of Strategic Services** and the **Office of War Information**). At the same time, **David H. Price**'s work on American anthropology during the Cold War provides detailed accounts of the pursuit and dismissal of several anthropologists from their jobs for communist sympathies.^[citation needed]

...

Professional anthropological bodies often object to the use of anthropology for the benefit of the **state**. Their codes of ethics or statements may proscribe anthropologists from giving secret briefings. The **Association of Social Anthropologists of the UK and Commonwealth** (ASA) has called certain scholarship ethically dangerous. The "Principles of Professional Responsibility" issued by the American Anthropological Association and amended through November 1986 stated that "in relation with their own government and with host governments ... no secret research, no secret reports or debriefings of any kind should be agreed to or given."^[92] The current "Principles of Professional Responsibility" does not make explicit mention of ethics surrounding state interactions.^[93]

...

Post-World War II developments...

Basic trends

There are several characteristics that tend to unite anthropological work. One of the central characteristics is that anthropology tends to provide a comparatively more **holistic** account of phenomena and tends to be highly empirical.^[18] The quest for holism leads most anthropologists to study a particular place, problem or phenomenon in detail, using a variety of methods, over a more extensive period than normal in many parts of academia.

In the 1990s and 2000s, calls for clarification of what constitutes a culture, of how an observer knows where his or her own culture ends and another begins, and other crucial topics in writing anthropology were heard. These dynamic relationships, between what can be observed on the ground, as opposed to what can be observed by compiling many local observations remain fundamental in any kind of anthropology, whether cultural, biological, linguistic or archaeological.^{[97][98]}

Biological anthropologists are interested in both human variation^{[99][100]} and in the possibility of human universals (behaviors, ideas or concepts shared by virtually all human cultures).^{[101][102]} They use many different methods of study, but modern population **genetics**, **participant observation** and other techniques often take anthropologists "into the field," which means traveling to a community in its own setting, to do something called "fieldwork." On the biological or physical side, human measurements, genetic samples, nutritional data may be gathered and published as articles or monographs.

Along with dividing up their project by theoretical emphasis, anthropologists typically divide the world up into relevant time periods and geographic regions. Human time on Earth is divided up into relevant cultural traditions based on material, such as the **Paleolithic** and the **Neolithic**, of particular use in archaeology.^[citation needed] Further cultural subdivisions according to tool types, such as **Oldowan** or **Mousterian** or **Levalloisian** help archaeologists and other anthropologists in understanding major trends in the human past.^[citation needed] Anthropologists and geographers share approaches to **culture regions** as well, since mapping cultures is central to both sciences. By making comparisons across cultural traditions (time-based) and cultural regions (space-based), anthropologists have developed various kinds of **comparative method**, a central part of their science.

Commonalities between fields

Because anthropology developed from so many different enterprises (see **History of anthropology**), including but not limited to **fossil-hunting**, **exploring**, documentary film-making, **paleontology**, **primatology**, antiquity dealings and curatorship, **philology**, **etymology**, **genetics**, regional analysis, **ethnology**, history, **philosophy**, and **religious studies**,^{[103][104]} it is difficult to characterize the entire field in a brief article, although attempts to write histories of the entire field have been made.^[105]

Some authors argue that anthropology originated and developed as the study of "other cultures", both in terms of time (past societies) and space (non-European/non-Western societies).^[106] For example, the classic of **urban anthropology**, **Ulf Hannerz** in the introduction to his seminal *Exploring the City: Inquiries Toward an Urban Anthropology* mentions that the "**Third World**" had habitually received most of attention; anthropologists who traditionally specialized in "other cultures" looked for them far away and started to look "across the tracks" only in late 1960s.^[68]

Now there exist many works focusing on peoples and topics very close to the author's "home".^[107] It is also argued that other fields of study, like History and **Sociology**, on the contrary focus disproportionately on the West.^[108]

In France, the study of Western societies has been traditionally left to **sociologists**, but this is increasingly changing,^[109] starting in the 1970s from scholars like Isac Chiva and journals like *Terrain* ("fieldwork"), and developing with the center founded by **Marc Augé** (*Le Centre d'anthropologie des mondes contemporains*, the Anthropological Research Center of Contemporary Societies).

Since the 1980s it has become common for social and cultural anthropologists to set ethnographic research in the North Atlantic region, frequently examining the connections between locations rather than limiting research to a single locale. There has also been a related shift toward broadening the focus beyond the daily life of ordinary people; increasingly, research is set in settings such as scientific laboratories, social movements, governmental and nongovernmental organizations and businesses.^[110]

Yorum: Ana organizasyonlar olarak listesi: **Etik:** bazı öğeleri incelenmesinden korumak için etik prensipler şekline dönüştürülmüştür. Etik ise doğru tanımlanması sonrası, doğru ne yapmalıyım şeklinde olmalıdır ve kurala uymak değildir, ahlak felsefesidir, eski etik/ahlak tanımlamalarından farklıdır. **Kültürel gerçekçilik:** kültürlerin başkalarının bakış açısı ile irdelenmesi daha doğrusu yargılanması gerçekçi değildir. İnceleme bağımsız ve bağlantısız şeklinde olmalıdır. Soykırım, infantisit (gebelikte bebeğin tahliyesi), ırkçılık gibi konular suçtur, gündeme gelmektedir. **Askeri Etkileşim. Savaş Sonu Yapı:** Askeri durumların sosyal etkileşimleri belirgindir, bu bulunan yer, Dünya ve aynı zamanda çatışmaya giren askerler açısından da bir sorun olarak ortaya konulmaktadır. **Temel Eğilimler:** Antropolojisiler birçok karakteri birbiri ile bağlamaya çalışırlar. Her yapının problem ve fenomenlerini çeşitli ilgilendirme ile açıklamaya çalışırlar. **Alanlar arasında Toplumlaşma:** Birçok antropologlar, çok farklı konularda ilgilenmek zorunda kalmaktadırlar.

Genel Yorum

İnsanlar var olduklarından itibaren, varlıklarını devam ettirebilmek için, ellerindeki teknoloji ve çevre gibi birçok yapıyı kullanmışlar ve bir sosyal yapılar, ilkeler, kurallar ve öğeler oluşturmuşlardır. Bunlar Antropoloji Biliminin konusunu teşkil etmektedir. Çok çeşitli konular ile kültürlerin özellikli öğeleri ile bunların diğerleri ile etkileşimleri ve değer yargılarını ele alırlar. Burada eğer bir bakış açısı üzerinde veya bir pencereden olaya bakmak değil, üstten ve kuş bakışı ile bağımsız ve bağlantısız olarak bilimsel esaslar ile yorum yapılmalı, doğru, yanlış, güzel, çirkin gibi yargıda olmamalıdır.

2) Cultural anthropology¹⁹

From Wikipedia, the free encyclopedia

Types: [Archaeological: Aerial, Aviation, Battlefield, Biblical, Bioarchaeological, Environmental, Ethnoarchaeological, Feminist, Forensic, Maritime, Paleoethnobotanical, Zooarchaeological](#)

- [Biological: Anthropological, Biocultural, Evolutionary, Forensic, Molecular, Neurological, Nutritional, Paleoanthropological, Primatological](#)
- [Cultural: Social, Cultural, Applied, Art, Cognitive, Cyborg, Development, Digital, Ecological, Environmental, Economic, Political economy, Historical, Feminist, Institutional, Kinship, Legal, Media, Medical, Museums, Musical, Political, Psychological, Public, Religion, Symbolic, Transpersonal, Urban, Visual](#)
- [Linguistic: Anthropological, Descriptive, Ethnological, Ethnopoetical, Historical, Semiotic, Sociological](#)
- [Social: Anthropometry, Ethnography, Ethnology, Cross-cultural comparison, Participant observation, Holism, Reflexivity, Thick description, Cultural relativism, Ethnocentrism, Emic and etic](#) Key concepts, key theories: [Culture, Development, Ethnicity, Evolution \(sociocultural\), Gender, Kinship and descent, Meme, Prehistory, Race, Society, Value, Colonialism/Postcolonialism](#) Key theories: [Actor–network theory, Alliance theory, Cross-cultural studies, Cultural materialism, Culture theory, Diffusionism, Feminism, Historical particularism, Boasian anthropology Functionalism, Interpretive, Performance studies, Political economy, Practice theory, Structuralism, Post-structuralism, Systems theory.](#)

Yorum: Kültürel Antropolojiyi ilgilendiren konular çeşitli olup, bunların listesi yukarıda sunulmaktadır. Kültürel Antropoloji bir açıdan Sosyal Antropoloji ile aynı kapsamda ele alınabilir.

Cultural anthropology is a branch of [anthropology](#) focused on the study of [cultural variation](#) among humans. It is in contrast to [social anthropology](#), which perceives cultural variation as a subset of the anthropological constant.

Cultural anthropology has a rich [methodology](#), including [participant observation](#) (often called [fieldwork](#) because it requires the anthropologist spending an extended period of time at the research location), [interviews](#), and [surveys](#).^[1]

One of the earliest articulations of the anthropological meaning of the term "[culture](#)" came from Sir [Edward Tylor](#) who writes on the first page of his 1871 book: "Culture, or civilization, taken in its broad, ethnographic sense, is that complex whole which includes knowledge, belief, art, morals, law, custom, and any other capabilities and habits acquired by man as a member of society."^[2] The term "civilization" later gave way to definitions given by [V. Gordon Childe](#), with culture forming an umbrella term and civilization becoming a particular kind of culture.^[3]

The anthropological concept of "culture" reflects in part a reaction against earlier Western [discourses](#) based on an opposition between "[culture](#)" and "[nature](#)", according to which some human beings lived in a "state of nature".^[citation needed] Anthropologists have argued that culture *is* "human nature", and that all people have a capacity to classify [experiences](#), encode classifications symbolically (i.e. in [language](#)), and teach such abstractions to others.

Since humans acquire culture through the [learning](#) processes of [enculturation](#) and [socialization](#), people living in different places or different circumstances develop different cultures. Anthropologists have also pointed out that through culture people can adapt

to their environment in non-genetic ways, so people living in different environments will often have different cultures. Much of anthropological theory has originated in an appreciation of and interest in the tension between the local (particular cultures) and the global (a universal human nature, or the web of connections between people in distinct places/circumstances).^[4]

The rise of cultural anthropology took place within the context of the late 19th century, when questions regarding which cultures were "primitive" and which were "civilized" occupied the minds of not only [Marx](#) and [Freud](#), but many others. [Colonialism](#) and its processes increasingly brought European thinkers into direct or indirect contact with "primitive others."^[5] The relative status of various humans, some of whom had modern advanced technologies that included engines and telegraphs, while others lacked anything but face-to-face communication techniques and still lived a Paleolithic lifestyle, was of interest to the first generation of cultural anthropologists.

Parallel with the rise of cultural anthropology in the United States, social anthropology, in which *sociality* is the central concept and which focuses on the study of social statuses and roles, groups, institutions, and the relations among them—developed as an [academic discipline](#) in Britain and in France.^[6] The umbrella term socio-cultural anthropology draws upon both cultural and social anthropology traditions.^[7]

Yorum: Kültür ve medeniyet etnografya yaklaşım olmakta ve tümü; bilim, gelenek, diğer toplumsal yaklaşım ve kapasiteler, inanış, sanat, ahlak, yasalar ve birçok özellik içine almaktadır. Medeniyet birçok ülke açısından kullanılmış, ancak medeniyet götürme yaklaşımı altında zorla asimile edilme eylemleri isyanlarla sonlanmıştır. Kültür ile doğal yapı açısından, kültür insanın doğal yapısının bir unsuru denilebilmektedir. Birçok öge, eğitim ve öğrenme ile oluşması, sosyal enkültürasyon yaklaşımı, uzak ülkelerde bile iletişim ile kültürel etkileşimi olabilmektedir. Tüm bunlar, sosyal-kültürel-antropoloji altında irdelenebilmektedir.

Theoretical foundations

The critique of evolutionism

Anthropology is concerned with the lives of people in different parts of the world, particularly in relation to the discourse of [beliefs](#) and practices. In addressing this question, [ethnologists](#) in the 19th century divided into two schools of thought. Some, like [Grafton Elliot Smith](#), argued that different groups must have learned from one another somehow, however indirectly; in other words, they argued that cultural traits spread from one place to another, or "[diffused](#)".

In the [unilineal evolution](#) model at left, all cultures progress through set stages, while in the [multilineal evolution](#) model at right, distinctive culture histories are emphasized.

Other ethnologists argued that different groups had the capability of creating similar beliefs and practices independently. Some of those who advocated "independent invention", like [Lewis Henry Morgan](#), additionally supposed that similarities meant that different groups had passed through the same stages of [cultural evolution](#) (See also [classical social evolutionism](#)). Morgan, in particular, acknowledged that certain forms of society and culture could not possibly have arisen before others. For example, industrial farming could not have been invented before simple farming, and metallurgy could not have developed without previous non-smelting processes involving metals (such as simple ground collection or mining). Morgan, like other 19th century social evolutionists, believed there was a more or less orderly progression from the primitive to the civilized.

20th-century anthropologists largely reject the notion that all human societies must pass through the same stages in the same order, on the grounds that such a notion does not fit the empirical facts. Some 20th-century ethnologists, like [Julian Steward](#), have instead argued that such similarities reflected similar adaptations to similar environments. Although 19th-century ethnologists saw "diffusion" and "independent invention" as mutually exclusive and competing theories, most [ethnographers](#) quickly reached a consensus that both processes occur, and that both can plausibly account for cross-cultural similarities. But these ethnographers also pointed out the superficiality of many such similarities. They noted that even traits that spread through diffusion often were given different meanings and function from one society to another. Analyses of large human concentrations in big cities, in multidisciplinary studies by [Ronald Daus](#), show how new methods may be applied to the understanding of man living in a global world and how it was caused by the action of extra-European nations, so highlighting the role of [Ethics](#) in modern anthropology. Accordingly, most of these anthropologists showed less interest in comparing cultures, generalizing about human nature, or discovering universal laws of cultural development, than in understanding particular cultures in those cultures' own terms. Such ethnographers and their students promoted the idea of "[cultural relativism](#)", the view that one can only understand another person's beliefs and behaviors in the context of the culture in which he or she lived or lives.

Others, such as [Claude Lévi-Strauss](#) (who was influenced both by American cultural anthropology and by French [Durkheimian sociology](#)), have argued that apparently similar patterns of development reflect fundamental similarities in the structure of human thought (see [structuralism](#)). By the mid-20th century, the number of examples of people skipping stages, such as going from [hunter-gatherers](#) to post-industrial service occupations in one generation, were so numerous that 19th-century evolutionism was effectively disproved.^[8]

Cultural relativism

Cultural relativism is a principle that was established as [axiomatic](#) in [anthropological](#) research by [Franz Boas](#) and later popularized by his students. Boas first articulated the idea in 1887: "...civilization is not something absolute, but ... is relative, and ... our ideas and conceptions are true only so far as our civilization goes."^[9] Although Boas did not coin the term, it became common among anthropologists after Boas' death in 1942, to express their synthesis of a number of ideas Boas had developed. Boas believed that the sweep of cultures, to be found in connection with any sub-species, is so vast and pervasive that there cannot be a relationship between culture and [race](#).^[10] Cultural relativism involves specific [epistemological](#) and methodological claims. Whether or not these claims require a specific [ethical](#) stance is a matter of debate. This principle should not be confused with [moral relativism](#).

Cultural relativism was in part a response to Western [ethnocentrism](#). Ethnocentrism may take obvious forms, in which one consciously believes that one's people's arts are the most beautiful, values the most virtuous, and beliefs the most truthful. Boas, originally trained in [physics](#) and [geography](#), and heavily influenced by the thought of Kant, Herder, and von Humboldt, argued that one's culture may mediate and thus limit one's perceptions in less obvious ways. This understanding of culture confronts anthropologists with two problems: first, how to escape the unconscious bonds of one's own culture, which inevitably bias our perceptions of and reactions to the world, and second, how to make sense of an unfamiliar culture. The principle of cultural relativism thus forced anthropologists to develop innovative methods and heuristic strategies.

Boas and his students realized that if they were to conduct scientific research in other cultures, they would need to employ methods that would help them escape the limits of their own ethnocentrism. One such method is that of [ethnography](#): basically, they

advocated living with people of another culture for an extended period of time, so that they could learn the local language and be enculturated, at least partially, into that culture. In this context, cultural relativism is of fundamental methodological importance, because it calls attention to the importance of the local context in understanding the meaning of particular human beliefs and activities. Thus, in 1948 Virginia Heyer wrote, "Cultural relativity, to phrase it in starkest abstraction, states the relativity of the part to the whole. The part gains its cultural significance by its place in the whole, and cannot retain its integrity in a different situation."^[11]

Theoretical approaches Foundational thinkers...

The post-modern turn

In the late 1980s and 1990s authors such as [James Clifford](#) pondered ethnographic authority, in particular how and why anthropological knowledge was possible and authoritative. They were reflecting trends in research and discourse initiated by feminists in the academy, although they excused themselves from commenting specifically on those pioneering critics.^[19] Nevertheless, key aspects of feminist theory and methods became *de rigueur* as part of the 'post-modern moment' in anthropology: Ethnographies became more interpretative and reflexive,^[20] explicitly addressing the author's methodology, cultural, gender and racial positioning, and their influence on his or her ethnographic analysis. This was part of a more general trend of [postmodernism](#) that was popular contemporaneously.^[21] Currently anthropologists pay attention to a wide variety of issues pertaining to the contemporary world, including [globalization](#), [medicine](#) and [biotechnology](#), [indigenous rights](#), [virtual communities](#), and the anthropology of [industrialized societies](#).

Socio-cultural anthropology subfields Methods

Modern cultural anthropology has its origins in, and developed in reaction to, 19th century [ethnology](#), which involves the organized comparison of human societies. Scholars like [E.B. Tylor](#) and [J.G. Frazer](#) in [England](#) worked mostly with materials collected by others – usually missionaries, traders, explorers, or colonial officials – earning them the moniker of "arm-chair anthropologists".

Participant observation

Participant observation is one of the principle research methods of cultural anthropology. It relies on the assumption that the best way to understand a group of people is to interact with them closely over a long period of time.^[22] The method originated in the [field research](#) of social anthropologists, especially Bronislaw Malinowski in Britain, the students of [Franz Boas](#) in the United States, and in the later urban research of the [Chicago School of Sociology](#). Historically, the group of people being studied was a small, non-Western society. However, today it may be a specific corporation, a church group, a sports team, or a small town.^[22] There are no restrictions as to what the subject of participant observation can be, as long as the group of people is studied intimately by the observing anthropologist over a long period of time. This allows the anthropologist to develop trusting relationships with the subjects of study and receive an inside perspective on the culture, which helps him or her to give a richer description when writing about the culture later. Observable details (like daily time allotment) and more hidden details (like [taboo](#) behavior) are more easily observed and interpreted over a longer period of time, and researchers can discover discrepancies between what participants say—and often believe—should happen (the [formal system](#)) and what actually does happen, or between different aspects of the formal system; in contrast, a one-time survey of people's answers to a set of questions might be quite consistent, but is less likely to show conflicts between different aspects of the social system or between conscious representations and behavior.^[23]

Interactions between an [ethnographer](#) and a cultural informant must go both ways.^[24] Just as an ethnographer may be naive or curious about a culture, the members of that culture may be curious about the ethnographer. To establish connections that will eventually lead to a better understanding of the cultural context of a situation, an anthropologist must be open to becoming part of the group, and willing to develop meaningful relationships with its members.^[22] One way to do this is to find a small area of common experience between an anthropologist and his or her subjects, and then to expand from this common ground into the larger area of difference.^[25] Once a single connection has been established, it becomes easier to integrate into the community, and more likely that accurate and complete information is being shared with the anthropologist.

Before participant observation can begin, an anthropologist must choose both a location and a focus of study.^[22] This focus may change once the anthropologist is actively observing the chosen group of people, but having an idea of what one wants to study before beginning fieldwork allows an anthropologist to spend time researching background information on their topic. It can also be helpful to know what previous research has been conducted in one's chosen location or on similar topics, and if the participant observation takes place in a location where the spoken language is not one the anthropologist is familiar with, he or she will usually also learn that language. This allows the anthropologist to become better established in the community. The lack of need for a translator makes communication more direct, and allows the anthropologist to give a richer, more contextualized representation of what they witness. In addition, participant observation often requires permits from governments and research institutions in the area of study, and always needs some form of funding.^[22]

The majority of participant observation is based on conversation. This can take the form of casual, friendly dialogue, or can also be a series of more structured interviews. A combination of the two is often used, sometimes along with photography, mapping, artifact collection, and various other methods.^[22] In some cases, ethnographers also turn to structured observation, in which an anthropologist's observations are directed by a specific set of questions he or she is trying to answer.^[26] In the case of structured observation, an observer might be required to record the order of a series of events, or describe a certain part of the surrounding environment.^[26] While the anthropologist still makes an effort to become integrated into the group they are studying, and still participates in the events as they observe, structured observation is more directed and specific than participant observation in general. This helps to standardize the method of study when ethnographic data is being compared across several groups or is needed to fulfill a specific purpose, such as research for a governmental policy decision.

One common criticism of participant observation is its lack of objectivity.^[22] Because each anthropologist has his or her own background and set of experiences, each individual is likely to interpret the same culture in a different way. Who the ethnographer is has a lot to do with what he or she will eventually write about a culture, because each researcher is influenced by his or her own perspective.^[27] This is considered a problem especially when anthropologists write in the ethnographic present, a present tense which makes a culture seem stuck in time, and ignores the fact that it may have interacted with other cultures or gradually evolved since the anthropologist made observations.^[22] To avoid this, past ethnographers have advocated for strict training, or for anthropologists working in teams. However, these approaches have not generally been successful, and modern ethnographers often choose to include their personal experiences and possible biases in their writing instead.^[22]

Participant observation has also raised ethical questions, since an anthropologist is in control of what he or she reports about a culture. In terms of representation, an anthropologist has greater power than his or her subjects of study, and this has drawn criticism of participant observation in general.^[22] Additionally, anthropologists have struggled with the effect their presence has on a culture. Simply by being present, a researcher causes changes in a culture, and anthropologists continue to question whether or not it is appropriate to influence the cultures they study, or possible to avoid having influence.^[22]

Ethnography

In the 20th century, most cultural and social anthropologists turned to the crafting of [ethnographies](#). An ethnography is a piece of writing about a people, at a particular place and time. Typically, the anthropologist lives among people in another society for a period of time, simultaneously [participating in and observing](#) the social and cultural life of the group.

...

Cross-cultural comparison

One means by which anthropologists combat ethnocentrism is to engage in the process of cross-cultural comparison. It is important to test so-called "human universals" against the ethnographic record. Monogamy, for example, is frequently touted as a universal human trait, yet comparative study shows that it is not. The [Human Relations Area Files](#), Inc. (HRAF) is a research agency based at [Yale University](#). Since 1949, its mission has been to encourage and facilitate worldwide [comparative studies](#) of human culture, society, and behavior in the past and present. The name came from the Institute of Human Relations, an interdisciplinary program/building at Yale at the time. The Institute of Human Relations had sponsored HRAF's precursor, the *Cross-Cultural Survey* (see [George Peter Murdock](#)), as part of an effort to develop an integrated science of human behavior and culture. The two eHRAF databases on the Web are expanded and updated annually. *eHRAF World Cultures* includes materials on cultures, past and present, and covers nearly 400 cultures. The second database, *eHRAF Archaeology*, covers major archaeological traditions and many more sub-traditions and sites around the world.

Comparison across cultures includes the industrialized (or de-industrialized) West. Cultures in the more traditional [standard cross-cultural sample](#) of small scale societies are:

Yorum: Teorik Kültürel değişim açısından; **Gelişimin Kritik boyutu:** Bir değişimin yapılabilmesi için bazı teknolojik gelişmelerin olması şarttır. Endüstrileşme olmadan, tarımda ekim ve ürün ele etmek değişmez, Tarım Kültür yapısında değişme olamaz. Maden toplamadan, maden endüstrisine geçmek için, madenin yüksek ısıda erimesi ve yüksek basınç ile şekillenmesi gerekir ki bu teknolojik yapıyı gerekli kılar. **Kültürel inanış, doktrinler:** Medeniyet bazen yapılar bakımından solüt ise de anlam açısından relatif, nispidir. Medeniyet devamlı bir süreç olup, insanlıktan uzaklaşma ile gelişim olur ama birey burada ezilmektedir. Bazı etik konular tartışılır olmaktadır, burada ahlak değil, toplumun morali değil, uluslararası doğru nedir kavramı ile çelişmemelidir. **Post modern dönüş:** Zamanla gelişen, globalleşme, sağlık yaklaşımları, biyo-teknoloji, soyut toplumlar, internet arkadaşlığı ve endüstrileşen toplumda farklı ilişkiler yumağının oluşması, konuları başka açılardan incelemeye zorunlu kılmaktadır. **Metot:** Oluşan farklılıklar toplumları karşılaştırma boyutuna getirmektedir. **Çalışmaya Katılanlar:** Saha çalışmalarında anket veya yüz yüze görüşmeler sonucunda elde edilenler, çalışmacının bakış açısına göre şekillenmekte, tam tersi sonuçlar çıkabilmektedir. Objektif bakış, olaylar somut değil, soyut olunca irdelenmesi zor, çünkü insanın içindeki, gelecek duygu ve düşüncesi bilinmemektedir. Basit olarak seçimlerde yapılan anketlerin neticelerde yanılma payı %2,5 olarak sunulsa bile, özellikle anket yapma dönemini imkânsız kılan, son hafta içindeki süreçte çok değişimler rastlanabilmektedir. **Etnografi:** Bu çalışmaya yapanların aynı toplum içinde oldukları için, bakış açıları da bunu yansıttığı sıklıkla görülmüştür. **Kültürlerin karşılaştırması:** İnsan grupları belirli coğrafik ve ülkeler açısından ele alındığı, ancak bunların da bir ideal kültür temelinde ele alınarak, bir bakıma yargılayıcı olduğu gözlenmektedir.

Multi-sited ethnography

Ethnography dominates socio-cultural anthropology. Nevertheless, many contemporary socio-cultural anthropologists have rejected earlier models of ethnography as treating local cultures as bounded and isolated. These anthropologists continue to concern themselves with the distinct ways people in different locales experience and understand their [lives](#), but they often argue that one cannot understand these particular ways of life solely from a local perspective; they instead combine a focus on the local with an effort to grasp larger political, economic, and cultural frameworks that impact local lived realities. Notable proponents of this approach include [Ariun Appadurai](#), [James Clifford](#), [George Marcus](#), [Sidney Mintz](#), [Michael Taussig](#), [Eric Wolf](#) and [Ronald Daus](#).

A growing trend in anthropological research and analysis is the use of multi-sited ethnography, discussed in George Marcus' article, "Ethnography In/Of the World System: the Emergence of Multi-Sited Ethnography". Looking at culture as embedded in macro-constructions of a global social order, multi-sited ethnography uses traditional methodology in various locations both spatially and temporally. Through this methodology, greater insight can be gained when examining the impact of world-systems on local and global communities.

Also emerging in multi-sited ethnography are greater interdisciplinary approaches to fieldwork, bringing in methods from cultural studies, media studies, science and technology studies, and others. In multi-sited ethnography, research tracks a subject across spatial and temporal boundaries. For example, a multi-sited ethnography may follow a "thing," such as a particular commodity, as it is transported through the networks of global capitalism.

Multi-sited ethnography may also follow ethnic groups in [diaspora](#), stories or rumours that appear in multiple locations and in multiple time periods, metaphors that appear in multiple ethnographic locations, or the biographies of individual people or groups as they move through space and time. It may also follow conflicts that transcend boundaries. An example of multi-sited ethnography is [Nancy Scheper-Hughes'](#) work on the international black market for the trade of human organs. In this research, she follows organs as they are transferred through various legal and illegal networks of capitalism, as well as the rumours and urban legends that circulate in impoverished communities about child kidnapping and organ theft.

Sociocultural anthropologists have increasingly turned their investigative eye on to "Western" culture. For example, [Philippe Bourgois](#) won the [Margaret Mead Award](#) in 1997 for *In Search of Respect*, a study of the entrepreneurs in a Harlem crack-den. Also growing more popular are ethnographies of professional communities, such as laboratory researchers, [Wall Street](#) investors, law firms, or [information technology](#) (IT) computer employees.^[29]

Yorum: Birçok kültürün yapısında olup, farklı coğrafyada yaşayanlarda etkileşimler de değişim olabilmektedir. **Çok Yönlü etnografi:** yerel kültürlerde değişim, izole oldukları için tamamen içe kapanan bir yapı da olabilmektedir. Etnik gruplarda dışarda oluşan kolonileşme sonucunda olan diaspora, ana ülkenin dışında, onların kabul etmediklerini varmış gibi benimseyebilmektedirler. Çünkü varlık gerekçesi bu tarihsel olgudur.

Topics in cultural anthropology

Kinship and family

Kinship refers to the anthropological study of the ways in which humans form and maintain relationships with one another, and further, how those relationships operate within and define social organization.^[29]

Research in kinship studies often crosses over into different anthropological subfields including [medical](#), [feminist](#), and [public anthropology](#). This is likely due to its fundamental concepts, as articulated by linguistic anthropologist Patrick McConvell:

Kinship is the bedrock of all human societies that we know. All humans recognize fathers and mothers, sons and daughters, brothers and sisters, uncles and aunts, husbands and wives, grandparents, cousins, and often many more complex types of relationships in the terminologies that they use. That is the matrix into which human children are born in the great majority of cases, and their first words are often kinship terms.^[30]

Throughout history, kinship studies have primarily focused on the topics of marriage, descent, and procreation.^[31] Anthropologists have written extensively on the variations within marriage across cultures and its legitimacy as a human institution. There are stark differences between communities in terms of marital practice and value, leaving much room for anthropological fieldwork. For instance, the [Nuer](#) of Sudan and the Brahmins of Nepal practice [polygyny](#), where one man has several marriages to two or more women. The [Nyar](#) of India and [Nyimba](#) of Tibet and Nepal practice [polyandry](#), where one woman is often married to two or more men. The marital practice found in most cultures, however, is [monogamy](#), where one woman is married to one man. Anthropologists also study different marital taboos across cultures, most commonly the incest taboo of marriage within sibling and parent-child relationships. It has been found that all cultures have an incest taboo to some degree, but the taboo shifts between cultures when the marriage extends beyond the nuclear family unit.^[29]

There are similar foundational differences where the act of procreation is concerned. Although anthropologists have found that biology is acknowledged in every cultural relationship to procreation, there are differences in the ways in which cultures assess the constructs of parenthood. For example, in the [Nuyoo](#) municipality of [Oaxaca, Mexico](#), it is believed that a child can have partible maternity and partible paternity. In this case, a child would have multiple biological mothers in the case that it is born of one woman and then breastfed by another. A child would have multiple biological fathers in the case that the mother had sex with multiple men, following the commonplace belief in Nuyoo culture that pregnancy must be preceded by sex with multiple men in order have the necessary accumulation of semen.^[32]

Late twentieth-century shifts in interest

In the twenty-first century, Western ideas of kinship have evolved beyond the traditional assumptions of the nuclear family, raising anthropological questions of consanguinity, lineage, and normative marital expectation. The shift can be traced back to the 1960s, with the reassessment of kinship's basic principles offered by [Edmund Leach](#), [Rodney Neeham](#), [David Schneider](#), and others.^[31] Instead of relying on narrow ideas of Western normalcy, kinship studies increasingly catered to "more ethnographic voices, human agency, intersecting power structures, and historical context".^[33] The study of kinship evolved to accommodate for the fact that it cannot be separated from its institutional roots and must pay respect to the society in which it lives, including that society's contradictions, hierarchies, and individual experiences of those within it. This shift was progressed further by the emergence of second-wave feminism in the early 1970s, which introduced ideas of marital oppression, sexual autonomy, and domestic subordination. Other themes that emerged during this time included the frequent comparisons between Eastern and Western kinship systems and the increasing amount of attention paid to anthropologists' own societies, a swift turn from the focus that had traditionally been paid to largely "foreign", non-Western communities.^[31]

Kinship studies began to gain mainstream recognition in the late 1990s with the surging popularity of feminist anthropology, particularly with its work related to biological anthropology and the intersectional critique of gender relations. At this time, there was the arrival of [Third World feminism](#), a movement that argued kinship studies could not examine the gender relations of developing countries in isolation, and must pay respect to racial and economic nuance as well. This critique became relevant, for instance, in the anthropological study of Jamaica: race and class were seen as the primary obstacles to Jamaican liberation from economic imperialism, and gender as an identity was largely ignored. Third World feminism aimed to combat this in the early twenty-first century by promoting these categories as coexisting factors. In Jamaica, marriage as an institution is often substituted for a series of partners, as poor women cannot rely on regular financial contributions in a climate of economic instability. In addition, there is a common practice of Jamaican women artificially lightening their skin tones in order to secure economic survival. These anthropological findings, according to Third World feminism, cannot see gender, racial, or class differences as separate entities, and instead must acknowledge that they interact together to produce unique individual experiences.^[33]

Rise of reproductive anthropology

Kinship studies have also experienced a rise in the interest of reproductive anthropology with the advancement of [assisted reproductive technologies](#) (ARTs), including [in vitro fertilization](#) (IVF). These advancements have led to new dimensions of anthropological research, as they challenge the Western standard of biogenetically based kinship, relatedness, and parenthood. According to anthropologists [Maria C. Inhorn](#) and [Daphna Birenbaum-Carmeli](#), "ARTs have pluralized notions of relatedness and led to a more dynamic notion of "kinning" namely, kinship as a process, as something under construction, rather than a natural given".^[34] With this technology, questions of kinship have emerged over the difference between biological and genetic relatedness, as gestational surrogates can provide a biological environment for the embryo while the genetic ties remain with a third party.^[35] If genetic, surrogate, and adoptive maternities are involved, anthropologists have acknowledged that there can be the possibility for three "biological" mothers to a single child.^[34] With ARTs, there are also anthropological questions concerning the intersections between wealth and fertility: ARTs are generally only available to those in the highest income bracket, meaning the infertile poor are inherently devalued in the system. There have also been issues of reproductive tourism and bodily commodification, as individuals seek economic security through hormonal stimulation and egg harvesting, which are potentially harmful procedures.

With IVF, specifically, there have been many questions of embryotic value and the status of life, particularly as it relates to the manufacturing of stem cells, testing, and research.^[34] Current issues in kinship studies, such as adoption, have revealed and challenged the Western cultural disposition towards the genetic, "blood" tie.^[36] Western biases against single parent homes have also been explored through similar anthropological research, uncovering that a household with a single parent experiences "greater levels of scrutiny and [is] routinely seen as the 'other' of the nuclear, patriarchal family".^[37] The power dynamics in reproduction, when explored through a comparative analysis of "conventional" and "unconventional" families, have been used to dissect the Western assumptions of child bearing and child rearing in contemporary kinship studies.

Critiques of kinship studies

Kinship, as an anthropological field of inquiry, has been heavily criticized across the discipline. One critique is that, as its inception, the framework of kinship studies was far too structured and formulaic, relying on dense language and stringent rules.^[33] Another critique, explored at length by American anthropologist David Schneider, argues that kinship has been limited by its inherent Western **ethnocentrism**. Schneider proposes that kinship is not a field that can be applied cross-culturally, as the theory itself relies on European assumptions of normalcy. He states in the widely circulated 1984 book *A critique of the study of kinship* that "[K]inship has been defined by European social scientists, and European social scientists use their own folk culture as the source of many, if not all of their ways of formulating and understanding the world about them".^[38] However, this critique has been challenged by the argument that it is linguistics, not cultural divergence, that has allowed for a European bias, and that the bias can be lifted by centering the methodology on fundamental human concepts. Polish anthropologist [Anna Wierzbicka](#) argues that "mother" and "father" are examples of such fundamental human concepts, and can only be Westernized when conflated with English concepts such as "parent" and "sibling".^[39]

A more recent critique of kinship studies is its solipsistic focus on privileged, Western human relations and its promotion of normative ideals of human exceptionalism. In "Critical Kinship Studies", social psychologists Elizabeth Peel and Damien Riggs argue for a move beyond this human-centered framework, opting instead to explore kinship through a "posthumanist" vantage point where anthropologists focus on the intersecting relationships of human animals, non-human animals, technologies and practices.^[40]

Yorum: Akrabalık: Akrabalık boyutu kültürlere göre önemsenmektedir, özellikle yönetici pozisyonunda olanlar için tarihsel bir tanımlama olmaktadır. Yazarın sülalesi için, Denizli Çal-Çivril ve Acıpayam-Kale fethini yapanlar, İbrahim ve Osman Beyler teyze çocukları imişler, soyadı alınınca da Fergana'dan gelen Hoca/Ak-şit/Toplum aydınlatan beyaz-güneş, lakap alındığı söylenir. Baba ve Anne de beyliklerin çocukları, Kayı/Dodurga olarak ifade edilir. Bazı mezarlar, yan yana iken, aynı grup içinde olmasına karşın, karı ve koca olarak sülalede sosyal olarak, hiçbir söz edilmemektedir, kimse tanımamaktadır. Muhtemelen o aile yapısına uygun olmadığı için toplum hafızasından silinmişlerdir. Bunun gibi bazı kabile temelli toplumlarda çocukların ortak olması için, kadın birçok kişi ile ilişkiye girmeli, erkek te yine birçok kişi ile cinsel temasta bulunarak, o grup bir yoğun ailesel ve toplumsal bağ oluşturulmaktadır. Zamanımızda sadece kadın ve çocuk varlığı ile oluşan veya boşanmış yapıların daha yaygınlaştığı da gözlenmektedir. Aile kavramı çekirdek aile yapısından da ufak hale gelmiştir. Yardımcı üreme teknikleri ile aileler gerek yabancı erkeğin sperm gerek başka kadının ovum hücrelerini alarak, çocuk sahibi olmakta, konu genetik değil, sosyal anne, baba kavramı oluşmaktadır. Yasalarımız bunun ancak anne ve babanın yazılı beyanı ile, kısaca genetik anne ve babanın bilinmesi ve rızası ile olabileceğini öngörmektedir. Kısaca anne, babalar bilinmelidir, Medeni Kanun'da altı ay içinde itiraz olmaz ise konu adli açıdan kapanmaktadır.

Institutional anthropology

The role of anthropology in institutions has expanded significantly since the end of the 20th century.^[41] Much of this development can be attributed to the rise in anthropologists working outside of academia and the increasing importance of globalization in both institutions and the field of anthropology.^[41] Anthropologists can be employed by institutions such as for-profit business, nonprofit organizations, and governments.^[41] For instance, cultural anthropologists are commonly employed by the United States federal government.^[41]

The two types of institutions defined in the field of anthropology are total institutions and social institutions.^[42] Total institutions are places that comprehensively coordinate the actions of people within them, and examples of total institutions include prisons, convents, and hospitals.^[42] Social institutions, on the other hand, are constructs that regulate individuals' day-to-day lives, such as kinship, religion, and economics.^[42] Anthropology of institutions may analyze labor unions, businesses ranging from small enterprises to corporations, government, medical organizations,^[41] education,^[3] prisons,^[41] and financial institutions.^[6] Nongovernmental organizations have garnered particular interest in the field of institutional anthropology because of they are capable of fulfilling roles previously ignored by governments,^[43] or previously realized by families or local groups, in an attempt to mitigate social problems.^[41]

The types and methods of scholarship performed in the anthropology of institutions can take a number of forms. Institutional anthropologists may study the relationship between organizations or between an organization and other parts of society.^[41] Institutional anthropology may also focus on the inner workings of an institution, such as the relationships, hierarchies and cultures formed,^[41] and the ways that these elements are transmitted and maintained, transformed, or abandoned over time.^[44] Additionally, some anthropology of institutions examines the specific design of institutions and their corresponding strength.^[9] More specifically, anthropologists may analyze specific events within an institution, perform semiotic investigations, or analyze the mechanisms by which knowledge and culture are organized and dispersed.^[41]

In all manifestations of institutional anthropology, participant observation is critical to understanding the intricacies of the way an institution works and the consequences of actions taken by individuals within it.^[45] Simultaneously, anthropology of institutions

extends beyond examination of the commonplace involvement of individuals in institutions to discover how and why the organizational principles evolved in the manner that they did.^[44] Common considerations taken by anthropologists in studying institutions include the physical location at which a researcher places themselves, as important interactions often take place in private, and the fact that the members of an institution are often being examined in their workplace and may not have much idle time to discuss the details of their everyday endeavors.^[46] The ability of individuals to present the workings of an institution in a particular light or frame must additionally be taken into account when using interviews and document analysis to understand an institution,^[45] as the involvement of an anthropologist may be met with distrust when information being released to the public is not directly controlled by the institution and could potentially be damaging.^[46]

Yorum: Bazı kuruluşların kendilerine göre kural ve prensipleri vardır. Bunların antropolojik açıdan irdelenmesi ile onların kültürel bakış açısı gündeme gelebilmektedir. Kurallar aynı olsa bile farklı uygulama olmaktadır. Osmanlı Döneminde tüm toplanan gelir, hazine Sultanın adına olsa bile sultan buradan harcama yapamaz, kaftan, giysileri bile hazineye ait olmaktadır. Birçok kral ve yönetimler gibi görünüş aynı ama yaklaşım farklıdır.

Genel Yorum

Kültürel Antropoloji, kültürleri tarihsel yapı içinde değerlendirmektedir. Ancak zamanımızda bir yapı içinde birden fazla kültürel yapı bulunmaktadır. Yüksek Teknoloji Kültüründe olan birisi, futbol maçında birden kabile kültürü yapısına bürünmekte, ölüme, savaşa karşı olmasına karşın, kavga ederek, birilerinin ölümüne bile neden olmaktadır.

Bazı inanışlar da bireyler benimsedikleri görüşe göre dinsel boyutlar kazandırır. İncil “*God is love*” 1 John 4:8, 16, yazımı iken, Tanrı sizi seviyor şeklinde sunulmaktadır. Kuran yapısına göre şefaath peygamberlerin hiçbirine verilmezken, birçok kişi şefaath edeceği inancı yayılmıştır. Bunun gibi kültürler, kabileler veya bazı inanışlar saptırılmakta, tümünden anlam ve kapsam açısından değiştirilmekte, ancak Tanrısal güç verilerek, etkinlik sağlanmaya çalışılmaktadır.

3) Culturology²⁰

From Wikipedia, the free encyclopedia

Culturology or **science of culture** is a branch of [social sciences](#) concerned with the scientific understanding, [description](#), [analysis](#), and [prediction](#) of [cultures](#) as a whole. While different cultural practices were studied by [ethnology](#) and [anthropology](#), these studies included [diverse aspects](#): [sociological](#), [psychological](#), etc. and the need was recognized in a discipline focused exclusively on cultural aspects.^[1]

Yorum

Sosyal Bilimlerin bir kolu olarak, kültürleri, a) Tanımlama, b) Analiz, c) Yapılanma ve gelişimsel oluşmaları konusunda varsayımlar yapmaktadırlar. Bu açıdan Etnografya, Antropoloji verilerin kullanarak, karşıt boyutlar, sosyolojik ve psikolojik yaklaşımlar kültür öğeleri temelinde dikkate alınmaktadır.

4) Culture change²¹

From Wikipedia, the free encyclopedia

Culture change is a term used in [public policy](#) making that emphasizes the influence of [cultural capital](#) on individual and community behavior. It has been sometimes called repositioning of culture,^[1] which means the reconstruction of the cultural concept of a society.^[2] It places stress on the social and cultural capital determinants of decision making and the manner in which these interact with other factors like the availability of information or the financial incentives facing individuals to drive behavior.

Model of culture change

These cultural capital influences include the role of parenting, families and close associates; organizations such as schools and workplaces; communities and neighborhoods; and wider social influences such as the media. It is argued that this cultural capital manifests into specific values, attitudes or social norms which in turn guide the behavioral *intentions* that individuals adopt in regard to particular decisions or courses of action. These behavioral intentions interact with other factors driving behavior such as financial incentives, regulation and legislation, or levels of information, to drive actual behavior and ultimately feed back into underlying cultural capital.

In general, cultural stereotypes present great resistance to change and to their own redefinition. Culture, often appears fixed to the observer at any one point in time because cultural mutations occur incrementally.^[3] Cultural change is a long-term process. Policymakers need to make a great effort to improve some basics aspects of a society's cultural traits.

Achieving culture change

The term is used by Knott et al. of the [Prime Minister's Strategy Unit](#) in the publication: [Achieving Culture Change: A Policy Framework](#) (Knott et al., 2008). The paper sets out how public policy can achieve social and cultural change through 'downstream' interventions including fiscal incentives, legislation, regulation and information provision and also 'upstream' interventions such as parenting, peer and mentoring programs, or development of social and community networks.

The key concepts the paper is based on include:

- *Cultural capital* - such as the attitudes, values, aspirations and sense of self-efficacy which influence behavior. Cultural capital is itself influenced by behavior over time

- The shifting *social zeitgeist* - whereby social norms and values that predominate within the cultural capital in society evolve in over time
- The process by which political narrative and new ideas and innovations shift the social zeitgeist over time within the constraint of the 'elastic band' of public opinion
- The process of *behavioral normalization* - whereby behavior and actions pass through into social and cultural norms (for example, Knott et al. argue that the UK experience of seat belt enforcement established and reinforced this as a social norm)
- The use of [customer insight](#)
- The importance of tailoring policy programmes around an ecological model of human behavior to account for how policy will interact with cultural capital and affect it over time

Knott et al. use examples from a range of policy areas to demonstrate how the culture change framework can be applied to policymaking. For example:

- To encourage educational aspiration they recommend more use of early years and parenting interventions, an improved childhood offer, and development of positive narratives on education as well as integrated advisory systems, financial assistance and targeted social marketing approaches.
- To promote healthy living and personal responsibility they recommend building healthy living into community infrastructure, building partnerships with schools and employers, more one-to-one support for wellbeing alongside use of regulation and legislation on unhealthy products, provision of robust health information and health marketing to promote adaptive forms of behaviour.
- To develop environmentally sustainable norms they recommend reinforcing sustainability throughout policy narratives, using schools and the voluntary sector to promote environmental messages, development of infrastructure that make sustainable choices easy, together with a wider package of measures on fiscal incentives, regulation, advisory services and coalition movements.

Yorum: Kültür değişimleri, belirli bir faktör olmadan da zamanla etkileşim içindedirler ve bu mutlaka olumlu olacağı anlamında ele alınmamalıdır. Kültürlerin daha üstün veya iyisi diye yaklaşım yapılmamalıdır, insanlığa yakın ve bireyin haklarını temel alanlar açısından konuya bakılmalıdır. **Ana Noktalar:** a) Kültürel değerler veya ana çekirdek olarak ele alınanlar, b) toplumlarda farklı değer yargılarının olması, c) politik ve yeni algıların oluşması, d) iç yapı ve benliğin etkileşimi, e) terzilik yapmak gibi, her ögenin o topluma uyumu olmalıdır. Kültürel değişimi politika şekline değişmesi: a) eğitim ve uzmanlaşma ile tümünden sosyal yapının değişmesi, b) sağlık boyutunun oluşması açısından çevresel etmenlerin varlığı, c) belirli kurallar içinde olmak ve bunu sindirebilme eylemi olarak belirtilebilir.

Genel Yorum

1999 Gölcük ve arkasından Düzce Depremi ile ölümlerin 46000 civarında olması ötesinde milyonlarca insan etkilenmesine karşın, Devlet mekanizmaların ilk planda depremi küçümsemesi, arkasından belirli katmanlara göre yardım götürmesi, kısaca halkın bir reaksiyonu olarak tüm iktidardaki partiler gerekli oyları alamamış, farklı yapılar yönetime hâkim olmuşlardır. Kültürel değişim oluşmuştur. Toplumsal sorunun bir karşı kültürel değişime etkisi olduğu dikkate alınmalı, bunun olumlu veya olumsuz olabileceği de dikkate alınmalıdır.

5) Cultural psychology²²

From Wikipedia, the free encyclopedia

Cultural psychology is the study of how cultures reflect and shape the psychological processes of their members.^[1]

The main tenet of cultural psychology is that mind and culture are inseparable and mutually constitutive, meaning that people are shaped by their culture and their culture is also shaped by them.^[2] As [Richard Shweder](#), one of the major proponents of the field, writes, "Cultural psychology is the study of the way cultural traditions and social practices regulate, express, and transform the human psyche, resulting less in psychic unity for humankind than in ethnic divergences in mind, self, and emotion."^[3]

Yorum: Kültürel yapıdaki bireylerin psikolojik yapısını temel olarak konu edinmektedir. Kültürdeki gelenekler, kontrol mekanizmaları, ifadeyle, insanın psişik durumu, toplumsal psikolojik sorunları ve birey, duygu ve akıl olarak yapılanması konu edinmektedir.

Relationships with other branches of psychology

Cultural psychology is often confused with [cross-cultural psychology](#). However, cultural psychology is distinct from cross-cultural psychology in that the cross-cultural psychologists generally use culture as a means of testing the universality of psychological processes rather than determining how local cultural practices shape psychological processes.^[4] So whereas a cross-cultural psychologist might ask whether [Jean Piaget](#)'s stages of development are universal across a variety of cultures, a cultural psychologist would be interested in how the social practices of a particular set of cultures shape the development of cognitive processes in different ways.^[5]

Cultural psychology research informs several fields within psychology, including [social psychology](#), [cultural-historical psychology](#), [developmental psychology](#), and [cognitive psychology](#). However, the relativist perspective of cultural psychology, through which cultural psychologists compare thought patterns and behaviors within and across cultures, tends to clash with the universal perspectives common in most fields in psychology, which seek to qualify fundamental psychological truths that are consistent across all of humanity.

Yorum: Çeşitli kültürlerde gelişim, karşılıklı kültürel bakış açısı ile, gelişimsel psikoloji, sosyal çalışmaların nasıl kültürel açıdan etkileştiğini de göstermektedir. Aynı başlık konuya farklı bakış açısı, yorum getirilebilmektedir.

Importance

Need for expanded cultural research

According to [Richard Shweder](#), there has been repeated failure to replicate Western psychology laboratory findings in non-Western settings.^[13] Therefore, a major goal of cultural psychology is to have many and varied cultures contribute to basic psychological theories in order to correct these theories so that they become more relevant to the predictions, descriptions, and explanations of all human behaviors, not just Western ones.^[14] This goal is shared by many of the scholars who promote the [indigenous psychology](#) approach. In an attempt to show the interrelated interests of cultural and indigenous psychology, cultural psychologist Pradeep Chakkarath emphasizes that international mainstream psychology, as it has been exported to most regions of the world by the so-called West, is only one among many indigenous psychologies and therefore may not have enough intercultural expertise to claim, as it frequently does, that its theories have universal validity.^[15]

Yorum: Geniş kültürel çalışmalar gerekli olup, Batı denilen bölgelerde geniş değerlendirme varken, diğer görüşler daha kısıtlı olduğu için teoremlere üniversal demek olanaksız olmaktadır.

Mutual constitution

Mutual constitution is the notion that the society and the individual have an influencing effect on one another. Because a society is composed of individuals, the behavior and actions of the individuals directly impact the society. In the same manner, society directly impacts the individual living within it. The values, morals, and ways of life a society exemplifies will have an immediate impact on the way an individual is shaped as a person. The atmosphere that a society provides for the individual is a determining factor for how an individual will develop. Furthermore, mutual constitution is a cyclical model in which the society and the individual both influence one another.^[13]

While cultural psychology is reliant on this model, societies often fail to recognize this. Despite the overwhelming acceptance that people affect culture and culture affects people, societal systems tend to minimize the effect that people form on their communities. For example, mission statements of businesses, schools, and foundations attempt make promises regarding the environment and values that their establishment holds. However, these promises cannot be made in accordance with the mutually consisting theory without being upheld by all participants. The mission statement for the employees of Southwest Airlines, for example, makes the claim that, "...We are committed to provide our Employees a stable work environment with equal opportunity for learning and personal growth".^[14] While the company can ensure the "equal opportunity for learning and personal growth", the aforementioned message cannot be promised. The work environment that Southwest provides includes paying consumers. While rules can be enforced to ensure *safety* on their aircraft, customers will not be removed due to attitude or a lack of courtesy. This therefore contradicts the promise of a "stable work environment". On the contrary, some establishments do ensure that their mission statements agree with the mutually consisting model. For example, Yale University promises within its mission statement that:

Yale is committed to improving the world today and for future generations through outstanding research and scholarship, education, preservation, and practice. Yale educates aspiring leaders worldwide who serve all sectors of society. We carry out this mission through the free exchange of ideas in an ethical, interdependent, and diverse community of faculty, staff, students, and alumni.^[15]

This image is a representation derived from ideas found in the journal article "Cultures and Selves: A Cycle of Mutual Constitution" by Hazel Rose Markus and Shinoba Kitayama.

Instead of making promises that depend on all of their students and faculty, they make statements that can refer to only a part of their student/ faculty body. The statement focuses more on what they offer, and how they uphold these promises. By providing evidence they provide readers with an example as to how their school community members participate in the environment they promise, accepting the community's role in their school culture.

Past research has been conducted by middle-class North Americans analyzing culturally different societies by means of comparison mostly involving middle-class North Americans and/or aforementioned W.E.I.R.D. societies. What has been characterized as Euro-American centrism, resulted in a great volume of research for this specific selection of humans. It has also allowed us to divert from the idea that certain psychological processes can be considered basic or universal, and recognize humans' remarkable capacity to create cultures and then be shaped by them.^[16] Although cultural psychology has internalized the mutually constituting model, further implementation in our society is necessary. Being aware of this model promotes taking responsibility for one's actions and the effect that their actions have on their community. Through acceptance of ones responsibilities and conscious application, communities have opportunity for improvement which in turn supports the individuals within the community. These ideas can be found in the journal article "Cultures and Selves: A Cycle of Mutual Constitution" by Hazel Rose Markus and [Shinobu Kitayama](#) which are also represented in the graphic provided.

Yorum: Toplumun ortak yapısına bakılınca, toplum bireylerden oluşmaktadır, bu açıdan bireylerin görüşleri ile toplumun fikirleri aynı olması beklenir. Ortak akıl ve oylamaların amacı da bunda eşleşmedir. Birçok kurumda; okullarda, fabrikalarda, üniversitelerde, hedefler, misyon saptaması yapılır ve bu tüm bireylere duyurulur. Amaç, stabil ve ideal bir yapıdır, ancak bunun uygulamada oluştuğu da çoğu kez tartışmalıdır. Ödev ve görev yapısı ile bir halka oluşturulur. Zamanımızda birey toplumdaki ayrı ele alınmaktadır.

Criticisms

Stereotyping

One of the most significant themes in recent years has been cultural differences between East Asians and North Americans in [attention](#),^[17] [perception](#),^[18] [cognition](#),^[19] and social psychological phenomena such as the [self](#).^[20] Some psychologists, such as Turiel, have argued that this research is based on cultural [stereotyping](#).^[21] Psychologist Per Gjerde states that cultural psychology tends to "generalize about human development across nations and continents" and assigning characteristics to a culture promotes a disregard for heterogeneity and minimizes the role of the individual.^[22] Gjerde argues that individuals develop multiple perspectives about their culture, sometimes act in accord with their culture without sharing the cultural beliefs, and sometimes outright oppose their culture. Stereotyping thus views individuals as homogeneous products of culture.^[23]

Yorum: Bazı kültürel yapının birbirini taklit ettiği, özel ve özgün yapısında olmadığı görülmektedir. Bağımsızlık boyutu olmayınca, kopyacılık kaçınılmazdır.

Faulty methodology

Self-reporting data is one of the easiest and most accessible methods of mass data collection, especially in cultural psychology.^{[17][24]} However, over-emphasizing cross-cultural comparisons of self-reported attitudes and values can lead to relatively unstable and ultimately misleading data.^{[25][26]}

Yorum: Bazı verilerin yanlış toplanması ve yorumlanması olabilmektedir.

Methods

Cultural psychologist, Richard Shweder argues that the psyche and culture are mutually constructed and inseparable.^[3] The failure of replicating many psychology findings in other regions of the world supported the idea that mind and environment are interdependent, and different throughout the world. Some criticisms state that using self-report may be a relatively unreliable method, and could be misleading especially in different cultural context. Regardless that self-report is an important way to obtain mass data, it is not the only way.

In fact, cultural psychologists utilized multiple measurements and resources no different from other scientific researches – observation, experiment, data analysis etc. For example, Nisbett & Cohen (1996) investigated the relation between historical cultural background and regional aggression difference in the U.S.A. In this study, researchers designed laboratory experiment to observe participants' aggression, and crime rate, demographic statistics were analyzed. The experiment results supported the [culture of honor](#) theory that the aggression is a defense mechanism which is rooted in the herding cultural origin for most the southerners.^[20] In laboratory observations, Heine and his colleagues found that Japanese students spend more time than American students on tasks that they did poorly on, and the finding presents a self-improvement motivation often seen in East Asian that failure and success is interconvertible with effort.^[27] In terms of cognition styles, Chinese tend to perceive image using a holistic view compared to American.^[28]

Quantitative statistics of cultural products revealed that public media in western countries promote more individualistic components than East-Asian countries.^[29] These statistics are objective because it does not involve having people fill out questionnaire, instead, psychologists use physical measurements to quantitatively collect data about culture products, such as painting and photos. These statistics data can also be national records, for example, Chiao & Blizinsky (2010) revealed that cultures of high collectivism is associated with lower prevalence of mood/anxiety disorders in study involving 29 countries.^[30] In addition to the experimental and statistics data, evidence from neuro-imaging studies, also help strengthen the reliability of cultural psychology research. For example, when thinking of mother, the brain region related to self-concept showed significant activation in Chinese, whereas no activation observed in Westerners.^[31]

Yorum: Ölçme tekniğinde kullanılan metotlar, çok farklı sonuçlar doğurabilmektedir. Telefon ile yapılan seçim anketlerinde çok farklı sonuçlar alınabilmektedir. Toplumunu temsil edebilir ama metot uygun değildir.

Cultural models

"One way we organize and understand our social world is through the use of cultural models or culturally shaped mental maps. These consist of culturally derived ideas and practices that are embodied, enacted, or instituted in everyday life." Cultural psychologists develop models to categorize cultural phenomena.^[32]

The 4 I's culture cycle

The 4 I's cultural model was developed by [Hazel Rose Markus](#) and Alana Conner in their book *Clash! 8 Cultural Conflicts That Make Us Who We Are*. In it, they refer to the mutually constitutive nature of culture and individual as a "culture cycle." The culture cycle consists of four layers (Individuals, Interactions, Institutions, Ideas) of cultural influence that help to explain the interaction between self and culture.^[33]

Yorum: Kültür modelleri ve kültür yapılanması farklı olabilmektedir. Kültürel kabuller, tartışmalar, çatışmalar etkilemektedir.

Individuals

The first "I" concerns how an individual thinks about and expresses itself. Studies show that in the United States, individuals are more likely think of him or herself as "independent", "equal", and "individualistic". Individuals have characteristics that are consistent across time and situation. When asked to describe themselves, Americans are likely to use adjectives to describe their personalities, such as "energetic", "friendly", or "hard-working". In Japan, studies show that individuals are more likely to think of themselves as "obligated to society", "interdependent", and "considerate". The self is adaptable to the situation. Japanese individuals are therefore more likely to describe themselves in relation to others, such as "I try not to upset anyone," or "I am a father, a son, and a brother."^[34]

Interactions

Interactions with other people and products reinforce cultural behaviors on a daily basis. Stories, songs, architecture, and advertisements are all methods of interaction that guide individuals in a culture to promote certain values and teach them how to behave.^[24] For example, in Japan, no-smoking signs emphasize the impact that smoke has on others by illustrating the path of smoke as it affects surrounding people. In the US, no-smoking signs focus on individual action by simply saying "No Smoking". These signs reflect underlying cultural norms and values, and when people see them they are encouraged to behave in accordance with the greater cultural values.

Institutions

The next layer of culture is made up of the institutions in which everyday interactions take place. These determine and enforce the rules for a society and include legal, government, economic, scientific, philosophical, and religious bodies. Institutions encourage certain practices and products while discouraging others. In Japanese kindergartens, children learn about important cultural values such as teamwork, group harmony, and cooperation. During "birthday month celebration," for example, the class celebrates all the children who have birthdays that month. This institutional practice underscores the importance of a group over an individual. In US kindergartens, children learn their personal value when they celebrate their birthdays one by one, enforcing the cultural value of uniqueness and individualism. Everyday institutional practices such as classroom birthday celebrations propagate prominent cultural themes.^{[24][34]}

Yorum: Kişilerin yapısı kültürel açıdan farklıdır. Amerikalı kendisini; bağımsız, eşit ve ferdiyetçi kabul ederken, kişiliklerini de enerjik, arkadaş ve çok çalışan demektirler. Japonlar ise; topluma görevi olan, karşılıklı bağımlı ve dikkate alınabilir derken, hiçbir kimseyi rahatsız etmeyen, baba, evlat ve kardeş olduğunu belirtir. Karşılıklı etkileşimler önemlidir. Sigara içilmez, toplumda içilmez anlamı Japonya da ifade ederken, Amerika'da sadece o bölgede içilmez anlamındadır. Kurumların kendine göre bir kural ve uygulamaları vardır. Her bir okula gidiş, ders yapmak, doğum günleri ve kutlamalarda da belirli bir sosyal düzen gözlenmektedir.

Whiting model

John and Beatrice Whiting, along with their research students at [Harvard University](#), developed the "Whiting model" for child development during the 1970s and 1980s, which specifically focused on how culture influences development.^[35]

The Whitings coined the term "cultural learning environment", to describe the surroundings that influence a child during development.^[36] Beatrice Whiting defined a child's environmental contexts as being "characterized by an activity in progress, a physically defined space, a characteristic group of people, and norms of behavior".^[36] This environment is composed of several layers. A child's geographical context influences the history/anthropology of their greater community. This results in maintenance systems (i.e., sociological characteristics) that form a cultural learning environment. These factors inform learned behavior, or progressive expressive systems that take the form of religion, magic beliefs, ritual and ceremony, art, recreation, games and play, or crime rates.^[37]

Many researchers have expanded upon the Whiting model,^[35] and the Whiting model's influence is clear in both modern psychology and anthropology. According to an article by Thomas Weisner in the [Journal of Cross-Cultural Psychology](#), "All these [more recent] approaches share a common intellectual project: to take culture and context deeply and seriously into account in studies of human development."^[38]

Yorum: Çocuklar içinde oldukları kültürel yapıya göre etkileşim içindedirler. İnanış, gelenekler, törenler ve oyunlar, hatta suçlar bile buna göre oluşabilmektedir.

Culture and motivation

Self-enhancement vs. self-improvement

While self-enhancement is a person's motivation to view themselves positively, self-improvement is a person's motivation to have others view themselves positively. The distinction between the two modes of life is most evident between independent and collectivistic cultures.^[39] Cultures with independent self-views (the premise that people see themselves as self-contained entities) often emphasize self-esteem, confidence in one's own worth and abilities.^[40] With self-esteem seen as a main source of happiness in Western cultures,^[41] the motivation to self-enhance generally follows as a way to maintain one's positive view about oneself. Some strategies employed when self-enhancing often include [downward social comparison](#), compensatory self-enhancement, discounting, [external attributions](#) and [basking in reflected glory](#).^[42] In contrast, collectivistic cultures often emphasize self-improvement as a leading motivating factor in their lives. This motivation is often derived from a desire to not lose face and to appear positively among social groups.^[43]

Culture and empathy

Cultural orientation: collectivistic and individualistic

A main distinction to understand when looking at psychology and culture is the difference between [individualistic](#) and [collectivistic](#) cultures. People from an individualistic culture typically demonstrate an independent view of the self; the focus is usually on personal achievement.^[44] Members of a collectivistic society have more of a focus on the group (interdependent view of self), usually focusing on things that will benefit the group.^[45] Research has shown such differences of the self when comparing collectivistic and individualistic cultures: The [Fundamental Attribution Error](#) has been shown to be more common in America (individualistic) as compared to in India (collectivistic).^[46] Along these same lines, the [self-serving bias](#) was again shown as more common among Americans than Japanese individuals.^[47] This can be seen in a study involving an animation of fish, wherein Western viewers interpreted the scene of a fish swimming away from a school as an expression of individualism and independence, while Eastern individuals wondered what was wrong with the singular fish and concluded that the school had kicked it out.^[48] Another study showed that in coverage of the same instance of violent crime, Western news focused on innate character flaws and the failings of the individual while Chinese news pointed out the lack of relationships of the perpetrator in a foreign environment and the failings of society.^[48] This is not to imply that collectivism and individualism are completely dichotomous, but these two cultural orientations are to be understood more so as a spectrum. Each representation is at either end; thus, some members of individualistic cultures may hold collectivistic values, and some collectivistic individual may hold some individualist values. The concepts of collectivism and individualism show a general idea of the values of a specific ethnic culture but should not be juxtaposed in competition.^[49]

Empathy across cultures

These differences in values across cultures suggests that understanding and expressing empathy may be manifested differently throughout varying cultures. Duan and Hill^[50] first discussed empathy in subcategories of intellectual empathy: taking on someone's thoughts/perspective, also known as cognitive empathy^[51] and emotional empathy: taking on someone's feeling/experience. Duan, Wei, and Wang^[52] furthered this idea to include empathy in terms of being either dispositional (capacity for noticing/understanding empathy) or experiential (specific to a certain context or situation, observing the person and empathizing). This created four types of empathy to further examine: 1) dispositional intellectual empathy; 2) dispositional empathic emotion; 3) experienced intellectual empathy; and 4) experienced empathic emotion. These four branches allowed researchers to examine empathic proclivities among individuals of different cultures. While individualism was not shown to correlate with either types of dispositional empathy, collectivism was shown to have a direct correlation with both types of dispositional empathy, possibly suggesting that by having less focus on the self, there is more capacity towards noticing the needs of others. More so, individualism predicted experienced intellectual empathy, and collectivism predicted experienced empathic emotion. These results are congruent with the values of collectivistic and individualistic societies. The self-centered identity and egoistic motives prevalent in individualistic cultures, perhaps acts as a hindrance in being open to (fully) experiencing empathy.^[53]

Intercultural and ethnocultural empathy

Cultural empathy became broadly understood as concurrent understanding and acceptance of a culture different from one's own.^[54] This idea has been further developed with the concept of [ethnocultural empathy](#).^[55] This moves beyond merely accepting

and understanding another culture, and also includes acknowledging how the values of a culture may affect empathy. This idea is meant to foster cultural empathy as well as engender cultural competence.^{[55][56]} One of the greatest barriers of empathy between cultures is people's tendency to operate from an ethnocentric point of view. Eysenck^[57] conceptualized ethnocentrism as using one's own culture to understand the rest of the world, while holding one's own values as correct. Concomitant with this barrier to intercultural empathy, Rasoal, Eklund, and Hansen^[58] posit five hindrances of intercultural empathy; these include:

Paucity of:

- (general) knowledge outside one's own culture
- (general) experience with other cultures outside one's own
- (specific) knowledge regarding other people's cultures
- (specific) experiences regarding other people's cultures and:
- inability to bridge different cultures by understanding the commonalities and dissimilarities

These five points elucidate lack of both depth and breadth as hindrances in developing and practicing intercultural empathy.

Another barrier to intercultural empathy is that there is often a power dynamic between different cultures. Bridging an oppressed culture with their (upper-echelon) oppressor is a goal of intercultural empathy. One approach to this barrier is to attempt to acknowledge one's personal oppression.^[59] While this may be minimal in comparison to other people's oppression, it will still help with realizing that other people have been oppressed.^[59] The goal of bridging the gap should focus on building an alliance by finding the core commonalities of the human experience; this shows empathy to be a relational experience, not an independent one. Through this, the goal is that intercultural empathy can lend toward broader intercultural understanding across cultures and societies.

Four important facets of cultural empathy are:^[55]

- Taking the perspective of someone from a different culture
- Understanding the verbal/behavioral expression that occurs during ethnocultural empathy
- Being cognizant of how different cultures are treated by larger entities such as the job market and the media
- Accepting differences in cultural choices regarding language, clothing preference, food choice, etc.

These four aspects may be especially helpful for practicing cultural competence in a clinical setting. Given that most psychological practices were founded on the parochial ideals of Euro-American psychologists, cultural competence was not considered much of a necessity until said psychologists increasingly began seeing clients with different ethnic backgrounds.^[56] Many of the problems that contribute to therapy not being beneficial for people of color include: therapy having an individual focus, an emphasis on expressiveness, and an emphasis on openness.^[60] For more on intercultural competence, see [intercultural competence](#).

Research institutions

Yorum: Kültürel empati, kültür farklılıklarının kendi yapısı ile kabul edilmesi değil, onun bakış açısından değerlendirilmesidir. Diğer kültürü anlamak, değerlerin empati boyutuna etkileşmesine göredir. Başlıca; 1) Genel anlamda, kendi kültür dışındaki, diğer karşılaştığı hakkında bilgi sahibi olmasıdır. 2) Karşılaştırma yaptığı kültürler üzerinde tecrübesi de olmalıdır. 3) Genel anlamda kültürler arasında da bilgisi olmalıdır. 4) Diğer kültürler arasında da tecrübeleri olmalıdır. 5) Kültürel arasında bağ, iletişim kurmak amacıyla değildir. Diğer kültürler arasında dinamik olarak, bir engellerin olduğu da anımsanmalıdır. Kültürlerin empatide 4 önemli bakışı vardır. 1) Değişik kültürlerdeki kişilerden görüş alışverişi yapmak, 2) Etnik ve kültürel farklılıklarda olanlar arasında konuşma, davranış olarak anlaştığını tanımlamak, 3) Birçok marketin ve geniş anlamda birlikte olması, 4) dil ve elbise gibi farklı tercihlerini dışlamadan benimsemiş olunmalıdır. Bireysel bakış ile kültürel uyumu bir davranış olarak kabulü önemlidir.

Genel Yorum

Kültür değişimleri, uluslar, kendi açısından olumsuz gördüklerini, gerçek ve doğru yaklaşım olmasa da bunları kullanabilmektedir. Ermenilerin soykırım iddiası, 1922 Malta İngiliz Mahkemesinde, 2005-2007 Avrupa İnsan Hakları ve daha sonra 2011-2015 yine aynı Yargıda olmadığı mahkeme kararı olmasına karşın, olduğu iddiası, politik olarak kullanılmaktadır, çünkü diaspora bütünleşmesini bunun üzerine dayandırmıştır. Buna karşın, Ermenistan söz edilen zamandaki tarihi bilgileri gizlemekte, sunmamaktadır, iddia sahibi delil sunmamakta, sadece bazı propagandaları sunmaktadır. Bunlar kanıta dayalı, somut kavram olarak değil, kültürel psikoloji olarak tanımlanabilir.

Kölelik boyutunda olan bir kişi hür kalmak istemez, kendini çıplak gibi hisseder. Bir defa bağımsızlığı tadan ise artık tüm mücadelesi hür ve bağımsız olmaktadır. Civil liberties, eşitlik ve kardeşlik kavramında, birey hakkı değil, şehir/kabile/mahalle bağımsızlığı, bazılarının daha eşit/ayrıcılıklı olması ve kardeşliği de bireyselleşme olarak algılayanlar, kelimeleri kendi bakış açısı ile yorumlamaktadırlar.

6) Economic anthropology²³

From Wikipedia, the free encyclopedia

Economic anthropology is a field that attempts to explain human [economic](#) behavior in its widest historic, geographic and cultural scope. It is practiced by anthropologists and has a complex relationship with the discipline of economics, of which it is highly critical.^[1] Its origins as a sub-field of anthropology began with work by the Polish founder of anthropology [Bronislaw Malinowski](#) and the French [Marcel Mauss](#) on the nature of [reciprocity](#) as an alternative to [market exchange](#). For the most part, studies in economic anthropology focus on [exchange](#). In contrast, the [Marxian](#) school known as "[political economy](#)" focuses on [production](#). Post-[World War II](#), economic anthropology was highly influenced by the work of economic historian [Karl Polanyi](#). Polanyi drew on anthropological studies to argue that true market exchange was limited to a restricted number of western, industrial societies. Applying formal economic theory (Formalism) to non-industrial societies was mistaken, he argued. In non-industrial societies, exchange was "embedded" in such non-market institutions as kinship, religion, and politics (an idea he borrowed from Mauss). He labelled this approach [Substantivism](#). The [formalist–substantivist debate](#) was highly influential and defined an era.^[2] As [globalization](#) became a reality, and the division between market and non-market economies – between "the West and the Rest"^[3] – became untenable, anthropologists began to look at the relationship between a variety of *types* of exchange within market societies. Neo-substantivists examine the ways in which so-called pure market exchange in market societies fails to fit market ideology. Economic anthropologists have abandoned the primitivist niche they were relegated to by economists. They now study the operations of corporations, banks, and the [global financial system](#) from an anthropological perspective.

Yorum: Kalıpsal ekonomik teori yapısında, endüstri dışı toplumlarda, ile endüstri olanlarda değişim dikkate çekmektedir. Tüm market alışverişi ile antropolojik yaklaşım ile malı mal ile bedel alımı, internet alımı gibi birçok boyutlar ile kültürlere farklılıklar olabilmektedir.

Reciprocity and the gift Malinowski and Mauss on Kula exchange Gifts and commodities

The misunderstanding about what Mauss meant by "the spirit of the gift" led some anthropologists to contrast "gift economies" with "market economies," presenting them as polar opposites and implying that non-market exchange was always altruistic. [Marshall Sahlins](#), a well-known American cultural anthropologist, identified three main types of reciprocity in his book *Stone Age Economics* (1972).^[9] Gift or *generalized reciprocity* is the exchange of goods and services without keeping track of their exact value, but often with the expectation that their value will balance out over time. *Balanced or Symmetrical reciprocity* occurs when someone gives to someone else, expecting a fair and tangible return - at a specified amount, time, and place. Market or *Negative reciprocity* is the exchange of goods and services whereby each party intends to profit from the exchange, often at the expense of the other. Gift economies, or generalized reciprocity, occur within closely knit kin groups, and the more distant the exchange partner, the more imbalanced or negative the exchange becomes.

This opposition was classically expressed by [Chris Gregory](#) in his book "Gifts and Commodities" (1982). Gregory argued that Commodity exchange is an exchange of **alienable** objects between people who are in a state of reciprocal **independence** that establishes a **quantitative** relationship between the **objects** exchanged... Gift exchange is an exchange of **inalienable** objects between people who are in a state of reciprocal **dependence** that establishes a **qualitative** relationship between the **transactors**" (emphasis added).^[10]

Other anthropologists, however, refused to see these different "[exchange spheres](#)" as polar opposites. [Marilyn Strathern](#), writing on a similar area in Papua New Guinea, dismissed the utility of the opposition in *The Gender of the Gift* (1988).^[11]

Yorum: Hediye ekonomide bir kültürel yapıdır. Bazılarına göre bu bir rüşvet olarak ta değerlendirilmektedir. Hediyein karşılıklı bir menfaat değil, bir şükran duygusunu yansıtmalıdır. Bazı dönemler için, yaş günü gibi durumlarda ihtiyaçlar alınmaktadır. Yılbaşı için ise bir simge, bir sevgi ifadesi olmalı, bir biblo gibi yapı önemlidir. Burada tercih edilenlerin kültürel yapısını göstermektedir.

Spheres of exchange. Charity: "the poison of the gift"

In his classic summation of the gift exchange debate, Jonathan Parry highlighted that ideologies of the "pure gift" (as opposed to total prestations) "is most likely to arise in highly differentiated societies with an advanced division of labour and a significant commercial sector."^[16] Schrauwers illustrated the same points in two different areas in the context of the "transition to capitalism debate" (see [Political Economy](#)). He documented the transformations among the [To Pamona](#) of [Central Sulawesi](#), [Indonesia](#), as they were incorporated in global market networks over the twentieth century. As their everyday production and consumption activities were increasingly commodified, they developed an oppositional gift (*posintuwu*) exchange system that funded social reproductive activities, thereby preserving larger kin, political and religious groups. This "pure gift" exchange network emerged from an earlier system of "total prestations."^[17]

Similarly, in analyzing the same "transition to capitalist debate" in early 19th century North America, Schrauwers documented how new, oppositional "[moral economies](#)" grew in parallel with the emergence of the market economy. As the market became increasingly institutionalized, so too did early [utopian socialist](#) experiments such as the [Children of Peace](#), in [Sharon, Ontario](#), Canada. They built an ornate temple dedicated to sacralizing the giving of charity; this was eventually institutionalized as a mutual credit organization, land sharing, and co-operative marketing. In both cases, Schrauwers emphasizes that these alternate exchange spheres are tightly integrated and mutualistic with markets as commodities move in and out of each circuit.^[18] Parry had also underscored, using the example of charitable giving of alms in India ([Dāna](#)), that the "pure gift" of alms given with no expectation of return could be "poisonous." That is, the gift of alms embodying the sins of the giver, when given to ritually pure priests, saddled these priests with impurities that they could not cleanse themselves of. "Pure gifts" given without a return, can place recipients in debt, and hence in dependent status: the poison of the gift.^[19] Although the Children of Peace tried to sacralize the pure giving of alms, they found charity created difficulties for recipients. It highlighted their near bankruptcy and hence opened them to lawsuits and indefinite imprisonment for debt. Rather than accept charity, the free gift, they opted for loans.^[18]

Yorum: Bağış, hediyein zehri olarak belirtilmektedir. Kültürlere göre farklı olmaktadır. Bazı kültür yapısında yapılan bir işin karşılığında verilir, ücret olarak alınırsa daha az olmakta,

bağışta bahşiş bulunmaktadır. Bazılarında ise reklam amacıyla verilir. Genel inanışta ise gerekenin üstü bağış olarak verilmeli ve bu her gün, her maaş alınması ile olmalıdır.

'The social life of things' and singularization

Rather than emphasize how particular kinds of objects are either gifts or commodities to be traded in restricted spheres of exchange, [Arjun Appadurai](#) and others began to look at how objects flowed between these spheres of exchange. They shifted attention away from the character of the human relationships formed through exchange, and placed it on "the social life of things" instead. They examined the strategies by which an object could be "[singularized](#)" (made unique, special, one-of-a-kind) and so withdrawn from the market. A marriage ceremony that transforms a purchased ring into an irreplaceable family heirloom is one example; the heirloom, in turn, makes a perfect gift.

Singularization is the reverse of the seemingly irresistible process of commodification. These scholars show how all economies are a constant flow of material objects that enter and leave specific exchange spheres. A similar approach is taken by [Nicholas Thomas](#), who examines the same range of cultures and the anthropologists who write about them, and redirects attention to the "entangled objects" and their roles as both gifts and commodities.^[20] This emphasis on things has led to new explorations in "consumption studies" (see below).

Yorum: İnsanlar özellikle hediye boyutunda karşılıklı birbirine uyum ve aynı düzeyde olmalıdır. Sosyal olarak bir beyaz papatya verilmesine karşılık, maddi bir yaklaşım olamaz, içten teşekkür olmalıdır. Kırmızı gülün anlamı, aynı zamanda sayısını tek olarak verilmelidir. Tek kırmızı gül ile evlilik ilintisi sık kurulabilir.

Cultural construction of economic systems: the substantivist approach

Formalist vs substantivist debate

Non-market subsistence farming in New Mexico: household provisioning or 'economic' activity?

The opposition between [substantivist](#) and formalist economic models was first proposed by [Karl Polanyi](#) in his work *The Great Transformation* (1944). He argued that the term 'economics' has two meanings: the formal meaning refers to economics as the logic of rational action and decision-making, as rational choice between the alternative uses of limited (scarce) means. The second, substantive meaning, however, presupposes neither rational decision-making nor conditions of scarcity. It simply refers to the study of how humans make a living from their social and natural environment. A society's livelihood strategy is seen as an adaptation to its environment and material conditions, a process which may or may not involve utility maximisation. The substantive meaning of 'economics' is seen in the broader sense of 'economising' or 'provisioning'. Economics is simply the way members of society meet their material needs. Anthropologists embraced the substantivist position as empirically oriented, as it did not impose western cultural assumptions on other societies where they might not be warranted. The Formalist vs. Substantivist debate was not between anthropologists and economists, however, but a disciplinary debate largely confined to the journal *Research in Economic Anthropology*. In many ways, it reflects the common debates between "[etic](#)" and "[emic](#)" explanations as defined by [Marvin Harris](#) in cultural anthropology of the period. The principal proponents of the substantivist model were George Dalton and [Paul Bohannan](#). Formalists such as [Raymond Firth](#) and [Harold K. Schneider](#) asserted that the neoclassical model of economics could be applied to any society if appropriate modifications are made, arguing that its principles have universal validity. For some anthropologists, the substantivist position does not go far enough. [Stephen Gudeman](#), for example, argues that the processes of making a livelihood are culturally constructed. Therefore, models of livelihoods and related economic concepts such as [exchange](#), [money](#) or [profit](#) must be analyzed through the locals' ways of understanding them. Rather than devising universal models rooting in Western economic [terminologies](#) and then applying them indiscriminately to all societies, scholars must come to understand the 'local model'.

Yorum: Ekonominin kültürel açıdan anlamları: a) mantıksal anlamda alternatif kullanım ile sınırlı olanlar arasında tercih yapabilmektir, b) insanlar sosyal ve doğal ne istedikleri ve çevre ile uyum boyutunu ele alırlar. Kısaca bireyler ekonomiyi basit olarak toplumda sosyal yapı gereksinimleri açısından ele alırlar. Bunlar yaşam boyunca da kültürel özellikler yapılandırmaktadırlar.

Stephen Gudeman and the culturalist approach...

Householding

Entrepreneurs in "imperfect markets"...

Neo-Substantivism and capitalism as a cultural system...

Money and finance...

Special and general purpose of money

Early anthropologists of the substantivist school were struck by the number of "special purpose monies," like [wampum](#) and [shell money](#), that they encountered. These special purpose monies were used to facilitate trade, but were not the "universal" money of market-based economies. Universal money served five functions:

- Medium of exchange: they facilitated trade
- Unit of account: they are an abstract measure of value or worth
- Store of value: they allow wealth to be preserved over time
- Standard of deferred payment: they are a measure of debt
- Means of payment: they can be used in non-market situations to pay debts (like taxes).^[29]

Special purpose monies, in contrast, were frequently restricted in their use; they might be limited to a specific exchange sphere such as the brass rods used by the Tiv of Nigeria in the early twentieth century (see "[spheres of exchange](#)" above). Most of this early work documented the effects of universal money on these special purpose monies. Universal money frequently weakened the boundaries between exchange spheres. Others have pointed out, however, how alternative currencies such as [Ithaca HOURS](#) in New York state are used to create new community based spheres of exchange in western market economies by fostering barter.^{[30][31]}

...

Yorum: Paranın genel işlevleri: 1) değişimi alışverişte sağlamak, 2) değer ve itibar yapı ile tanımlamak için kullanmak, 3) değeri saklayabilir, biriktirebilir olarak finansal yatırım yapmak, 4) borçların belirli standart içinde alınmasını sağlar, 5) bazı durumlarda alışveriş olmadan da vergilerde olduğu gibi sanal olarak tanımlamak. Zamanımızda ise, oluşan kültür, bunu para olarak değil, kartlar ile sanal, bilişim olarak yapılandırmaktadır.

Barter

David Graeber argues that the inefficiencies of barter in archaic society has been used by economists since [Adam Smith](#) to explain the emergence of money, the economy, and hence the discipline of economics itself.^[35] "Economists of the contemporary orthodoxy... propose an evolutionary development of economies which places barter, as a 'natural' human characteristic, at the most primitive stage, to be superseded by monetary exchange as soon as people become aware of the latter's greater efficiency."^[36] However, extensive investigation since then has established that "No example of a barter economy, pure and simple, has ever been described, let alone the emergence from it of money; all available ethnography suggests that there never has been such a thing. But there are economies today which are nevertheless *dominated* by barter."^[37]

Anthropologists have argued "that when something resembling barter *does* occur in stateless societies it is almost always between strangers, people who would otherwise be enemies."^[38] Barter occurred between strangers, not fellow villagers, and hence cannot be used to naturalistically explain the origin of money without the state. Since most people engaged in trade knew each other, exchange was fostered through the extension of credit.^{[37][39]} Marcel Mauss, author of *The Gift*, argued that the first economic contracts were to *not* act in one's economic self-interest, and that before money, exchange was fostered through the processes of [reciprocity](#) and [redistribution](#), not barter.^[40] Everyday exchange relations in such societies are characterized by generalized reciprocity, or a non-calculative familial "communism" where each takes according to their needs, and gives as they have.^[41]

Other anthropologists have questioned whether barter is typically between "total" strangers, a form of barter known as ["silent trade"](#). However, Benjamin Orlove has shown that barter occurs through "silent trade" (between strangers), but also in commercial markets as well. "Because barter is a difficult way of conducting trade, it will occur only where there are strong institutional constraints on the use of money or where the barter symbolically denotes a special social relationship and is used in well-defined conditions. To sum up, multipurpose money in markets is like lubrication for machines - necessary for the most efficient function, but not necessary for the existence of the market itself."^[42]

Barter may occur in commercial economies, usually during periods of monetary crisis. During such a crisis, currency may be in short supply, or highly devalued through hyperinflation. In such cases, money ceases to be the universal [medium of exchange](#) or standard of value. Money may be in such short supply that it becomes an item of barter itself rather than the means of exchange. Barter may also occur when people cannot afford to keep money (as when hyperinflation quickly devalues it).^[43]

Yorum: Paranın gereksinimi açısından borçlanma, değişim, kredi alma gibi durumlarda kültürel yapı temel olmaktadır. Zamanımızda bankalar bile verdikleri borçlardaki faiz oranlarını müşterilerine göre oluşturmaktadırlar. Bu yapı sıklıkla endüstri Kültüründe olduğu belirtilebile, darda kalan her kişi için, her kültürde kendine göre olmaktadır.

Money as commodity fetish

Anthropologists have analyzed these cultural situations where universal money is being introduced as a means of revealing the underlying cultural assumptions about money that market based societies have internalized. Michael Taussig, for example, examined the reactions of peasant farmers in Colombia as they struggled to understand how money could make interest. Taussig highlights that we have [fetishized](#) money. We view money as an active agent, capable of doing things, of growth. In viewing money as an active agent, we obscure the social relationships that actually give money its power. The Colombian peasants, seeking to explain how money could bear interest, turned to folk beliefs like the "baptism of money" to explain how money could grow. Dishonest individuals would have money baptized, which would then become an active agent; whenever used to buy goods, it would escape the till and return to its owner.^[44]

Schrauwers similarly examines a situation where paper money was introduced for the first time, in early nineteenth century Ontario, Canada. Paper money, or bank notes, were not a store of wealth; they were an I.O.U., a "promisory note," a fetish of debt. Banks in the era had limited capital. They didn't loan that capital. Instead, they issued paper notes promising to pay that amount should the note be presented in their office. Since these notes stayed in circulation for lengthy periods, banks had little fear they would have to pay, and so issued many more notes than they could redeem, and charged interest on all of them. Utilizing Bourdieu's concept of symbolic capital, Schrauwers examines the way that elite social status was converted into economic capital (the bank note). The bank note's value depended entirely on the public's perceptions that it could be redeemed, and that perception was based entirely on the social status of the bank's shareholders.^[45]

Banking, finance and the stock market

More recent work has focused on finance capital and stock markets. Anna Tsing for example, analyzed the ["Bre-X stock scandal"](#) in Canada and Indonesia in terms of "The economy of appearances."^[46] Ellen Hertz, in contrast, looked at the development of stock markets in Shanghai, China, and the particular ways in which this free market was embedded in local political and cultural realities; markets do not operate in the same manner in all countries.^[47] A similar study was done by [Karen Ho](#) on Wall Street, in the midst of the financial crisis of 2008. Her book, *Liquidated: an ethnography of Wall Street*, provides an insider's view of how "market rationality" works, and how it is embedded in particular kinds of social networks.^[48]

[Bill Maurer](#) has examined how Islamic bankers who are seeking to avoid religiously proscribed interest payments have remade money and finance in Indonesia. His book, *Mutual Life, Limited*, compares these Islamic attempts to remake the basis of money to local currency systems in the United States, such as "Ithaca Hours." In doing so, he questions what it is that gives money its value.^[49] This same question of what gives money its value is also addressed in David Graeber's book *Towards an Anthropological Theory of Value: The false coin of our own dreams*.^[49]

[James Carrier](#) has extended the cultural economic and neo-substantivist position by applying their methods to the "science of economics" as a cultural practice. He has edited two collection that examine "free market" ideologies, comparing them to the culturally embedded economic practices they purport to describe. The edited collection, "Meanings of the market: The Free Market in Western Culture",^[50] examined the use of market models in policy-making in the United States. A second edited collection "Virtualism: A New Political Economy," examined the cultural and social effects on western nations forced to adhere to abstract

models of the free market: "Economic models are no longer measured against the world they seek to describe, but instead the world is measured against them, found wanting and made to conform."^[51]

Yorum: Para değerini ölçülebilir bir boyutu olmaktadır. Aktif bir ajan olarak, sosyal iletişim ve sosyal statüde de bir konum oluşturmaktadır. Eğer uygun insanlık yaklaşımı olamayanlar, parayı kutsamaktadırlar, geri gelene kadar da bir boyut içinde olurlar. Bu açıdan paranın şeytan ve melek gibi inanç yapısında olabileceği de gözlenmektedir. Karşılıksız bağış, bir bakıma Noel yaklaşımı ise de Doğu kültürlerinde sosyal açıdan bir etkinlik ve varlık açısından gereklidir. İkrâm önemli yer tutmaktadır. Bankaların para deposu olarak değil, ulusal yapı, ulusal ekonomik kalkınmada bir faktör olarak bulunmalıdırlar. Bu nedenle topluma parasını çeken ve onu fakir eden değil, kontrol ve izlem ile onları olumlu yöne çeken olmalıdırlar.

Consumption studies

Pierre Bourdieu on *Distinction*

The anthropology of corporate capitalism

Symbolic and economic capital

Similar insights were developed by [Pierre Bourdieu](#), who also rejected the arguments of the [new institutional economists](#). While these economists attempted to incorporate culture in their models, they did so by arguing that non-market "tradition" was the product of rational maximizing action in the market (i.e., to show they are the solution to an economic problem, rather than having deep cultural roots). Bourdieu argued strongly against what he called RAT (Rational Action Theory) theory, arguing that any actor, when asked for an explanation for their behaviour will provide a rational post hoc answer, but that excuse does not in fact guide the individual in the act. Driving a car is an example; individuals do so out of an acquired "instinct", obeying the rules of the road without actually focusing upon them. Bourdieu utilized an alternate model, which emphasized how "economic capital" could be translated into "symbolic capital" and vice versa. For example, in traditional Mexican villages, those of wealth would be called upon to fulfill "cargo offices" in the church, and host feasts in honour of the saints. These offices used up their economic capital, but in so doing, it was translated into status (symbolic capital) in the traditional role. This symbolic capital could, in turn, be used to draw customers in the marketplace because of a reputation for honesty and selflessness.

Yorum: Sembolik ekonomik meblağda; birey kendi kararı içinde gibi olsa da belirli kurallar içindedir. Bir araba kullanırken, trafik nizamına uymaktasınız, ama kişisel sürüşünüz olması da bir kaçınılmazdır. Bu sürüşünüzü de çoğunlukla içten gelen bir güdü ile yaparsınız.

Actor-Network theory

Ethnographies of the corporation

Corporations are increasingly hiring anthropologists as employees and consultants, leading to an increasingly critical appraisal about the organizational forms of post-modern capitalism.^[52] Aihwa Ong's *Spirits of resistance and capitalist discipline: factory women in Malaysia* (1987) was pathbreaking in this regard.^[53] Her work inspired a generation of anthropologists who have examined the incorporation of women within corporate economies, especially in the new "Free trade zones" of the newly industrializing third world.^{[54][55]} Others have focused on the former industrialized (now rust-belt) economies.^[56] Daromir Rudnycky has analyzed how neo-liberal economic discourses have been utilized by Indonesian Muslims operating the Krakatau Steel Company to create a "spiritual economy" conducive to globalization while enhancing the Islamic piety of workers.^[57] [George Marcus](#) has called for anthropologists to "study up" and to focus on corporate elites, and has edited a series called *Late Editions: Cultural Studies for the End of the Century*.

Yorum: Kültürel yapı içinde, bazı ekonomilerin dayanağı ayrıcalıklıdır. Bazıları; inanç turizmi veya ekonomisi, kadının mikro ekonomi ile yaptığı el işlerini satması, yemek, pişti, mantı ve börek yaparak satışa sunması gibi, genel ekonomik yöntemlerden ayrıcalıklı yapılar olabilmektedir.

Genel Yorum

Ekonomi başlıca parametreleri: Efektif/Etkin, Efficient/Verimli, Eligibility/bulunabilirlik, kullanabilme ve Enthusiasm/hoşnut olmak, üründen memnun olmak ile özetlenebilir. Kültürlerde de ekonomi bireylerin ve toplumun tatmin olması ile oluşan ekonomi öne çıkmaktadır. Müslüman mahallesinde salyangoz satılmaz denilir, ama salyangoz haram değildir, sadece kültürel yenilen değildir.

Alışverişte ilişkilerde değişimlerde ulusal ve uluslararası boyuttadır, kısaca her kültürde kendine özgü özellikleri vardır. Eşyaların bir sosyal boyutu da ve gereksinimleri de olmaktadır. İnsanın kendi ekonomik yapılanmasını da yine kültürel yapı olarak oluşturmaktadırlar.

Ekonomide temel olan madde, eşyaların değerlerinin saptanmasıdır, bu genellikle parasal yön ile oluşmaktadır. Zamanımızda çoğunlukla asgari ücret tanımlanırken, Osmanlıda azami ücret saptanarak diğerleri ayarlanmaktadır.

Bazı toplumlarda ekonomik açıdan, alınan para ile kazanç sağlanmış ise o kazançtan da pay verilmektedir. Eğer bir mal değişimi ise, para olarak karşılığı değil, mal değerinin o zamanki fiyatı ile, ödeme tarihindeki aynı miktar malın bedeli karşılığı ödenir. Faiz bir bankanın buna

göre, ulusal saptanan düzen yapısıdır. Temel olarak istenmeyen, misli ile borçlanmak ve borcunu ödemeyerek karşı tarafın iflasına neden olmaktır.

7) Cognitive anthropology²⁴

From Wikipedia, the free encyclopedia

Cognitive anthropology is an approach within [cultural anthropology](#) and [biological anthropology](#) in which scholars seek to explain patterns of shared knowledge, [cultural innovation](#), and transmission over time and space using the methods and [theories](#) of the [cognitive sciences](#) (especially [experimental psychology](#) and [cognitive psychology](#)) often through close collaboration with historians, ethnographers, archaeologists, linguists, musicologists and other specialists engaged in the description and [interpretation](#) of cultural forms. Cognitive anthropology is concerned with what people from different groups know and how that implicit knowledge, in the sense of what they think subconsciously, changes the way people perceive and relate to the world around them.^[1]

History

Cognitive anthropology has strong ties to [ethnoscience](#) and [linguistics](#).

Scope

Cognitive anthropology studies a range of domains including folk taxonomies, the interaction of language and thought, and cultural models.^[2]

From a linguistics stand-point, cognitive anthropology uses language as the doorway to study cognition.^[3] Its general goal is to break language down to find commonalities in different cultures and the ways people perceive the world.^[4] Linguistic study of cognitive anthropology may be broken down into three subfields: [semantics](#), [syntactics](#), and [pragmatics](#).

Methods

In contrast to traditional ethnographic methods in cultural anthropology, cognitive anthropology primarily uses quantitative methodologies in order to study culture. Because of the field's interest in determining shared knowledge, [consensus analysis](#) has been used as its most widely used statistical measure.^[5]

One of the techniques used is [Cultural Network Analysis](#), the drawing of networks of interrelated ideas that are widely shared among members of a population.^[6] Recently there has been some interchange between cognitive anthropologists and those working in artificial intelligence.^[7]

Relation with cognitive science

Anthropology is one of six fields which contributed to the founding of [cognitive science](#). However, anthropology has been criticised for being detached from cognitive science.^[8]

Yorum: Akla, bilime ve nedene dayalı olarak antropoloji, halkın bakış açısı, morfolojik, düşünce ve kültürel modelleri irdelemektedir. Morfolojik bakış, anlamsal/semantik, dizimse/sentaktik ve yararçı/pragmatik/eylem ile alakalı olarak olaya bakmaktadır.

Genel Yorum

Akıl ve düşünce ile olaya bakış bakmak, temel bazı kural ve kalıpların üstünde olmak ile benlik öne çıkarılabilir. Bu açıdan zarar dokunmama, korunma, gözetme ve güvenlik temelinde olunması ile bireylerin haklarına dikkat ederek, zalim olmama boyutu bir ilke olarak öncelikli olmalıdır. Nitekim etik yaklaşım da önce mevcut doğru nedir kavramlarına bakılmalı, örneğin çalışmalarda Helsinki Bildirgesi ele alınmalı, daha sonra da ne yapmalıyım, izlem ve takip nasıl olmalı şeklinde yaklaşım yapılmalıdır. Zaten TCK göre hâkim karar verirken amaç ve güdüye bakılmasını öngörmektedir. Kısaca akıl yaklaşımında salt akıl değil, belirli insanlık boyutu ile bakılmalıdır. İnançta Kuran bir öğüt olarak ele alınmalı, akıl, düşünme bu yapı üstünde olmalıdır ki her kişi ve durum için farklı olabilecektir.

8) Medical anthropology²⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia

Medical anthropology studies "human health and disease, health care systems, and biocultural adaptation".^[1] It views humans from multidimensional and [ecological](#) perspectives.^[2] It is one of the most highly developed areas of [anthropology](#) and [applied anthropology](#),^[3] and is a subfield of [social](#) and [cultural anthropology](#) that examines the ways in which culture and society are organized around or influenced by issues of [health](#), [health care](#) and related issues.

The term "medical anthropology" has been used since 1963 as a label for [empirical research](#) and theoretical production by anthropologists into the social processes and cultural representations of health, illness and the nursing/care practices associated with these.^[4]

Furthermore, in [Europe](#) the terms "anthropology of medicine", "anthropology of health" and "anthropology of illness" have also been used, and "medical anthropology", was also a translation of the 19th century [Dutch](#) term "medische anthropologie". This term was chosen by some authors during the 1940s to refer to philosophical studies on health and illness.^[5]

Historical background

The relationship between [anthropology](#), [medicine](#) and medical practice is well documented.^[6] General anthropology occupied a notable position in the basic [medical sciences](#) (which correspond to those subjects commonly known as pre-clinical). ...

Yorum: Tıp tarihi diğer tarih bilimi gibi, a) kronolojik tarih ve b) sosyolojik ve kültürel etkileşimli tarih olarak ele alınabilir. Tarihin sosyolojik incelenmesi önemlidir.

Popular medicine and medical systems

For much of the 20th century, the concept of *popular medicine*, or [folk medicine](#), has been familiar to both doctors and anthropologists. Doctors, anthropologists and medical anthropologists used these terms to describe the resources, other than the

help of health professionals, which European or [Latin American peasants](#) used to resolve any health problems. The term was also used to describe the health practices of aborigines in different parts of the world, with particular emphasis on their [ethnobotanical](#) knowledge. This knowledge is fundamental for isolating [alkaloids](#) and active pharmacological principles. Furthermore, studying the rituals surrounding popular therapies served to challenge [Western](#) psychopathological categories, as well as the relationship in the West between science and religion. Doctors were not trying to turn popular medicine into an anthropological concept, rather they wanted to construct a scientifically based medical concept which they could use to establish the cultural limits of [biomedicine](#).^{[12][13]} Examples of this practice can be found in medical archives and oral history projects.^[14]

The concept of *folk medicine* was taken up by professional anthropologists in the first half of the twentieth century to demarcate between *magical practices*, *medicine* and *religion* and to explore the role and the significance of *popular healers* and their self-medicating practices. For them, popular medicine was a specific cultural feature of some groups of humans which was distinct from the universal practices of [biomedicine](#). If every culture had its own specific popular medicine based on its general cultural features, it would be possible to propose the existence of as many medical systems as there were cultures and, therefore, develop the comparative study of these systems. Those medical systems which showed none of the syncretic features of European popular medicine were called primitive or pretechnical medicine according to whether they referred to contemporary aboriginal cultures or to cultures predating [Classical Greece](#). Those cultures with a documentary corpus, such as the [Tibetan](#), traditional Chinese or [Ayurvedic](#) cultures, were sometimes called *systematic medicines*. The comparative study of medical systems is known as [ethnomedicine](#) or, if [psychopathology](#) is the object of study, ethnopsychiatry (Beneduce 2007, 2008), transcultural psychiatry (Bibeau, 1997) and anthropology of mental illness (Lézé, 2014).^[15]

Under this concept, medical systems would be seen as the specific product of each ethnic group's cultural history. Scientific biomedicine would become another medical system and therefore a cultural form which could be studied as such. This position, which originated in the cultural relativism maintained by cultural anthropology, allowed the debate with medicine and psychiatry to revolve around some fundamental questions:

1. The relative influence of genotypical and phenotypical factors in relation to personality and certain forms of pathology, especially psychiatric and psychosomatic pathologies.
2. The influence of culture on what a society considers to be normal, pathological or abnormal.
3. The verification in different cultures of the universality of the nosological categories of biomedicine and psychiatry.
4. The identification and description of diseases belonging to specific cultures which have not been previously described by clinical medicine. These are known as ethnic disorders and, more recently, as culture bound syndromes, and include the evil eye and tarantism among European peasants, being possessed or in a state of trance in many cultures, and nervous anorexia, nerves and premenstrual syndrome in Western societies.

Since the end of the 20th century, medical anthropologists have had a much more sophisticated understanding of the problem of cultural representations and social practices related to health, disease and medical care and attention.^[16] These have been understood as being universal with very diverse local forms articulated in transactional processes. The link at the end of this page is included to offer a wide panorama of current positions in medical anthropology.

Yorum: Yeni bir bakış açısı ile popüler kültür yapısında halkın sağlık bakışı dikkate çekmiş ve hem hekimler ve antropologlar üzerine eğilmişlerdir. Büyü ve inanışlar ile bilim ile etkileşim boyutunda farklı irdelemeler olmaktadır. Sosyal yaklaşımlarda sağlık önemli bir öge boyutu olmuştur. Bazı etkileşimler; 1) Bazı fenotipi ve genotipi faktörleri, psikiyatrik ve psikosomatik yapıları etkilemekte ve oluşturmaktadır. 2) Normal, patoloji arasındaki ayırım da kültürel açıdan tanımlanmaktadır, Orta Amerika'da yerlilerin tümü siyah yapılı iken, sarışın Batılılara silah çekmemesi de bu Güneşin Evlatları algısından olmuştur. 3) Uluslararası bazı kategorilerin çeşitli kültürlerde algısı ve yorumu farklı olmaktadır. 4) Bazı hastalıkların toplumda algısı değişik olmakta, bazıları ağır, bazıları ise önemsiz görebilmektedir. Her kültürün sağlık algısı çok farklı olabilmektedir.

Applied medical anthropology

In the United States, Canada, Mexico and Brazil, collaboration between anthropology and medicine was initially concerned with implementing community health programs among ethnic and cultural minorities and with the qualitative and ethnographic evaluation of health institutions (hospitals and mental hospitals) and primary care services. Regarding the community health programs, the intention was to resolve the problems of establishing these services for a complex mosaic of ethnic groups. The ethnographic evaluation involved analyzing the interclass conflicts within the institutions which had an undesirable effect on their administrative reorganization and their institutional objectives, particularly those conflicts among the doctors, nurses, auxiliary staff and administrative staff. The ethnographic reports show that interclass crises directly affected [therapeutic](#) criteria and care of the ill. They also contributed new methodological criteria for evaluating the new institutions resulting from the reforms as well as experimental care techniques such as therapeutic communities.

The ethnographic evidence supported the criticisms of the institutional custodialism and contributed decisively to policies of deinstitutionalizing psychiatric and social care in general and led to in some countries such as Italy, a rethink of the guidelines on education and promoting health.

The empirical answers to these questions led to the anthropologists being involved in many areas. These include: developing international and community health programs in developing countries; evaluating the influence of social and cultural variables in the [epidemiology](#) of certain forms of psychiatric [pathology](#) (transcultural psychiatry); studying cultural resistance to innovation in therapeutic and care practices; analysing healing practices toward immigrants; and studying traditional healers, folk healers and empirical midwives who may be reinvented as [health workers](#) (the so-called barefoot doctors).

Also, since the 1960s, biomedicine in developed countries has been faced by a series of problems which demand that we inspect the (unfortunately-named) predisposing social or cultural factors, which have been reduced to mere variables in quantitative protocols and subordinated to causal biological or genetic interpretations. Among these the following are of particular note:

- a) The transition between a dominant system designed for acute infectious pathology to a system designed for chronic degenerative pathology without any specific etiological therapy.
- b) The emergence of the need to develop long term treatment mechanisms and strategies, as opposed to incisive therapeutic treatments.
- c) The influence of concepts such as quality of life in relation to classic biomedical therapeutic criteria.

Added to these are the problems associated with implementing community health mechanisms. These problems are perceived initially as tools for fighting against unequal access to health services. However, once a comprehensive service is available to the public, new problems emerge from ethnic, cultural or religious differences, or from differences between age groups, genders or social classes.

If implementing community care mechanisms gives rise to one set of problems, then a whole new set of problems also arises when these same mechanisms are dismantled and the responsibilities which they once assumed are placed back on the shoulders of individual members of society.

In all these fields, local and qualitative ethnographic research is indispensable for understanding the way patients and their social networks incorporate knowledge on health and illness when their experience is nuanced by complex cultural influences. These influences result from the nature of social relations in advanced societies and from the influence of social communication media, especially audiovisual media and advertising.

Yorum: Zaman süreci olarak bakıldığında; a) akut bulaşıcı yaklaşımdan kültürlere göre kronik dejeneratif yapıya geçilmesi ile, daha öncekinden farklı bir nedensel yaklaşım yapılmaması, b) acil yaklaşım ve gereksinimlerin de tedavi yaklaşımlarının kültürler açısından acil kapsamının yapılması, c) yaşam kalitesi ve kaliteli tedavi edilmesi gibi, her bireye eşit ve gerekli yaklaşım yerine seçici yaklaşım, ötenazi gibi faktörler de kültürel yapı içindedir. Tüm sağlık yapılanması bu açmazlar içinde olmaktadır.

Agenda

Currently, research in medical anthropology is one of the main growth areas in the field of anthropology as a whole and important processes of internal specialization are taking place. For this reason, any agenda is always debatable. In general, we may consider the following six basic fields:

- the development of systems of medical knowledge and medical care
- the patient-physician relationship
- the integration of alternative medical systems in culturally diverse environments
- the interaction of social, environmental and biological factors which influence health and illness both in the individual and the community as a whole
- the critical analysis of interaction between psychiatric services and migrant populations ("critical ethnopsychiatry": Beneduce 2004, 2007)
- the impact of biomedicine and biomedical technologies in non-Western settings

Other subjects that have become central to the medical anthropology worldwide are violence and social suffering^[17] as well as other issues that involve physical and psychological harm and suffering that are not a result of illness. On the other hand, there are fields that intersect with medical anthropology in terms of research methodology and theoretical production, such as *cultural psychiatry* and *transcultural psychiatry* or *ethnopsychiatry*.

Yorum: Tıbbi Antropoloji; tıp bilimi ve tıp bilgi ve bakımını kapsamakta, hasta ve hekim ilişkileri, alternatif tıp sistemi ile kültürel çevresi değişiminin entegrasyonu, birey biyolojisi ile ve çevresinin etkileşimi incelemekte, psikiyatrik servisler, göçmenler gibi birçok boyutları inceleyen bir bilim dalıdır.

Training

All medical anthropologists are trained in anthropology as their main discipline. Many come from the health professions such as medicine or nursing, whereas others come from the other backgrounds such as psychology, social work, social education or sociology. Cultural and transcultural psychiatrists are trained as anthropologists and, naturally, psychiatric clinicians. Training in medical anthropology is normally acquired at a master's (M.A. or M.Sc.) and doctoral level. In Latin countries there are specific masters' in medical anthropology, such as ...

Yorum: Tıbbi Antropoloji Bilim Dalı konusunda gerek Lisans ve yüksek lisan eğitimi olduğu ve bunun da antropoloji eğitimi içinde ele alınarak, sağlık elemanları dahil çeşitli ilgili meslek gruplarının olduğu ifade edilmektedir.

Genel Yorum

Tıp yaklaşımlarında da farklılıkların kültürlere göre farklı olduğu dikkate alınarak burada sağlık, Medikal Antropoloji denilmektedir. 8'li ögeler içinde sağlık vurgusu vardır ve bu konu her kültür boyutu ile incelenmektedir (Tablo 3).

Bir toplumda her birey tüberküloz nedeni ile öksürüyor ve kan kusuyorsa, bu semptomu olmayan kişi dışlanabilir ve hasta olarak değil, biyolojik yapı olarak o toplumun bir özelliği görülebilir. Bazı kabilelerde ölenlerin beyinlerini yemeler ile geçen nörolojik bozukluklar, onların doğa üstü, ölenler ile iletişime geçtikleri için kutsandıkları da bilinmektedir.

Kültürlere uygun tıbbi yaklaşım yapılmasını toplum arzu etmektedir. Zamanımızda bazı ülkelerde olan ötenazi yaklaşımı ile 12-14 yaşına kadar tedavisi olmayan çocukların bile tıbbi yaklaşım ile öldürülmesi, ağır hastalıklı olanların öldürülmesi de bir uygulanan yöntem olmuştur. Beyin ölmesi durumunda zaten en fazla otonom sistem bir haftadan fazla

çalışmamaktadır, bu açıdan geçen o bir hafta içinde aile sosyal ölüme uyum sağlaması zamanı olmaktadır. Ayrıca doku nakilleri için karar süreci tanınır. Zaten ölecek olana, fizyolojik destek sağlanmalı, bunun yerine ölüme terk edilmesi ise modern uygulama gibi sunulsa da insancıl olmadığı için geçersiz kabul edilmelidir.

Tarih kanımca kronolojik değil, sosyolojik ve kültürel olarak ele alınmalıdır. *İstanbul Fatih mi almıştır, İstanbul Fatih'i mi almıştır* şeklindeki tanımlamada, göçebe kültüründen yerleşik kültüre geçiş boyutu yaşandığı, ancak Türkler kendilerine özgü bir boyut yakaladıkları, oluşturdukları da gözlenmektedir. İstanbul Fatih ile yeniden yapılanmış ve değişime uğramış, kültürel bir atlama olmuştur. Bu açıdan zapt etmek, işgal boyutu değil, fetih yapmak terimi daha gerçekçidir.

9) Legal anthropology²⁶

From Wikipedia, the free encyclopedia

Legal anthropology, also known as the **anthropology of laws**, is a sub-discipline of [anthropology](#) which specializes in "the cross-cultural study of social ordering".^[1] The questions that Legal Anthropologists seek to answer concern how is [law](#) present in cultures? How does it manifest? How may anthropologists contribute to understandings of law?

....

Legal anthropology remains a lively discipline with modern and recent applications including issues such as [human rights](#), [legal pluralism](#), [Islamophobia](#)^{[3][4]} and political uprisings.

What is law?

Legal Anthropology provides a definition of law which differs from that found within modern legal systems. Hoebel (1954) offered the following definition of law: "A social norm is legal if its neglect or infraction is regularly met, in threat or in fact, by the application of physical force by an individual or group possessing the socially recognized privilege of so acting"

Maine argued that human societies passing through three basic stages of legal development, from a group presided over by a senior agnate, through stages of territorial development and culminating in an elite forming normative laws of society, stating that "what the juristical oligarchy now claims is to monopolize the knowledge of the laws, to have the exclusive possession of the principles by which quarrels are decided"

This [evolutionary approach](#), as has been stated, was subsequently replaced within the anthropological discourse by the need to examine the manifestations of law's societal function. As according to [Hoebel](#), law has four functions:

1) to identify socially acceptable lines of behaviour for inclusion in the culture. 2) To allocate authority and who may legitimately apply force. 3) To settle trouble cases. 4) To redefine relationships as the concepts of life change.

Legal theorist H. L. A. Hart, however, stated that law is a body of rules, and is a union of two sets of rules:

1. rules on conduct ("primary rules")^[5]
2. rules about recognizing, changing, applying, and adjudicating on rules on conduct ("secondary rules")^[6]

Within modern English Theory, law is a discrete and specialized topic. Predominantly positivist in character, it is closely linked to notions of a rule-making body, the judiciary and enforcement agencies. The centralized state organisation and isolates are essentials to the attributes of rules, courts and sanctions. To learn more on this view, see Hobbes. 1651 Leviathan, part 2, chapter 26 or Salmond, J. 1902 Jurisprudence.

However, this view of law is not applicable everywhere. There are many acephalous societies around the world where the above control mechanisms are absent. There are no conceptualized and isolated set of normative rules – these are instead embodied in everyday life. Even when there may be a discrete set of legal norms, these are not treated similarly to the English Legal System's unequivocal power and unchallenged pre-eminence. Shamans, fighting and supernatural means are all mechanisms of superimposing rules within other societies. For example, within [Rasmussen's](#) work of Across Arctic America (1927) he recounts [Eskimo](#) nith-songs being used as a public reprimand by expressing the wrongdoing of someone guilty.

Thus, instead of focusing upon the explicit manifestations of law, legal anthropologists have taken to examining the functions of law and how it is expressed. A view expressed by Leopold Pospisil^[7] and encapsulated by Bronislaw Malinowski:

"In such primitive communities I personally believe that law ought to be defined by function and not by form, that is we ought to see what are the arrangements, the sociological realities, the cultural mechanisms which act for the enforcement of law"^[8]

Thus, law has been studied in ways that may be categorized by as:

- 1) prescriptive rules 2) observable regularities 3) Instances of dispute.

Processual paradigm: order and conflict

Order and regulatory behaviour are required if social life is to be maintained. The scale and shade of this behaviour depends on the values and beliefs held by a society deriving from implicit understandings of the norm developed through socialization. There are socially constructed norms with varying degrees of explicitness and levels of order. Conflict may not be interpreted as an extreme pathological event but as a regulatory acting force.

This processual understanding of conflict and dispute became apparent and subsequently heavily theorized upon by the anthropological discipline within the latter half of the nineteenth century as a gateway to the law and order of a society. Disputes have come to be recognised as necessary and constructive over pathological whilst the stated rules of law only explain some aspects of control and compliance. The context and interactions of a dispute are more informative about a culture than the rules. Classic studies deriving theories of order from disputes include Evans-Pritchard work Witchcraft, Oracles and Magic among the Azande which focused upon functional disputes surrounding sorcery and witchcraft practices, or Comaroff and Roberts (1981) work among the Tswana which examine the hierarchy of disputes, the patterns of contact and the effect norms affect the course of dispute as norms important to dispute are rarely "especially organised for jural purpose"^[9]

Other examples include:

[Leach](#), 1954. Political Systems of Highland Burma. [Barth](#), 1959. Political Leadership among Swat Pathans.

Case study approach

Within the history of Legal Anthropology there have been various methods of data gathering adopted; ranging from literature review of traveller/missionary accounts, consulting informants and lengthy participant observation.

Furthermore, when evaluating any research it is appropriate to have a robust methodology capable of scientifically analysing the topic at hand.

The broad method of study by legal anthropologists prevails upon the Case Study Approach first developed by Llewellyn and Hoebel in *The Cheyenne Way* (1941) not as “a philosophy but a technology”^[10]

This methodology is applied to situations of cross-cultural conflict and the correlating resolution, which can have sets of legal notions and jural regularities extracted from them^[11]

This method may be safe-guarded against accusations of imposing western ideological structures as it is often an emic sentiment: for example,

“The Tiv drove me to the case method...what they were interested in. They put a lot of time and effort into cases”^[12]

Issues of terminology and ethnology

Regarding law, in Anthropology's characteristically self-conscious manner, the comparative analysis inherent to Legal Anthropology has been speculated upon and most famously debated by [Paul Bohannan](#) and [Max Gluckman](#). The discourse highlights one of the primary differences between British and American Anthropology regarding fieldwork approaches and concerns the imposition of Western terminology as ethnological categories of differing societies.^[13]

Each author's uses the Case Study Approach, however, the data's presentation in terms of achieving comparativeness is a point of contention between them.

Paul Bohannan promotes the use of native terminology presented with ethnographic meaning as opposed to any Universal categories, which act as barriers to understanding the true nature of a culture's legal system.

Advocating that it is better to appreciate native terms in their own medium, Bohannan critiques Gluckman's work for its inherent bias.

Gluckman has argued that Bohannan's excessive use of native terminology creates barriers when attempting to achieve comparative analysis. He in turn has suggested that in order to further the cross-cultural comparative study of law, we should use English terms and concepts of law which will aid in the refinement of dispute facts and interrelations^[14] Thus, all native terms should be described and translated into an Anglo-American conceptual equivalent for the purpose of comparison.

Processes

As disputes and order began to be recognised as categories worthy of study, interest in the inherent aspects of conflicts emerged within legal anthropology. The processes and actors involved within the events became an object of study for ethnographers as they embraced conflict as a data-rich source.

One example of such an interest is expressed by [Philip Gulliver](#), 1963, *Social Control in an African Society* in which the intimate relations between disputes are postulated as being important. He examines the patterns of alliance between actors of a dispute and the strategies that develop as a result, the roles of mediators and the typologies for intervention.

Key questions in legal anthropology

- **Issues of Legal Pluralism.**

See [Lyon, 2002](#) *Local arbitration and conflict deferment in Punjab, Pakistan* or [Engel, D. 1980.](#) *Legal pluralism in an American community: perspectives on a civil trial court.*

- **The legitimacy of Universal Human Rights.**

Political anthropologists have had much to say about the UDHR (Universal Declaration of Human Rights). Original critiques, most notably by the AAA (American Anthropological Association), argued that cultural ideas of rights and entitlement differ between societies. They warned that any attempt to endorse one set of values above all others amounted to a new western imperialism, and would be counter to ideas of cultural relativism. Most anthropologists now agree that universal human rights have a useful place in today's world. Zechenter (1997) argues there are practices, such as Indian 'sati' (the burning of a widow on her husband's funeral pyre) that can be said to be wrong, despite justifications of tradition. This is because such practices are about much more than a culturally established world view, and frequently develop or revive as a result of socio-economic conditions and the balance of power within a community. As culture is not bounded and unchanging, there are multiple discourses and moral viewpoints within any community and among the various actors in such events (Merry 2003). Cultural relativists risk supporting the most powerfully asserted position at the expense of those who are subjugated under it.

More recent contributions to the question of universal human rights include analysis of their use in practice, and how global discourses are translated into local contexts (Merry 2003). Anthropologists such as Merry (2006) note how the legal framework of the UNDHR is not static but is actively used by communities around the globe to construct meaning. As much as the document is a product of western Enlightenment thinking, communities have the capacity to shape its meaning to suit their own agendas, incorporating its principles in ways that empower them to tackle their own local and national discontents.

Female genital cutting (FGC), also known as female circumcision or female genital mutilation remains a hotly debated, controversial issue contested particularly among legal anthropologists and human rights activists. Through her ethnography (1989) on the practice of pharonic circumcision among the Hofriyat of Sudan (1989) Boddy maintains that understanding local cultural norms is of crucial importance when considering intervention to prevent the practice. Human rights activists attempting to eradicate FGC using the legal framework of the Universal Declaration of Human Rights (UNDHR) as their justification, run the risk of imposing a set of ideological principles, alien to the culture attempting to be helped, potentially facing hostile reactions. Moreover, the UNDHR as a legal document, is contested by some as being restrictive in its prescription of what is and is not deemed a violation of a human right (Ross 2003) and overlooks local customary justifications which operate outside of an international legalistic framework (Ross 2003). Increasingly (FGC) is becoming a global issue due to increased mobility. What was once deemed a largely African practice has seen a steady increase in European countries such as Britain. Although made illegal in 1985 there have as yet been no convictions and girls as old as nine continue to have the procedure. Legislation has now also been passed in Sweden, the United States and France where there have been convictions. Black, J. A. and Debelle, G. D. (1995) "Female Genital Mutilation in Britain" *British Medical Journal*.

Further information...

Genel Yorum

Kültürün bir ögesi olarak, yasal yapı, yargı da irdelenmelidir. Yasalar öncelikle grubun varlığı şeklinde oluşurken, daha sonra gelenek temelinde bir liderin boyutu, bundan sonra kurum kalıpları yapısı ve daha sonra, 1988 Amerika ve 2006 yılında da Civil Liberties (Bireyin bağımsızlığı ve hakları) ve bunun tüm kamu, kurum ve kuruluşlardan korunması ve gözetilmesi

gerekir şeklindeki Avrupa Konseyi kararı ile yaygınlaşmış ve Ülkemizde de tüm yasalar buna göre uyarlanmıştır.

SONUÇ

Hepimiz annemizi, babamızı, ailemizi ve hatta adımızı ve soyadımızı, ülkemizi, doğduğumuz yeri, kısaca sayılacak birçok unsur içinde doğmaktayız. Doğduğumuz zaman dilimi ve Evrendeki gelişmelere de doğrudan etkilenmekteyiz. Bu etrafımızda oluşan sosyal yapı, bizi denizin içinde olan su gibi her yanımız ile çevirmektedir.

Sorun, bu denizde boğulacak, denizde olmaktan mutlu olacak veya etrafa bakarak başka evrenlerin olduğu, kısaca sahile çıkıp, denizin olmadığı yerlerin farkında ve algılayabilecek miyiz? Elbet ailemiz doğumdan itibaren emzirme ile öğrendiğimiz bir boyut olmaktadır. Devamlı beslenirken, ağlayınca verilen bir meme, bir başka yapı ve evren farkındalığı ile bu gelişmektedir. Temelde o dönemde de istenen sevgi olmaktadır. Bu şekilde daha iyi bir sindirim, daha iyi bir hormon salınımı ve mutluluğu algılamaktayız.

Kültürün 8 ögesi 5 farklı kültürel parametre ile yorumu sunulmaktadır. (B. Güvenç. *İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018¹*)

Tablo 3: 8’li Kültürel öge ve kültürler

	Göçebe	Tarım,	Endüstri	Teknoloji	Civil
Aile ve Soy Ögesi	Kabile önemli, Sakın yanılma, kendini feda et	Yerleşim, köy Örf, gelenek Önemli, uy	Kurum ailemdir Görevini yap İdeal iş üret	Teknoloji cihaz ören Teknik eleman ol Bilenler ailemdir	Bağımsızlık Eşitlik, özgünlük Kardeşlik, Haklar
Kaynaklar Ögesi: Töreler	Sen bilmezsin Lider bilir	Sen uymalısın Adet, gelenek	Sermayedara uymalısın	İşi bilen görev alır Sen beceri kazan	Birey Hakları İnsanlık kaynak
Çevre: Yerleşme	Çevre senindir Sen kullan	Sonsuz varlık Çevre korunur	İşin, emeğine Sahip Çık	Bilişim ortamı Üstün vasıf olan	Mutluluk veren Rahat ortam
Eğitim, Sanat: Bilgi	Kabile özelliği Hizmeti öğren	Örfü öğren uygun olun	İşini öğren Çalışmalısın	Sertifika, beceri Devamlı eğitim	Sevdiği konular Talep üzere
Devlet, Din, Yönetim	Yönetim, inanç Kabileye göre	Devlete uy Emirlerle uy	Ödev, görev Vatandaşlık yap	Üst düzeni bil Buna uygun çalış	Birey Hakkı Bağımsızlık
İnsanlar, birey: Kişilik	Kabile hizmet Kahramanlık	Birey erdir Köyü korur	Eğitimle yücelme Üstün çabalama	Tüketilen insan Ezilen kişilik	Kendini algıla Farkındalık
Sağlık ve Hastalık	Sağ olan bizim Hasta dışlanır	Örf önemli Sağlığı koru	Sağlıklı olan çalışır Hastalıktan korun	Ruhsal sorunlar Korunma esas	Yaşam bireydir En üst sağlık
Teknoloji: Üretim	Kabile varlığı İmkânı kullan	Yaşamı koru Onu yücelt	Devamlı gelişim Ayak uydur	En üst teknoloji Bunun için çabala	Mutlu olduğu Kendini sunma

Kültürlerin insandan istediği, bireye bakışı özetlenmektedir.

Kültürlenme, kısaca Çocuk Hakları temelinde eğitim: a) kültüre uygun bilgi ve beceri öğrenme ve kurallara uymak yaklaşımından, kültürlerle ve değerlerine saygı geliştirme, b) ancak kendi kişilik ve yeteneklerinin, zihinsel ve bedensel yeteneklerinin mümkün olduğunca, gelecek boyuta göre geliştirilmesi, c) özgür yapı ile (bağımsız ve bağlantısız olarak), birey ve ekolojik haklar temelinde kendi sorumluluklarını üstlenecek, d) bilgilendikten sonra ancak rıza verebileceği algısı ile, e) kardeşlik bağı ile bağlı olduğu vurgusunu benimsemek olmaktadır.

Hiçbir kişi, eşitlik ve bağımsızlığından taviz vermeden: 1) kurum ve varlığın, hatta kendi benliğinin kulu, kölesi, kısaca bir çobanı olmamalı, kabul etmemeli, 2) ancak bilgilendirme ile kendi kararı ve rızası, onayı ile yaklaşım yapmalıdır. Suç zarar ve hakları kasten, dikkatsizlik veya özen eksikliği ile belirgin, kanıtlarla desteklenen bozmak ve bunu yazılı olması ile ancak

mahkemeler yargılayarak, ispatı suçtan savunma olarak suçlu kararını verebilirler. Hiçbir kimseye, kuruluşa verilmemiş ve düzenlemeler de suç kapsamında olamazlar.

Özün özü: İnsanlar kültürel bağdan kurtularak, bağımsız ve eşitlik ile birliktelik üzere olma üzerinde yaşamalı ve sevgi temelin de olması ve sevgi ile saygıyı kazanacak değerler üzerinde olmak hedef olmaktadır. Bağımsızlık anne sütünü bebeğin kendi talebi ile emmesi ile başlar, özellikle kakayı kendi kararı ile yapması ile algılar, anne kucağı ile de sosyal boyutun farkına varırken, bu sonra baskı ile değişime uğramaktadır.

Kaynaklar

1. B. Güvenç. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018
2. Homo sapiens idaltu. Wikipedia
3. İnsanın sınıflandırılması. White et al., 2003. Wikipedia
4. Stafilokokların sınıflandırılması. [Rosenbach](#) 1884. Wikipedia
5. Kültür Kelime Kökeni. <https://www.etimolojiturkce.com/kelime/kültür>
6. Sözlükte kültür kelimesinin manası. <https://www.sozlukanlamine.com/kultur-24267/>
7. Kültür Nedir? Kültürün Anlamı, Özellikleri, Unsurları, Etimolojisi. <https://www.turkedebiyati.org/kultur-nedir-kultur-hakinda-kultur-anlami/>
8. İnsanın Evrimi. www.bilimteknik.TUBİTAK.gov.tr⁸
9. Erkek-DNA/Kadın-RNA Geçiş: Milliyet 24 Mayıs 2005
10. www. Google/Görseller/National Geographic Society
11. Güvenç; Kültürel Öğeler. 1970, p107
12. Elements of socio-cultural environment. <https://commercemates.com/elements-socio-cultural-environment/>
13. Avrupa Konsey Raporu. Civil Liberties. Wikipedia
14. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Maddeleri: 10, 12, 17, 41, 137.
15. Türk Ceza Kanunu Maddeler: 1, 2, 3, 4, 5.
16. Staphylococcus. <http://www.mikrobiyoloji.org/TR/Genel/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFFAAF6AA849816B2EF5F0C38A962B939A9>
17. Staphylococcus. Wikipedia
18. Anthropology. Wikipedia
19. Cultural Anthropology. Wikipedia
20. Culturology. Wikipedia
21. Culture change. Wikipedia
22. Cultural psychology Wikipedia
23. Economic anthropology. Wikipedia
24. Cognitive anthropology. Wikipedia
25. Medical anthropology. Wikipedia
26. Legal anthropology. Wikipedia